

STICHTING BEDRIJFSTAK-
PENSIOENFONDS VOOR DE
MEUBELINDUSTRIE EN
MEUBILERINGSBEDRIJVEN

JAAERVERSLAG 2019



PENSIOENFONDS MEUBEL

INHOUD

Voorwoord	6
1 Kerncijfers en pensioenregeling	9
1.1 Kerncijfers 2015 - 2019	10
1.2 Pensioenregeling	11
2 Bestuursverslag	13
2.1 Voor wie zijn wij er?	14
2.1.1 Algemeen	14
2.1.2 Onderlinge verhoudingen van sociale partners en het bestuur van het fonds	14
2.1.3 Solidariteit	14
2.2 Missie, visie en strategie	15
2.2.1 Samenvatting	15
2.2.2 Meerjarenbeleidsplan	15
2.3 Onze speerpunten in 2020	16
2.3.1 Pensioenregeling en communicatie	16
2.3.2 Financiële opzet	16
2.3.3 Vermogensbeheer	16
2.3.4 Risicobeheer	17
2.3.5 Governance en compliance	17
2.4 Wat hebben we in 2019 bereikt?	18
2.4.1 Samengaan met Bedrijfstakpensioenfonds voor de Houthandel	18
2.4.2 Pensioenregeling en communicatie	18
2.4.3 Financiële opzet	22
2.4.4 Vermogensbeheer	28
2.4.5 Risicobeheer	35
2.4.6 Governance en compliance	41
2.5 Wat heeft dit gekost?	43
2.5.1 Kosten uitvoering pensioenbeheer (x € 1.000,-)	43
2.5.2 Kosten uitvoering vermogensbeheer	47
2.6 Wat willen we bereiken en hoe doen we dat?	50
2.6.1 Gebeurtenissen na 1 januari 2020 – De coronacrisis	50
2.6.2 Toekomst van het fonds/samengaan met Bpf Houthandel	50
2.6.3 Wijziging pensioenuitvoerder	52
2.6.4 Nieuw pensioenstelsel	52
2.6.5 Het meerjarenbeleidsplan 2018-2021	52

3	Organisatie en profiel	54
3.1	Algemeen	55
3.2	Het bestuur	56
3.3	Portefeuilles en dagelijks bestuur	59
3.4	Overige werkgroepen, commissies en Breed beraad	59
3.5	Intern toezicht	60
3.6	Verantwoordingsorgaan	61
3.7	De geschillencommissie	62
3.8	Beloningsbeleid	63
3.9	Gedragscode / compliance	66
4	Verslag niet-uitvoerend bestuurders	67
§ 1	Taken en rollen in het governancemodel	68
§ 1.1	De NUB's	68
§ 1.2	De auditcommissie (AC)	68
§ 1.3	Code Pensioenfondsen	69
§ 2	Toezichtjaar 2019: algemeen	69
§ 2.1	Aantal bijeenkomsten	69
§ 2.2	Het intern toezicht in 2019: organisatie en personele bezetting	69
§ 2.3	Samenvatting toezichtjaar 2019 (hoofdpunten)	70
§ 3	Toezichtjaar 2019: belangrijkste zaken naar toezichtsthema	71
§ 4	Innovaties in intern toezicht 2019	75
5	Verslag Verantwoordingsorgaan	77
6	Jaarrekening	86
6.1	Balans per 31 december	88
6.2	Kasstroomoverzicht	90
6.3	Algemene toelichting	91
6.3.1	Inleiding	91
6.3.2	Algemene grondslagen	91
6.3.3	Specifieke grondslagen	93
6.3.4	Grondslagen kasstroomoverzicht	99
6.4	Toelichting op de Balans	100
6.4.1	Beleggingen voor risico fonds	100
6.4.2	Vorderingen en overlopende activa	105
6.4.3	Overige activa	105
6.4.4	Stichtingskapitaal en reserves	106
6.4.5	Technische voorzieningen	108
6.4.6	Overige voorziening	110
6.4.7	Overige schulden en overlopende passiva	111
6.4.8	Risicobeheer en derivaten	112

6.4.9	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	121
6.5	Toelichting op de staat van baten en lasten	122
6.5.1	Premiebijdragen risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)	122
6.5.2	Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	124
6.5.3	Overige baten	124
6.5.4	Pensioenuitkeringen	125
6.5.5	Pensioenuitvoeringskosten	125
6.5.6	Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds	126
6.5.7	Saldo overdracht van rechten	128
6.5.8	Overige lasten	128
6.5.9	Belastingen	128
6.5.10	Bestemming saldo van baten en lasten	128
6.5.11	Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur	129
7	Overige gegevens	130
7.1	Actuariële verklaring	131
7.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	133
8	Bijlagen	142
8.1	Overzicht implementatie Code Pensioenfondsen	143
8.2	Begrippenlijst	145
8.3	Nevenfuncties bestuur Meubel 2019	148
8.4	Andere betrokkenen	149
8.4.1	Samenwerkende organisaties	149
8.4.2	Externe partijen	149
8.4.3	Adviserend actuaris	150
8.4.4	Externe adviseurs	150
8.4.5	Waarmerkend actuaris	151
8.4.6	Onafhankelijk accountant	151
8.4.7	Compliance officer	151
8.4.8	Functionaris Gegevensbescherming	151
8.4.9	Tweedelijns en derdelijns risicomangementfunctie	151

VOORWOORD



Inleiding

Twee grote thema's maakten 2019 voor Pensioenfonds Meubel tot een spannend jaar: de ontwikkelingen rond een nieuw pensioencontract en de overgang van Bpf Houthandel naar ons fonds.

Na het stuklopen van de onderhandelingen over een nieuw pensioenakkoord in 2018 wist de minister van Sociale Zaken de partijen weer rond de tafel te krijgen. In juni 2019 was er een akkoord op hoofdlijnen dat de komende tijd verder uitgewerkt gaat worden. Pensioenfonds Meubel volgt deze ontwikkelingen op de voet om voorbereid te zijn als de wijzigingen moeten ingaan.

Daarnaast hebben met name de gesprekken met pensioenfonds Houthandel veel gevraagd van de inzet van het bestuur, de ondersteuning en adviseurs. Heel intensief is in 2019 toegewerkt naar een evenwichtige collectieve waarde overdracht van de zowel de opgebouwde rechten als de nieuwe opbouw van de deelnemers van pensioenfonds Houthandel. Wij zijn blij dat we dit tot ieders tevredenheid zo ver hebben kunnen brengen en bedanken iedereen die hier een bijdrage aan heeft geleverd, inclusief ons eigen Verantwoordingsorgaan, Breed Beraad en Audit Commissie.

De nieuwe administrateur Centric is actief verder gegaan in het inregelen van de administratie voor ons fonds na de overgang in 2018. Er is veel overleg geweest om procedures en processen zo efficiënt mogelijk in te regelen. Na een vervelende periode rondom de ISAE verklaring van de 2018, zijn opmerkingen aangepakt, controles ingericht en is het administratieve proces beter op orde gebracht met inspanning van iedereen die hierbij betrokken is.

Financiële situatie

Gezien de dalende rente is veel overleg geweest met sociale partners in het Breed Beraad om met de dalende rente de pensioenen betaalbaar te houden. Dit heeft geleid tot een aanpassing op de pensioenrichtleeftijd, de opbouw en de premie. Vanaf maart 2020 kregen we te maken met de gevolgen van het Corona-virus op de financiële situatie van het pensioenfonds waardoor de actuele- en beleidsdekkingsgraad daalde. Het leven in Nederland (maar ook in veel andere landen) is stil komen te staan. Dit heeft ook gevolgen voor de economie. De beurskoersen daalden in maart flink. In april stegen de beurskoersen weer voorzichtig, maar het Corona-virus is het land en de wereld nog niet uit.

Vooruitblik 2020

De coronacrisis is van grote invloed op de situatie van ons fonds. Wij hebben daarom een crisisberaad ingesteld dat wekelijks vergadert, hebben alle vergaderingen via digitale ondersteuning laten lopen en hebben aandacht voor de situatie van de werkgevers en werknemers in de branches en nemen daar maatregelen op. Gelukkig hoeven we pas aan het einde van het jaar de dekkingsgraad vast te stellen om te bepalen wat de maatregelen ten aanzien van verlaging en premie zullen zijn. Dat het spannend wordt is zeker maar niemand kan nu nog aangeven hoe en wat. We zijn dus actief bezig met alle ontwikkelingen, zodat we negatieve effecten zo veel mogelijk kunnen vermijden. Wij willen wel graag benadrukken dat het beleggingsbeleid van het pensioenfonds gericht is op de lange termijn. Dit betekent dat ons pensioenfonds niet in paniek raakt van de actuele ontwikkelingen en zich blijft richten op de lange termijn. Uiteindelijk is onze dekkingsgraad aan het eind van het jaar bepalend voor eventuele verdere maatregelen. Dan weten we pas echt wat de impact is.

Op grond van het uitbestedingsbeleid op het gebied van de pensioenadministratie zijn wij begin 2020 een marktverkenning gestart. Voor het pensioenfonds was het aflopende contract met Centric per 2021 en de voorgenomen migratie naar een nieuw doelplatform vanuit Centric per 2021 een moment van reflectie en aanleiding om medio mei te besluiten de pensioenuitvoering per 1 januari 2021 onder te brengen bij TKP. TKP wil als grote uitvoerder samen met ons de uitdaging aangaan om de toekomstontwikkelingen tegemoet te treden.

Vaststelling jaarverslag en dankwoord

Het bestuur heeft op 10 juni 2020 het jaarverslag 2019 en de daarbij behorende staten voor De Nederlandsche Bank vastgesteld. Wij willen iedereen bedanken die in het verslagjaar heeft bijgedragen aan het goed functioneren van het pensioenfonds.

Met vriendelijke groet,
Ijsselstein, 15 juni 2020
Het bestuur

P.A. de Bruijn - Nooteboom
voorzitter

R.G.A. van Dijk
uitvoerend bestuurder

P. Priester
uitvoerend bestuurder

S.M.J. Custers
niet-uitvoerend bestuurder

D.A. Roodenrijs
loco voorzitter /
niet-uitvoerend bestuurder

P.W. de Geus
niet-uitvoerend bestuurder

L.C.M. Leisink
niet-uitvoerend bestuurder

H.J. Wuijten
niet-uitvoerend bestuurder

F.A. de Boer
niet-uitvoerend bestuurder

1 KERNCIJFERS EN PENSIOENREGELING



1.1 Kerncijfers 2015 – 2019

Aantallen (bedragen x € 1.000)	2019	2018	2017	2016	2015
Werkgevers	2.640	2.693	2.512	2.476	2.336
Deelnemers	21.038	20.340	19.012	18.191	16.201
Gewezen deelnemers	61.115	60.294	59.111	59.236	60.338
Pensioengerechtigden	25.630	24.988	24.241	23.759	23.492
Financiële gegevens					
Technische voorziening voor risico fonds	3.511.263	2.976.328	2.915.685	2.961.202	2.643.969
Algemene reserve	(343.783)	(369.978)	(292.423)	(505.805)	(499.062)
Reserve pensioenrisico's	573.289	512.730	568.972	569.289	528.296
Bestemmingsreserve 58 plusregeling ¹	5.060	4.318			
Stichtingskapitaal en reserves	234.566	147.070	276.549	63.484	29.234
Belegd vermogen	3.738.461	3.119.869	3.192.932	3.149.037	2.866.527
Vereist vermogen	4.084.552	3.489.058	3.484.657	3.530.491	3.172.265
Beleggingsopbrengsten	606.104	(75.238)	173.052	320.049	(93.067)
Premie verplichte verzekering	83.773	70.653	63.015	88.026	56.204
Kostendekkende premie	104.072	93.371	81.992	79.112	58.972
Gedempte kostendekkende premie	62.843	57.167	46.900	51.349	35.155
Uitkeringen verplichte verzekering	60.590	56.954	58.891	57.342	52.197
Uitkeringen IP-regeling ²	1.374	2.230	1.441	1.555	1.500
Financiële positie					
Feitelijke dekkingsgraad	106,5%	104,8%	109,5%	102,1%	101,1%
Beleidsdekkingsgraad	104,5%	108,6%	106,8%	98,2%	104,2%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,2%	104,4%	104,4%	104,3%	104,3%
Vereiste dekkingsgraad	116,3%	117,2%	119,5%	119,2%	120,0%
Performance incl. renteafdekking	19,6%	-2,17%	6,01%	12,2%	-3,1%
Z-score ³	1,41	(0,67)	0,38	0,61	0,04
Score performancetoets	0,79	0,40	0,82	0,66	0,05
Gemiddelde rekenrente	0,71%	1,43%	1,56%	1,42%	1,78%
Uitvoeringskosten t.o.v. gem. vermogen	0,20%	0,18%	0,21%	0,23%	0,20%
Beleggingskosten t.o.v. gem. vermogen	0,53%	0,60%	0,53%	0,53%	0,50%
Toeslag ⁴	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inhaaltoeslag ⁴	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

¹ De bestemmingsreserve 58 plusregeling is een in 2018 nieuw gevormde reserve. In 2018 maakten 18 deelnemers gebruik van deze regeling en in 2019 zijn dat 19 deelnemers.

² Inclusief de eenmalige uitkeringen van de WAO plus regeling. Vanaf 2006 zijn hierin ook de periodieke uitkeringen opgenomen van deelnemers die een IVA-uitkering ontvangen. Zij hebben recht op een extra uitkering ter grootte van 5% van de IVA-uitkering.

³ Voor het pensioenfonds wordt de zgn. Z-score berekend, zie ook onder 2.4.4.6.

⁴ Per 1 januari.

1.2 Pensioenregeling

Ouderdomspensioen

Onderstaand vindt u de belangrijkste kenmerken van de ouderdomspensioenregeling in 2019 en 2020.

Kenmerk	2019	2020	
Pensioensysteem	Middelloonregeling	Middelloonregeling	Middelloonregeling
		Sectoren Meubel, Tentoonstellingsbouw en Orgelbouw	Sector Houthandel
Premie basisregeling	22,7%	23,7%	26,4%
Pensioengevend loon	<i>Sectoren Meubelindustrie en Orgelbouw</i> Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag, plus de eventuele ploegentoeslag en/of overwerkvergoeding van het voorafgaande kalenderjaar	<i>Sectoren Meubelindustrie en Orgelbouw</i> Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag, plus de eventuele ploegentoeslag en/of overwerkvergoeding van het voorafgaande kalenderjaar	<i>Sector Houthandel</i> Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag, vaste eindejaaruitkeringen, vaste gratificaties en andere onderdelen van je vaste loon
	<i>Sector Tentoonstellingsbouw</i> Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag	<i>Sector Tentoonstellingsbouw</i> Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag	
Franchise	Gekoppeld aan de procentuele verhoging van het wettelijk minimum loon € 14.356	€ 14.729	€ 21.076
Maximum (pensioengevend) loon	Gekoppeld aan de procentuele verhoging van de cao-lonen € 60.797	€ 61.405	€ 61.405
Pensioengrondslag	Pensioengevend loon minus franchise		
Opbouwpercentage	1,75% van de pensioengrondslag	1,72% van de pensioengrondslag	1,875% van de pensioengrondslag
Opbouwperiode	21 tot 67 jaar	21 tot 68 jaar	21 tot 68 jaar
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar	68 jaar	68 jaar
Pensioeningangsdatum	<ul style="list-style-type: none"> • Op zijn vroegst: vijf jaar vóór de voor hem geldende AOW-leeftijd ligt • Uiterste pensioeningangsdatum: 70 jaar 		
Toeslag	Voorwaardelijke indexatie op basis van de algemene prijsindex, afgeleid van de "CPI-Alle bestedingen-afgeleid" (CBS) over de periode september-september		
Partnerpensioen	<ul style="list-style-type: none"> • 70% van het (bereikbare) ouderdomspensioen voor de partner van actieve deelnemers • Volledig verzekerd op risicobasis • Voor werknemers jonger dan 21 jaar geldt een risicodekking 		
Uitruilmogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Inruil van partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen is mogelijk op de gekozen pensioeningangsdatum • Uitrui van aanspraken ouderdomspensioen voor extra aanspraken op partnerpensioen is mogelijk op de pensioeningangsdatum of bij beëindiging van de deelneming 		
Hoog/laag-constructie	Mogelijkheid om op de pensioeningangsdatum de eerste 5 of 10 jaar of tot de ingang van de AOW, een hoger en vervolgens levenslang een lager ouderdomspensioen te ontvangen		

Wezenpensioen	<ul style="list-style-type: none"> • 14% van het (bereikbare) ouderdompensioen tot 18 jaar of 27 jaar indien de (half)wees een opleiding volgt • 28% voor volle wezen
Premievrije deelneming	In geval van arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA/WAO: naar verhouding van de mate van arbeidsongeschiktheid premievrije deelneming

Het aanvullend Invaliditeitspensioen

Uitkering:	Extra-uitkering via de WAO-plus-uitkering. Een tijdelijke uitkering aan deelnemers met een WAO-uitkering. Hoogte is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. Extra-uitkering via de IP-plus-uitkering. Gedurende de IVA-periode een 5%-uitkering bovenop de WIA-uitkering.
Premie:	Reglementaire premie maakt onderdeel uit van de totale doorsneepremie.
Heffingsloon:	Gelijk aan het pensioengevend loon. Het heffingsloon is gemaximeerd. Dit maximum wordt jaarlijks aangepast.

Excedent-middeloon

Werkgevers kunnen voor hun werknemers een uitvoeringsovereenkomst sluiten voor een excedent-middeloon-regeling. Het gaat om een excedentverzekering voor pensioengevende lonen boven het maximum pensioengevend loon tot de fiscale nettopensioengrens. Het opbouwpercentage is gelijk aan dat in de toepasselijke basispensioenregeling.

WIA-excedent en ANW-hiaat

Het fonds kent naast de verplichte basisregeling ook twee facultatieve regelingen, waarbij de werknemers van aangesloten werkgevers op vrijwillige basis dekking kunnen verkrijgen voor WIA-excedent en/of ANW-hiaat. Deze dekkingen zijn volledig herverzekerd bij Elips Life.

2 BESTUURSVERSLAG



2.1 Voor wie zijn wij er?

2.1.1 Algemeen

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven (hierna: het pensioenfonds) verzorgt een verplichte collectieve pensioenregeling voor medewerkers in de meubelbranche, de tentoonstellingsbouw, de orgelbouw en per 1 januari 2020 ook voor medewerkers in de Houthandel. Met als doel dat deelnemers ook na hun pensioneren een inkomen kunnen genieten dat geen verrassingen kent en zo toereikend mogelijk is.

Het pensioenfonds is opgericht in 1954 door werkgevers en werknemersorganisaties in de bedrijfstak Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven en statutair gevestigd in Amsterdam. In 1998 werd het pensioenfonds uitgebreid met de sector Tentoonstellingsbouw. In 2002 werd het pensioenfonds opnieuw uitgebreid, toen met de sector Orgelbouwbedrijven. Per 1 januari 2020 is het pensioenfonds uitgebreid met de sector Houthandel.

Het pensioenfonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41199580. De laatste statutenwijziging vond plaats op 1 januari 2020. Het pensioenfonds is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

2.1.2 Onderlinge verhoudingen van sociale partners en het bestuur van het fonds

Het is aan sociale partners om de inhoud van de pensioenregeling te bepalen. Het bestuur toetst deze pensioenregeling en ziet toe op de uitvoering van deze regeling aan de hand van onderstaande beginselen:

- solidariteit als basis van de pensioenregeling (inclusief risicotoedeling);
- collectiviteit mits evenwichtig naar verschillende groepen;
- toekomstbestendigheid;
- voorwaardelijke toeslagambitie;
- gezonde financiële positie van het fonds;
- transparante communicatie (vertaald naar onderscheiden groepen op collectief en individueel niveau);
- deskundig, representatief en integer bestuur;
- integere en transparante bedrijfsvoering;
- verantwoording afleggen naar stakeholders en toezichthouders.

Kort gezegd komt het erop neer dat sociale partners de inhoud van de pensioenregeling bepalen, terwijl het pensioenfonds zorgt voor de uitvoering daarvan.

2.1.3 Solidariteit

De pensioenregeling van het fonds is gebaseerd op solidariteit. Dit komt onder andere tot uitdrukking in het hanteren van een voor iedere deelnemer gelijk premiepercentage. Het uitgangspunt is dat alle werknemers vallend onder de verplichtstelling van het fonds ook deelnemen aan de pensioenregeling van het fonds. Alleen op deze wijze kunnen collectieve bedrijfstakbrede en op solidariteit gebaseerde pensioenregelingen mogelijk worden gemaakt en tegen zo laag mogelijke kosten in stand gehouden. Het bestuur hanteert daarom een strikt vrijstellingsbeleid. Zou er onbepaalde keuzevrijheid bestaan, dan bestaat het gevaar dat 'goede' risico's zich van het fonds afwenden. Een ruimer gebruik van de bevoegdheid tot het verlenen van onverplichte vrijstelling gaat ten koste van de solidariteit.

2.2 Missie, visie en strategie

2.2.1 Samenvatting

Het bestuur stelde begin 2018 haar missie, visie en strategie nader vast.

Missie

Pensioenfonds Meubel zet zich ervoor in om de pensioenregeling professioneel en klantgericht uit te voeren. Met als doel dat deelnemers ook na hun pensioneren een inkomen kunnen genieten dat geen verrassingen kent en zo toereikend mogelijk is.

Visie

Het fonds heeft de overtuiging dat een pensioenfonds dat is gestoeld op solidariteit en collectiviteit de beste manier is voor haar deelnemers om pensioen op te bouwen. Solidariteit is waardevol omdat we binnen onze branches risico's delen die je als individu niet wil en kan dragen. Collectiviteit is noodzakelijk omdat gezamenlijk beleggen een beter rendement oplevert tegen beheersbare risico's. Maar collectiviteit en solidariteit alléén zijn niet voldoende. Het pensioenfonds wil een herkenbare voorvechter zijn van pensioen als essentieel sociaal contract. In het roerige pensioenlandschap betekent dit dat adequaat moet worden geanticipeerd op lange-termijnveranderingen. Het fonds benadert veranderingen daarbij als kansen zodat deelnemers én werkgevers tijdig en juist kunnen worden begeleid naar nieuwe tijden.

Strategie

Pensioenfonds Meubel streeft haar missie en visie na door middel van voldoende schaalgrootte en evenwichtige belangenafweging proactief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen waarbij kostenbeheersing niet uit het oog wordt verloren. De strategie is gebaseerd op de volgende pijlers;

- Verbinding;
- Klantgericht;
- Professioneel gedrag;
- Herkenbaarheid.

2.2.2 Meerjarenbeleidsplan

Op basis van de missie, visie en strategie wordt elke vier jaar een meerjarenbeleidsplan vastgesteld. Het meerjarenbeleidsplan is bedoeld als strategisch document. Daarnaast dient het als leidraad voor de planning en uitvoering door de uitvoerend bestuursleden en het toezicht door de niet-uitvoerend bestuursleden. Het meerjarenbeleidsplan wordt jaarlijks uitgewerkt in verschillende concrete jaarplannen per portefeuille.

2.3 Onze speerpunten in 2020

2.3.1 Pensioenregeling en communicatie

Integratie van sector Houthandel

- ✓ Verwelkomen van de deelnemers vanuit de Houthandel.
- ✓ Uitvoering van de pensioenregeling voor de sector Houthandel.
- ✓ Administratieve verwerking van de pensioenaanspraken en -rechten die worden overgedragen vanuit Bpf Houthandel.

Invoering pensioenrichtleeftijd 68 jaar

- ✓ Omzetten van alle bestaande pensioenaanspraken met leeftijd 67 jaar naar herrekende pensioenaanspraken met ingangleeftijd 68 jaar. De deelnemer kan zijn of haar pensioen nog steeds vervroegen of uitstellen.
- ✓ Ook in de communicatie richting deelnemers wordt aandacht besteed aan de verschuiving van de pensioenrichtleeftijd en de keuzes die de deelnemer kan maken.

Invoering Uniforme Pensioenaangifte (UPA)

- ✓ Per 1 januari 2020 is het fonds overgegaan op UPA voor de loonaangifte door de werkgever.

Nieuw pensioenstelsel

- ✓ Naar verwachting wordt in de loop van 2020 de uitwerking van het nieuwe pensioenstelsel bekend. De ontwikkelingen worden actief gevolgd. Het fonds wil met de nieuwste informatietechnologie waar mogelijk anticiperen op de ontwikkelingen.

Pensioenconsulent

- ✓ De pensioenconsulent start per 1 maart 2020 en houdt zich bezig met voorlichting aan werkgevers (en hun werknemers) en met aansluitingskwesties.

2.3.2 Financiële opzet

Integratie van de sector Houthandel

- ✓ Zorgen dat de (financiële) gegevens vanuit de sector Houthandel in alle rapportages en beleidsdocumenten worden opgenomen.

Zorgvuldig beheer van de middelen

- ✓ Continue aandacht voor kostenbeheersing en kostenbewustzijn bij het nastreven van onze missie en visie.
- ✓ Dat betekent: tegen marktconforme kosten en adequate rendementen, op een maatschappelijk verantwoorde wijze de pensioenen uitvoeren en beleggen.

2.3.3 Vermogensbeheer

Transitie vermogensbeheer Houthandel

- ✓ Zorgen voor een goed verloop van de transitie van het vermogensbeheer van Houthandel en de integratie van de beleggingen in de structuur en de financiële administratie van Pensioenfonds Meubel.

Duurzaam beleggen

- ✓ Ontwikkelen van een integrale rapportage;
- ✓ Doelstellingen 2021:
 - Verder uitwerken van thema's van Pensioenfonds Meubel binnen de beleggingsportefeuille;
 - Monitoren klimaatdoelstelling en onderzoeken van nieuwe klimaatthema's;
 - Onderzoeken van instrument insluiting binnen de aandelenportefeuille.

Beleggingscyclus

- ✓ Doorlopen van de beleggingscyclus. Voor groot aantal beleggingscategorieën zal in 2020 de eerste evaluatie worden uitgevoerd.

2.3.4 Risicobeheer

IORP II

- ✓ Definitieve invulling van de rol van sleutelfunctiehouder risicobeheer en de rol van houder en vervuller van de interne auditfunctie.
- ✓ Definitief vaststellen van het auditplan 2020.

Jaarlijkse risk assessment

- ✓ Jaarlijkse herijking van risico's en beheersmaatregelen.

SIRA

- ✓ Het actualiseren van de Systematische Integriteits Risicoanalyse (SIRA).

IT- & informatiebeveiliging

- ✓ Inrichting monitoringsproces kritische risico-indicatoren (KRI) en kritische prestatie-indicatoren (KPI).
- ✓ Opstellen en implementeren van beleid inzake datakwaliteit- en management.

GRC tooling (NARIS)

- ✓ Periodieke update van het risicoregister (risico's en beheersmaatregelen) in de NARIS tool.

2.3.5 Governance en compliance

Overleg met sociale partners en overige belanghebbenden in de aangesloten sectoren

- ✓ Periodiek overleg over de pensioenregeling, draagvlak en de bestuursbezetting.

Aandacht voor de nieuwe leden van bestuur en verantwoordingsorgaan

- ✓ Door het samengaan met Houthandel per 1 januari 2020 heeft het fonds een nieuw niet-uitvoerend bestuurslid én drie nieuwe leden van het verantwoordingsorgaan uit deze sector.

2.4 Wat hebben we in 2019 bereikt?

2.4.1 Samengaan met Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Houthandel

Het is onze ambitie om als Pensioenfondsen Meubel te groeien, omdat schaalvergroting zorgt voor een kostenefficiënte uitvoering en een robuustere organisatie. Daar wordt iedereen beter van. Om die reden het fonds in 2018 nader georiënteerd op samenwerking met Bpf Houthandel – een fonds dat goed past bij Pensioenfondsen Meubel. En met succes: Pensioenfondsen Meubel en Bpf Houthandel hebben in maart 2019 een intentieverklaring getekend over het samengaan van beide fondsen. Bij het proces waren in 2018 en 2019 niet alleen beide besturen betrokken maar ook de verantwoordingsorganen en de sociale partners. Het zijn immers de sociale partners die besluiten welk pensioenfonds de pensioenregeling uitvoert.

Na het tekenen van de intentieverklaring is de uitwerking van een definitieve overeenkomst en een plan voor de transitie gemaakt in een stuurgroep en een aantal werkgroepen bestaande uit bestuursleden van beide fondsen en externe adviseurs. Er moest immers veel werk worden verzet. Namens sociale partners is een verzoek ingediend bij het ministerie van SZW om de verplichtstelling van Pensioenfondsen Meubel uit te breiden per 1 januari 2020. Er zijn afspraken gemaakt met sociale partners uit de Houthandel over de pensioenregeling. Deze kijkt op enkele parameters (premie, opbouwpercentage, franchise) af van die van de overige sectoren. De pensioenadministratie is geschikt gemaakt om de pensioenregeling voor de sector Houthandel te kunnen administreren. Per 1 januari 2020 zijn ook alle bestaande pensioenen van deelnemers uit de Houthandel overgedragen aan Pensioenfondsen Meubel, met het bijbehorende vermogen.

Het bestuur heeft steeds opnieuw getoetst of het samengaan zou bijdragen aan de robuustheid en toekomstbestendigheid van het fonds en aan het verlagen van de kosten per deelnemer. Hiervoor zijn onder meer een lange termijn ALM studie uitgevoerd en een nieuwe haalbaarheidstoets. De uitkomsten hiervan waren positief.

Alle afspraken tussen de twee pensioenfondsen zijn vastgelegd in een overeenkomst. Hierbij is van belang dat de deelnemers van Pensioenfondsen Meubel geen nadeel mochten ondervinden van de overdracht. Het verantwoordingsorgaan van het fonds is diverse malen bijgepraat over het proces en de overwegingen van het bestuur. Ook heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies uitgebracht. De Nederlandsche Bank heeft in december 2019 positief geoordeeld over de gemaakte afspraken. Het ministerie van SZW heeft mede naar aanleiding van dit advies de werkingssfeer van Pensioenfondsen Meubel per 1 januari 2020 uitgebreid met de sector Houthandel.

2.4.2 Pensioenregeling en communicatie

2.4.2.1 Pensioenadministratie

Pensioenfondsen Meubel streeft ernaar dat de dienstverlening van Centric zodanig is dat de juistheid, volledigheid en tijdigheid (zoals opbouw aanspraken, uitkeringen en compliant zijn aan wet- en regelgeving) 100% is. Dit is ook opgenomen in de afspraken die het fonds met Centric heeft gemaakt. In 2019 is veel aandacht besteed aan verbetering van de rapportages van Centric, ook voor wat betreft de rapportage over incidenten. De processen die geautomatiseerd zijn (STP) blijken in het algemeen goed te voldoen. Sommige elementen in de pensioenregeling lenen zich echter niet voor automatisering, bijvoorbeeld omdat deze slechts af en toe

voorkomen. De kleine aantallen maken automatisering dan te duur. Controle op de juistheid, onder meer door toepassing van het vier-ogenprincipe, is in deze gevallen extra belangrijk.

2.4.2.2 Klachten en geschillen

Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt. Pensioenfonds Meubel kent daarom een klachten- en geschillenregeling. De administrateur rapporteert regelmatig over ontvangen klachten. Bij de bespreking van de rapportage wordt ook ingegaan op een klacht incidenteel van aard, of dat er een meer structurele oorzaak lijkt te zijn, die kan worden weggenomen door het wijzigen van het beleid of van een proces. Zo is naar aanleiding van vragen van pensioengerechtigde deelnemers, in 2019 besloten om jaaropgaven per post te sturen.

2.4.2.3 Handhavingsbeleid

In Nederland is deelname aan de pensioenregeling van een bedrijfstakpensioenfonds verplicht voor alle werkgevers die vallen onder de verplichtstelling van zo'n fonds. Dit is ook het geval bij Pensioenfonds Meubel.

In 2018 zijn we scherper gaan kijken naar het handhavingsbeleid, mede omdat het beginsel 'geen premie, wel recht' tot financiële tegenvallers voor het fonds en dus indirect ook onze deelnemers en pensioengerechtigden kunnen raken.

Omdat Pensioenfonds Meubel een goede en betrouwbare partner wil zijn van de werkgevers in de branche, is het aansluitproces van werkgevers verbeterd door te werken met heldere formulieren en een strak ingericht proces, inclusief herinneringen. Zoals wij u vorig jaar schreven, bleek in 2018 dat een aantal werkgevers-aansluitingen en verzoeken tot vrijstelling al enkele jaren liepen bij Syntrus Achmea. In 2019 zijn deze dossiers afgerond. Daarnaast is het handhavingsbeleid op schrift gesteld.

De aanlevering van deelnemersgegevens door de werkgever is in 2018 procesmatig opnieuw ingericht. In 2019 is de handhaving van de aanlevering van deelnemergegevens ter hand genomen. Werkgevers die geen gegevens aanleverden zijn benaderd. In de meeste gevallen heeft dit alsnog geleid tot het leveren van de benodigde gegevens. In enkele gevallen gaf de werkgever niet thuis. In deze gevallen heeft het pensioenfonds in het eerste kwartaal van 2020 een gerechtelijke procedure gestart.

Daarnaast is besloten om voor de aanlevering van loongegevens per 1 januari 2020 over te stappen op Uniforme Pensioen Aangifte (UPA). UPA is een standaard voor het volautomatisch uitwisselen van salarisgegevens tussen werkgevers/administratiekantoren en pensioenfondsen. Met de UPA wordt bijgedragen aan verdere lastenverlichting voor pensioenfondsen en –uitvoerders en voor werkgevers en hun administratiekantoren. Sinds 2018 is het beheer van de Uniforme Pensioenaangifte (UPA) overgedragen aan SIMI. SIMI beheert de UPA in opdracht van de Pensioenfederatie, de eigenaar van de UPA.

Pensioenfonds Meubel monitort en houdt toezicht op een adequate uitvoering door Centric (waaronder aansluiting, vrijstelling en gegevensaanlevering door werkgevers). Daarnaast handelt Centric individuele dossiers van werkgevers af en geeft Centric uitleg over de werkingssfeer en verplichtstellingsaangelegenheden binnen de beleidskaders die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De werkzaamheden van Centric vinden plaats op basis van de met Centric afgesproken SLA. Periodiek vindt hierover overleg plaats.

2.4.2.4 Periodieke toetsing gelijkwaardigheid gedispenseerde werkgevers

Werkgevers die onder de werkingssfeer van Pensioenfonds Meubel vallen, zijn verplicht zich aan te sluiten bij het fonds. In sommige gevallen kan een werkgever vrijstelling (dispensatie) vragen van deze verplichting. Bijvoorbeeld omdat de werkgever al een pensioenregeling had voor zijn werknemers voordat de werkgever onder de werkingssfeer viel. De mogelijkheden voor een vrijstelling zijn opgenomen in het Vrijstellings- en boetebesluit Wet bpf 2000.

Pensioenfonds Meubel kent een tiental gedispenseerde werkgevers. Elke vijf jaar wordt getoetst of deze werkgevers nog aan de voorwaarden voor vrijstelling voldoen. Dit is in 2019 weer gebeurd. In een enkel geval heeft dit geleid tot intrekking van de vrijstelling.

2.4.2.5 Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar

Sociale partners hebben in september 2019 besloten om de pensioenrichtleeftijd per januari 2020 op 68 jaar te stellen. In het vierde kwartaal van 2019 zijn voorbereidingen getroffen om de uitvoering van de pensioenregeling hierop aan te passen en de deelnemers op de hoogte te brengen. Zo is besloten om ook alle bestaande pensioenaanspraken om te zetten naar de pensioenrichtleeftijd 68 jaar. De aanspraken worden hierbij herrekend. De deelnemer kan zijn pensioenleeftijd nog steeds vervroegen. De vroegste pensioeningangsdatum blijft 5 jaar voor de AOW-leeftijd van de deelnemer. De pensioenregeling voor de Houthandel ging al uit van een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar.

2.4.2.6 Digitalisering

Pensioenfonds Meubel wil partner zijn van haar achterban. De ambitieuze invulling van deze rol vindt plaats door middel van een modern online bedieningsconcept. Hiertoe is een 'mijn omgeving' voor deelnemers en pensioengerechtigden ingericht.

Ook zijn er zogenaamde 'customer journeys' gecreëerd. Een customer journey is een vooraf uitgestippelde reis die een deelnemer maakt langs (soms wettelijk verplichte) pensioenboodschappen, keuzemogelijkheden en te ondernemen acties. Het voordeel van een customer journey is dat de deelnemer rond al zijn vragen op pensioengebied (en de beleidsdoelstellingen van het pensioenfonds) integraal wordt bediend. Want via de customer journey wordt hij langs alle onderdelen van de dienstverlening van het pensioenfonds geleid die op dat moment relevant zijn. Reden voor de focus op customer journeys is het deelnemersonderzoek dat wij hebben uitgevoerd in 2017. Daarbij gaf 87% aan dat zij meer begeleiding willen bij een gebeurtenis die impact heeft op het pensioen.

Een concreet voorbeeld is de customer journey 'Bijna met pensioen' voor deelnemers die over tien jaar de pensioenleeftijd bereiken. In deze journey leert de deelnemer welke keuzes hij kan maken voor zijn pensioen (het pensioen eerder of later laten ingaan, uitruil van ouderdomspensioen naar partnerpensioen) én wat de gevolgen zijn van deze keuzes. Door op dat moment al te beginnen, bereiden we de deelnemer langzaam maar zeker voor op het naderende pensioen én heeft hij ruim de tijd om nog over het een en ander na te denken.

In 2019 is de customer journey voor nieuwe deelnemers opnieuw ingericht. De introductie van enkele andere customer journeys is uitgesteld naar 2020. Het betreft onder andere de customer journey 'Uit dienst' voor deelnemers die uit dienst gaan bij hun werkgever en slaper worden bij het fonds en de customer journey 'Check je pensioen'. Het uitstel houdt verband met de wijziging van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar.

2.4.2.7 KPI's

In het communicatiejaarplan staan concrete meetbare doelstellingen op het gebied van digitale pensioen-uitvoering, communicatiemiddelen en -activiteiten. Hieraan zijn zogenaamde KPI's – Kritische Prestatie Indicatoren – gekoppeld die aansluiten bij de wensen die uit deelnemersonderzoek naar voren zijn gekomen. In 2018 hebben we veel van deze doelen behaald. Zo is inmiddels 44% van de actieve populatie digitaal bereikbaar (MijnOverheid + e-mail). Toch is er altijd ruimte voor verbetering. Daar zetten we in 2019 verder op in. Eind 2019 had bijvoorbeeld 14% van de nieuwe deelnemers de customer journey 'Nieuw in dienst' bezocht, terwijl 20% het doel was.

2.4.2.8 Informatie voor deelnemers over het te bereiken pensioen

Deelnemers kunnen hun te bereiken pensioen zien binnen Op Koers, de pensioenplanner op de website van het pensioenfonds. Informatie over het te bereiken pensioen is ook beschikbaar op mijnpensioenoverzicht.nl. Op deze website kan een deelnemer informatie vinden over zijn pensioen bij alle pensioenfonds en pensioenverzekeraars in Nederland. Sinds 30 september 2019 moet deze informatie ook beschikbaar zijn in drie scenario's, een pessimistisch, een verwacht en een optimistisch scenario. Helaas was de eerste aanlevering van de scenario-informatie enkele weken vertraagd. De vertraging is gemeld aan de toezichthouder AFM. De AFM heeft in een reactie in februari 2020 het fonds nogmaals gewezen op de wettelijke verplichting en het belang hiervan voor de deelnemer.

2.4.2.9 Wet waardeoverdracht ingeregeld

Per 1 januari 2019 is de Wet waardeoverdracht klein pensioen ingegaan. Hierdoor worden kleine pensioenen automatisch overgedragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de deelnemer. Kleine pensioenen zijn pensioenen onder de wettelijke afkoopgrens (€ 497,27 in 2020). Hele kleine pensioenen (minipensioenen van maximaal € 2 bruto per jaar) die ontstaan vanaf 2019 vervallen automatisch.

Vervallen minipensioenen

Deelnemers met een bestaand minipensioen (maximaal € 2 bruto per jaar), konden in 2018 nog verzoeken om dit minipensioen af te kopen of over te dragen. Al deze deelnemers zijn aangeschreven. Het bestuur heeft bij dit besluit het belang dat de gewezen deelnemer heeft bij het behoud van het minipensioen afgewogen tegen de kosten van het administreren van - en het communiceren over - de aanspraak. Deze kosten zouden (direct dan wel indirect) worden gedragen door alle belanghebbenden van het fonds.

Automatische waardeoverdracht klein pensioen

Het fonds gaat automatische uitgaande waardeoverdrachten van kleine pensioenen uitvoeren. Dit geldt ook voor de kleine pensioenen die al voor 2018 zijn ontstaan. Het bestuur heeft dit besluit genomen, omdat deze in lijn is met eerdere besluiten tot het behoud van de pensioenbestemming. Ook is gekeken naar de kosten van een automatische uitgaande waardeoverdracht in vergelijking met de kosten die worden gemaakt wanneer het kleine pensioen niet wordt overgedragen.

2.4.3 Financiële opzet

2.4.3.1 Algemeen

Premiebeleid

Het fonds hanteert vanaf 2016 een gedempte kostendekkende premie op basis van verwacht rendement waarbij als peildatum is gekozen voor 30 september 2015. Het verwacht rendement voor de hoogte van de kostendekkende premie is enerzijds afgeleid van de door DNB per 30-09-2015 gepubliceerde RTS en anderzijds de rendementsverwachtingen die het fonds heeft vastgesteld voor de ALM-studie, met de maximale parameters van de Commissie Parameters als maximum. Hierbij is tevens rekening gehouden met een koopsom voor toekomstige toeslagverlening.

De haalbaarheidstoets heeft uitgewezen dat het premiebeleid voor de lange termijn voldoende realistisch en haalbaar is.

Samenstelling feitelijke premie (bedragen x € 1.000)	
Actuariële inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen	58.660
Opslag voor premievrijstelling bij invaliditeit	2.850
Opslag voor kosten	7.982
Opslag voor solvabiliteit	11.953
Overig	2.328
Totaal	83.773

Actuariële analyse

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten (o.b.v. FTK) kan als volgt worden weergegeven:

(x € 1.000)	2019	2018
Premieresultaat		
Premiebijdragen (gecorrigeerd voor premievrijstelling bij invaliditeit)	83.773	70.653
Premie herverzekering	-69	-111
Pensioenopbouw	-81.643	-72.750
Mutatie pensioenuitvoeringskosten	-2.279	-2.154
Pensioenuitvoeringskosten	-5.715	-3.861
Totaal	-5.933	-8.223

Premie

De ontvangen premie is in 2019 lager dan de actuariële benodigde premie. Hierdoor ontstaat een resultaat van 5.933 negatief.

(x € 1.000)	2019	2018
Interestresultaat		
Beleggingsresultaten	606.104	-75.238
Rentetoevoeging technische voorzieningen	7.083	7.660
Wijziging markttrente	-522.098	-140.997
Totaal	91.089	208.575
Overig resultaat		
Resultaat op waardeoverdrachten (saldo overdacht van rechten)	-233	-56
Resultaat op kanssystemen* en overige wijzigingen	4.051	7.473
Resultaat op uitkeringen	-10	-395
Indexering en overige toeslagen	3	3
Wijziging regeling (oude jaren)	-	14
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	-1.440	75.992
Overige baten	-	4.318
Overige lasten	-19	-
Mutaties overige voorzieningen	-12	-30
Resultaat uit hoofde van VPL-regeling	-	-
Totaal	2.340	4.449
Totaal saldo van baten en lasten	87.496	87.496

* Het resultaat op kanssystemen bestaat voornamelijk uit het resultaat op sterfte, arbeidsongeschiktheid, pensionering en uitruil. Door verschillen tussen verwachte kansen (ingeschatte sterfte, toe- en afname van (de mate van) arbeidsongeschiktheid) en vastgestelde flexibiliseringsfactoren (keuze mogelijkheden bij pensionering en uitruil) en de werkelijke mutaties in het boekjaar ontstaan resultaten.

Actuariële grondslagen

Gedurende het jaar is de reservering gebaseerd op de Prognosetafel AG2018 en de RTS van 31 december 2018. In 2019 zijn er geen grondslagwijzigingen doorgevoerd. Per 1 januari 2020 wordt de pensioenrichtleeftijd verhoogd naar 68 jaar. Het resultaat op sterfte bedraagt 1.758 negatief.

Beleggingsresultaten

Het behaalde directe en indirecte beleggingsrendement in 2019 was hoger dan de benodigde interest voor de verplichtingen (gelijk aan de 1-jaars rente uit de rentetermijnstructuur per 31 december 2018: 0,235% negatief). Daardoor ontstond een positief resultaat op beleggingsopbrengsten van 613.187.

Wijziging marktrente

Ultimo 2019 heeft de omrekening plaatsgevonden van de TV op basis van de rentetermijnstructuur per 31 december 2018, één jaar forward, naar de rentetermijnstructuur per 31 december 2019. De gemiddelde rekenrente is met 0,81%-punt afgenomen (ultimo 2019: 0,71%, ultimo 2018, 1 jaar forward: 1,52%). De lagere rente levert een negatief resultaat op van 522.098.

Kosten

Het resultaat op kosten is nihil omdat alle kosten gedekt zijn door de opslag voor uitvoeringskosten in de premie en de vrijval van excassokosten als gevolg van de gedane uitkeringen.

Indexering en overige toeslagen

In 2019 heeft het bestuur besloten om de pensioenen per 1 januari 2020 niet te verhogen. Voor een beperkt aantal polissen zijn er mutaties met terugwerkende kracht op of vóór 1 januari 2015 geweest met impact op de opgebouwde aanspraken en daarmee ook op de verleende toeslag per 1 januari 2015. Dit leidt tot een beperkt positief resultaat op toeslagverlening voor gepensioneerde deelnemers van 3.

Wijziging overige actuariële uitgangspunten

Dit betreft onder andere de mutatie regelingswijziging dat een toename betekent van de schadevoorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers als gevolg van de wijziging van de pensioenleeftijd van 67 naar 68 jaar. Ook zit in deze post een wijziging van de opslag toekomstige uitvoeringskosten. De overige mutaties van de technische voorziening betreft de toevoeging van de extracomptabele voorziening voor eindejaarsuitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. In totaal leveren deze overige actuariële uitgangspunten een negatief resultaat op van 1.440.

Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaardmodel van DNB. Het aanwezig eigen vermogen voor het fonds bedraagt 229,5 miljoen ofwel 6,5% van de technische voorziening. Het aanwezige eigen vermogen is daarmee lager dan het vereist eigen vermogen in de zin van de op 31 december 2019 geldende wet- en regelgeving. Het fonds heeft daardoor een tekort ten opzichte van het vereist eigen vermogen van 343,8 miljoen.

Oordeel van de waarmede actuaire over de financiële positie

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet met uitzondering van artikel 132 waaraan niet wordt voldaan omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen. Het oordeel over de vermogenspositie is: niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen. Hierbij wordt verwezen naar de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de coronacrisis, zoals dit verderop in het jaarverslag wordt toegelicht.

2.4.3.2 Tekortsituatie ultimo 2019

Geldende wetgeving

Alle pensioenfondsen worden geconfronteerd met de voortdurende lage rente die ook gevolgen heeft voor de dekkingsgraad. De dekkingsgraad laat zien in hoeverre een pensioenfonds financieel gezond is. Bij een dekkingsgraad van 100% heeft het pensioenfonds precies genoeg geld om alle pensioenen (nu en in de toekomst) te kunnen betalen. Om tegenslagen te kunnen opvangen moet een buffer worden aangehouden. Daarom moet de dekkingsgraad van Pensioenfonds Meubel minimaal 104,2% zijn en de vereiste dekkingsgraad 116,3% op basis van de strategische beleggingsmix.

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad, is sprake van een tekortsituatie. Een pensioenfonds moet dan verplicht een herstelplan indienen bij DNB waarin wordt aangetoond dat het in maximaal 10 jaar herstelt tot de vereiste dekkingsgraad.

Het herstel vindt voornamelijk plaats door verwachte beleggingsopbrengsten, premie-inkomsten, vrijval solvabiliteit bij verleende uitkeringen en het (deels) achterwege blijven van indexaties. Wanneer de dekkingsgraad naar verwachting onvoldoende herstelt, moeten pensioenen worden verminderd. Nominaal korten is dan het uiterste redmiddel om het benodigde herstel te realiseren.

Herstelplan 2015

Per 1 januari 2015 voldeed de dekkingsgraad van Pensioenfonds Meubel voor het eerst niet aan de nieuwe eisen in het nFTK. Het fonds heeft daarom een herstelplan moeten indienen bij DNB. Het herstelplan moet jaarlijks worden geëvalueerd waarbij op basis van het actuele beleid het herstel nog mogelijk is binnen de wettelijke hersteltermijn van 10 jaar.

Ontwikkeling dekkingsgraad in 2019

Zowel per 1 januari 2019 als per 1 januari 2020 verkeerde het fonds nog altijd in een situatie van een reservetekort. De beleidsdekkingsgraad per 1 januari 2019 bedroeg 108,6%. Eind 2019 was de beleidsdekkingsgraad gedaald tot 104,5%. De vereiste dekkingsgraad was eind 2019 116,3%. De actuele dekkingsgraad van het fonds bedroeg eind 2019 106,5%.

Geactualiseerd herstelplan per 1 januari 2020

Door de situatie per 1 januari 2020 moest het fonds voor 1 april 2020 een geactualiseerd herstelplan indienen. Daaruit blijkt dat op basis van het reguliere beleid van het fonds de beleidsdekkingsgraad volgens het herstelplan binnen tien jaar ten minste gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad. Het fonds hoeft geen gebruik te maken van de eind 2019 door Minister Koolmees genomen tijdelijke maatregelen. Het geactualiseerd herstelplan is op 1 april 2020 bij DNB ingediend. Op 2 juni 2020 is de goedkeuring van DNB ontvangen.

2.4.3.3 Niet kunnen indexeren

Toeslagbeleid

Pensioenfonds Meubel voert een pensioenregeling uit met een voorwaardelijke indexatieambitie op basis van de algemene prijsindex. De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. De financiële positie is gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad zoals vastgesteld voorafgaand aan de laatste bestuursvergadering van het jaar.

Geen toeslagverlening per 1 januari 2020

Het bestuur heeft in het verslagjaar besloten om per 1 januari 2020 geen toeslag te verlenen. Op basis van het toeslagbeleid kon per 1 januari 2019 niet worden overgegaan tot een verhoging. De beleidsdekkingsgraad lag per 31 oktober 2019 (104,6%) lager dan de minimale benodigde beleidsdekkingsgraad van 110% om over te mogen gaan tot het (gedeeltelijk) verhogen van de pensioenen. Het hangt af van de financiële situatie en de dekkingsgraad van het fonds of er daadwerkelijk toeslag kan worden verleend.

Indexatie-achterstand

De gemiste inhaalindexatie per 1 januari 2020 bedraagt 1,64%. Het verschil tussen de toeslag volgens de toeslagambitie en de daadwerkelijk toegekende toeslagverlening over de periode vanaf 1 januari 2002 tot en met 1 januari 2020 bedraagt 16,55% (1 januari 2019: 14,91%) voor zowel deelnemers als gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

2.4.3.4 Risicohouding

Pensioenfonds Meubel heeft in 2018 een lange termijn strategisch beleggingsbeleid geformuleerd. Om tot dit beleid te komen, heeft het fonds een aantal stappen doorlopen, waaronder het opnieuw inrichten van de beleggingscyclus, het actualiseren van de investment beliefs, het herijken van de risicohouding en het uitvoeren van een ALM studie.

De risicohouding van een pensioenfonds, bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet, wordt gedefinieerd als:

- de mate waarin een pensioenfonds, na overleg met sociale partners en het verantwoordingsorgaan, bereid is risico's te lopen; én
- de mate waarin het pensioenfonds risico's loopt, gegeven de kenmerken van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds heeft, in samenspraak met sociale partners en het verantwoordingsorgaan, naast de wettelijke risicohouding op korte en lange termijn aanvullende kwantitatieve en kwalitatieve beleidsuitgangspunten gedefinieerd vanuit een startdekkingsgraad van 110%. Aanvullende maatstaven kwantificeren de afweging tussen 'welke risico's zijn acceptabel' en 'hoeveel toeslag wordt nagestreefd'. Er is gekozen voor een viertal beleidsuitgangspunten. Een tweetal maatstaven geven het opwaarts potentieel weer, namelijk de mediaan toeslagverlening (hoeveel procent van de maatstaf kan het fonds gedurende een 15-jaars horizon waarmaken) en de verwachte koopkracht na 15 jaar. Een tweetal maatstaven kwantificeren de vraag hoeveel risico acceptabel wordt geacht: de jaarlijkse kans op en een korting en de verwachte omvang van een korting.

Beleidsuitgangspunten voor de lange termijn kwantitatieve risicohouding

De risicohouding voor de lange termijn komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn in de hoogte van het vereist eigen vermogen of een bandbreedte hiervoor.

Risicohouding lange termijn

Voor toepassing binnen de haalbaarheidstoets heeft het bestuur op basis van de aangegeven risicohouding de volgende grenzen gedefinieerd:

- ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat startend vanuit de vereiste financiële positie: 100%;
- ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat startend vanuit de feitelijke financiële positie: 100%;
- maximale afwijking verwacht pensioenresultaat bij slechtweersscenario vanuit de feitelijke financiële positie: 50%.

Het fonds houdt bij het bepalen van het beleggingsbeleid rekening met deze risicohouding.

Risicohouding korte termijn

De risicohouding op korte termijn wordt vertaald in het vereist eigen vermogen en een bandbreedte daarom heen. Het pensioenfonds hanteert harde bandbreedten voor het vereiste eigen vermogen met een minimum van 116% en een maximum van 121%. Het moment van toetsing van de bandbreedte is einde van het jaar. Per ultimo 2019 bevindt het vereist eigen vermogen zich binnen de vastgestelde bandbreedte.

Tabel 1 bevat de aanvullende kwantitatieve beleidsuitgangspunten voor het neerwaarts risico en de toeslagambitie.

Tabel 1: Kwantitatieve lange termijn beleidsuitgangspunten

Kwantitatieve lange termijn beleidsuitgangspunten	Grens
Mediaan toeslagrealisatie (% van de maatstaf)	Minimaal 60%
Mediaan koopkracht	Minimaal 94%
Jaarlijkse kans op korting	Maximaal 3%
Omvang korting (zonder uitsmeren)	Maximaal 10%

De volgende kwalitatieve beleidsuitgangspunten zijn door het bestuur vastgesteld:

- Het pensioenfonds streeft een koopkrachtbestendig pensioen na, maar vindt het belangrijk dat de neerwaartse risico's (kortingen) acceptabel zijn;
- Beleidsuitgangspunten worden vastgesteld en getoetst vanuit de toetsdekkingsgraad (110%), om zo niet afhankelijk te zijn van momentopnames;
- Bij de bepaling van de risicohouding en de beleidsuitgangspunten wordt rekening gehouden met de uitkomsten van een risicobereidheidsonderzoek onder de deelnemers;
- Het pensioenfonds erkent dat bij fors lagere dekkingsgraden dan de toetsdekkingsgraad de uitkomsten aanzienlijk slechter zullen zijn dan nu in de kwantitatieve beleidsuitgangspunten:
 - Partijen accepteren dit hogere risico in tijden dat het slecht gaat en passen niet automatisch het risicoprofiel aan.
- Het pensioenfonds erkent dat bij fors hogere dekkingsgraden dan de toetsdekkingsgraad de uitkomsten aanzienlijk beter zullen zijn dan nu in de kwantitatieve beleidsuitgangspunten:
 - Partijen accepteren dit en passen niet automatisch het risicoprofiel aan.
 - Het pensioenfonds streeft met sociale partners naar een stabiele premie.
- De kwalitatieve en kwantitatieve beleidsuitgangspunten worden periodiek door het pensioenfonds bestuur en Sociale Partners gezamenlijk besproken en waar nodig herijkt. Tussentijds kan dit ook, bijvoorbeeld bij significante wijzigingen in economische, wijzigingen in wet- en regelgeving, of een structureel significante hogere of lagere financiële positie dan de toetsdekkingsgraad (110%).

2.4.3.5 Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets is een onderdeel van het financieel toetsingskader (FTK). De haalbaarheidstoets bestaat uit een aanvangshaalbaarheidstoets en een jaarlijkse haalbaarheidstoets. De aanvangshaalbaarheidstoets geeft over een periode van 60 jaar inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt vanuit de feitelijke financiële positie van het fonds beoordeeld in hoeverre (nog) wordt voldaan aan de normering die het fonds heeft gekozen bij de laatste aanvangshaalbaarheidstoets.

In de aanvangshaalbaarheidstoets worden ondergrenzen afgesproken voor het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in slecht weer. De afgesproken ondergrenzen hebben een signaalfunctie.

Wanneer bijvoorbeeld onverhoopt de financiële positie verslechtert of wanneer de economische vooruitzichten veranderen, zullen ook het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in slecht weer veranderen. De jaarlijkse haalbaarheidstoets berekent periodiek het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in slecht weer en bekijkt of deze nog boven de afgesproken ondergrenzen liggen. Worden de grenzen overschreden dan geeft dit aanleiding tot overleg tussen bestuur en sociale partners.

In mei 2019 is de haalbaarheidstoets uitgevoerd. De uitkomsten blijven ook in 2019 weer binnen de vastgestelde grenzen. Het verwachte pensioenresultaat is gedaald ten opzichte van vorig jaar door de daling van de startdekkingsgraad, de nieuwe scenarioset en de beleggingsmix. De uitkomsten zijn tijdig bij DNB ingediend.

Over de uitkomsten van de haalbaarheidstoets wordt gecommuniceerd richting verschillende stakeholders. De berekeningen uit de haalbaarheidstoets dienen ook als grondslag voor communicatie op individuele basis naar deelnemers.

Het pensioenfonds heeft in verband met de toetreding van de populatie van Bpf Houthandel per 1 januari 2020, in 2019 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd met de nieuwe samengestelde populatie. Uit deze aanvangshaalbaarheidstoets blijkt dat wordt voldaan aan de gedefinieerde ondergrenzen.

2.4.4 Vermogensbeheer

2.4.4.1 Terugblik 2019

De groei afzwakking die zich het einde van 2018 al aandiende met een duidelijke verzwakking van de industriële activiteiten in Europa en China, heeft zich gedurende 2019 verder uitgebreid naar de VS. De bron hiervoor ligt voor de hand: de voortdurende handelsoorlog tussen de VS en China. Desondanks wordt er nog niet echt gesproken over een recessie omdat de dienstensector nog wel groei vertoont.

2019 bracht een draai in het monetair beleid. De hoofdrol was hierbij weggelegd voor de Amerikaanse Centrale Bank, die de rente in drie stappen verlaagde. Deze draai in het monetair beleid vormde de aanleiding voor de sterke daling van de wereldwijde kapitaalmarktrentes mede geholpen door de vooruitzichten van een herstart van het opkoopprogramma van de ECB. De 20-jaars swaprente daalt over de eerste helft van het jaar van 1,36% naar 0,05% om vervolgens aan het einde van het jaar op 0,58% uit te komen.

Aandelen reageerde positief op de draai in het monetaire beleid, waarbij aandelen ontwikkelde en opkomende landen een rendementen lieten zien van respectievelijk 30% en 20%. De Euro daalde ten opzichte van de Dollar in 2019 verder van \$1,15 naar \$1,10.

2.4.4.2 Optimalisering beleggingscyclus en transities

2019 stond in het teken van de afronding van de implementatie van het door het bestuur vastgestelde plan van aanpak activiteiten vermogensbeheer, dat in 2017 in gang is gezet. In 2019 is afscheid genomen van de vermogensbeheer activiteiten door SEI en zijn voor de verschillende onderliggende beleggingscategorieën nieuwe vermogensbeheerders geselecteerd en aangesteld te weten:

- Aandelen ontwikkelde markten: discretionair mandaat beheerd door StateStreet;
- Aandelen opkomende landen: fondsbelegging van Northern Trust;

- Obligaties opkomende landen Local Currency: fondsbelegging van Neuberger Berman;
- Obligaties opkomende landen Hard Currency: fondsbelegging van Legal & General Investment Management;
- Investment Grade credits (bedrijfsobligaties): discretionair mandaat beheerd door Insight
- High Yield: T-Row Price;
- Particuliere hypotheke: fondsbelegging van tweede manager AEGON Asset Management;
- Vastgoedaandelen: fondsbelegging van Northern Trust;

De implementatie hiervan is in september afgerond.

Zo is 2019 ook het eerste jaar waarin de nieuwe beleggingscyclus volledig is doorlopen. De diverse beleids-onderdelen zijn geëvalueerd. Daarnaast wordt de opzet van de rapportages door de fiduciair adviseur zodanig opgezet dat de richtlijnen vanuit de kaderstelling van de beleggingscategorieën doorlopend kunnen worden gemonitord. Dit zorgt voor een kwaliteitsverbetering van het totale beleggingsproces. Met enige vertraging is formeel ook de mitigatie van bevindingen uit het on-site beleggingsonderzoek uit 2017 van DNB afgerond met een brief van onze toezichthouder.

2.4.4.3 Behaalde rendementen

De behaalde rendementen over 2019 zijn in onderstaande tabel opgenomen:

Categorie	Rendement portefeuille	Rendement benchmark
Totaal	19,6%	17,4%
Returnportefeuille	14,9%	16,0%
• Aandelen	24,4%	25,6%
• Vastrentende waarden	12,1%	10,9%
• Hypotheken	7,0%	3,0%
• Vastgoed	7,1%	7,1%
• Grondstoffen	5,8%	5,5%
Matchingportefeuille*	22,4%	19,7%

Vanwege de daling van de rente, is de renteafdekking conform het dynamische renteafdeckingsbeleid en de staffel die wordt gehanteerd verlaagd van 55% naar 50%.

2.4.4.4 Strategische beleggingsbeleid

Om in de toekomst voldoende pensioen te kunnen uitkeren, belegt het pensioenfonds de ingelegde gelden in diverse beleggingscategorieën. Op basis van lange termijn ALM-studies wordt bekeken welk beleggingsbeleid het beste past bij de verplichtingenstructuur, de doelstelling en uitgangspunten van het pensioenfonds. Ieder jaar stelt het pensioenfonds een normportefeuille vast. Uitgangspunten van het beleid zijn onder meer een goede spreiding van risico's, het (deels) afdekken van risico's waar geen rendement van wordt verwacht en voldoende liquiditeit. Daarnaast wil het pensioenfonds alleen beleggen in transparante, niet-complexe beleggingscategorieën.

Het bestuur heeft op basis van de ALM-studie 2018 het lange termijn strategisch beleggingsbeleid als volgt vastgesteld:

Strategisch beleggingsbeleid

Matchingportefeuille	29%
Returnportefeuille	71%
Aandelen (ontwikkelde en opkomende landen)	34%
Vastrentende waarden (credits, EMD en High Yield)	12%
Vastgoed (niet-beursgenoteerd)	10%
Hypotheken	10%
Grondstoffen	5%
Renteafdekking*	55%
Valuta afdekking**	100%

* Op marktrente, dynamische staffel

** Met uitzondering van aandelen Emerging Markets, obligaties Emerging Markets lokale valuta en Pacific

2.4.4.5 Z-score

De Z-score wordt ieder jaar berekend en laat het verschil zien tussen het werkelijke rendement van de portefeuille en het rendement van de benchmark (een vergelijkingsmaatstaf). Een positief getal betekent dat de beleggingen van het pensioenfonds beter hebben gereendeerd dan de markt; bij een negatief getal geldt het omgekeerde. Bij de berekening worden ook de kosten van het vermogensbeheer in de beschouwing opgenomen.

Naast de jaarlijks berekende Z-score wordt een zogenaamde performancetoets gedaan, waarin de Z-scores over een periode van 5 jaren worden berekend. In het Vrijstellingsbesluit Wet Bpf 2000 is opgenomen dat er vrijstelling van de verplichte deelname aan een bedrijfstakpensioenfonds kan worden verleend als de performancetoets lager is dan -1,28 (oude stijl) en 0 (nieuwe stijl). Het feitelijk behaalde rendement van het pensioenfonds wijkt dan behoorlijk negatief af van de benchmark.

De Z-score voor het jaar 2019 bedraagt 1,41 (2018: -0,67).

Voor de vier voorgaande jaren gelden de volgende Z-scores:

- 2015: 0,04
- 2016: 0,61
- 2017: 0,38
- 2018: -0,67

Op basis van deze Z-scores komt de performancetoets voor 2019 uit op 0,79 waarmee geen vrijstelling van de verplichtstelling kan worden verleend.

2.4.4.6 Duurzaam beleggen, deelnemersonderzoek en status IMVB-convenant

Algemeen

Duurzaam beleggen is een belangrijk thema voor Pensioenfonds Meubel en daarom heeft het pensioenfonds in 2018 een beleid duurzaam beleggen vastgesteld. Bij het maken van investeringsbeslissingen neemt Pensioenfonds Meubel niet alleen risico- en rendements-factoren mee, maar kijkt het ook naar maatschappelijke effecten door bij elke investeringsbeslissing het aspect duurzaamheid mee te wegen. Daarnaast heeft het pensioenfonds in 2018 het IMVB-convenant voor pensioenfondsen ondertekend (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen). In het convenant is sprake van een aanpak over twee sporen. Het zogenoemde 'Brede Spoor' en het 'Diepe Spoor'. Pensioenfonds Meubel heeft vooralsnog voor het 'Brede spoor' getekend. Hierin maken de pensioenfondsen afspraken over de implementatie van de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en van de Verenigde Naties (UNGP's). De richtlijnen zijn erop gericht om negatieve effecten van een onderneming (of de keten erachter) in kaart te brengen, te prioriteren en te adresseren. Hiertoe worden de richtlijnen opgenomen in het beleid van het pensioenfonds, in de uitbesteding aan externe dienstverleners en in de monitoring en rapportage van de pensioenfondsen daarover.

Deelnemersonderzoek

Om de mening van onze deelnemers te kennen, heeft Pensioenfonds Meubel in 2019 een deelnemersenquête gehouden. Er is een grote respons geweest op de deelnemersenquête en de belangrijkste conclusies waren:

- De uitkomsten bevestigen dat de deelnemers van pensioenfonds Meubel duurzaamheid een belangrijk onderwerp vinden;
- Onze deelnemers kunnen zich vinden in de gekozen thema's door pensioenfonds Meubel:
 - Bijdragen aan de afschaffing van kinderarbeid;
 - Arbeidsnormen;
 - Klimaatdoelstellingen.

Daarnaast vragen onze deelnemers extra aandacht voor:

- Het thema gezondheid;
- Uitsluiting van handel in wapens en tabak.

Aanscherping beleid duurzaam beleggen

De door de deelnemers genoemde thema's zijn toegevoegd aan het beleid van het pensioenfonds. Op onderdelen van de beleggingsportefeuille (waaronder de portefeuille bedrijfsobligaties) is de tabak uitsluiting al geïmplementeerd en het pensioenfonds onderzoekt momenteel voor welke onderdelen van de portefeuille dit nog meer kan worden doorgevoerd. Daarnaast wordt het thema gezondheid besproken met de vermogensbeheerders, zodat dit thema extra aandacht krijgt in de dialoog die met ondernemingen wordt gevoerd. Het pensioenfonds is blij met de betrokkenheid en de reactie van haar deelnemers.

Daarnaast heeft het pensioenfonds in 2019 voorgesorteerd op de publicaties vanuit het IMVB-convenant, het zogenaamde 'instrumentarium', dat uiteindelijk in december 2019 beschikbaar kwam. Hierbij zijn onder andere uitgangspunten als OESO-richtlijnen en de UNGP's onderdeel gemaakt van het beleid. In 2020 zullen verdere aanpassingen aan het beleid worden gemaakt op basis van het definitieve instrumentarium.

De doelstelling ten aanzien van de CO₂-reductie is op basis van voortschrijdend inzicht aangescherpt naar de uitkomsten van het DNB-klimaat seminar, naar een jaarlijkse verlaging van de CO₂-uitstoot met 3%. De bestaande ambities voor 2021 ten aanzien van de investering in geselecteerde Sustainable Development Goals en Impact investeringen zijn gehandhaafd.

Toekomstige ontwikkelingen

De opvattingen van pensioendeelnemers – en van de maatschappij waarvan deelnemers onderdeel zijn – over wat ‘verantwoord’ is, zijn niet statisch. Dit zorgt ervoor dat het beleid in ontwikkeling is en kan veranderen.

2.4.4.7 Prudent Person

Met de invoering van het nieuwe FTK per 2015 is expliciet in de regelgeving opgenomen dat het pensioenfonds onderbouwt dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan passen binnen de prudent person regels. Dat Pensioenfonds Meubel hiermee compliant is, blijkt onder meer uit de volgende punten:

- Het fonds kent een duidelijke organisatiestructuur met betrekking tot het beleggingsbeleid en de besluitvorming hierover;
- Er is een balans tussen de omvang, aard en complexiteit van de beleggingsportefeuille enerzijds en de aanwezige kennis, ervaring en het risicobeheer anderzijds. Op dit punt heeft regelmatig onderzoek plaatsgevonden, onder andere in ALM-studies, portefeuilleconstructiestudies en evaluatie. Daarnaast komt dit tot uitdrukking in de risicohouding van het fonds. In 2018 werd een nieuwe ALM studie uitgevoerd;
- Het fonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast, dat in ieder geval een beschrijving bevat van de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beoogde beleggingsportefeuille en bandbreedtes;
- Het fonds vertaalt het strategisch beleggingsbeleid naar een beleggingsplan waarin een gedetailleerde omschrijving van het beleggingsbeleid wordt gegeven;
- Het fonds stelt een beleggingscyclus vast op grond waarvan het strategisch beleggingsbeleid, het beleggingsplan en de uitvoering periodiek worden geëvalueerd en opnieuw wordt beoordeeld.

De onderbouwing voor het voldoen aan de wettelijke vereisten hierover is te vinden in de ABTN.

2.4.4.8 Risicoparaagraaf vermogensbeheer

Naast het reguliere integrale risicomangement is er ook sprake van extra aandacht voor het beleggingsproces. Met betrekking tot de beheersing van de beleggingsrisico's bevatten de door het pensioenfonds opgestelde kaderstellingen voor de verschillende beleggingscategorieën onder meer bepalingen voor (deze zijn mandaat en vermogensbeheerder specifiek):

- de minimum en maximum allocatie voor de verschillende beleggingscategorieën, regio's en debiteuren (voor zover relevant);
- de index c.q. indices die dienen als benchmark alsmede performancedoelstellingen;
- de maximale tracking errors die de fondsen mogen hanteren;
- de maximale afwijking in duration voor vastrentende waarden ten opzichte van de benchmark.

De beleggingsresultaten worden frequent door de vermogensbeheerders gerapporteerd en geanalyseerd.

In de rapportages van de vermogensbeheerders wordt aangegeven of en op welke wijze is voldaan aan de vooraf vastgestelde risicolimieten, waaronder minimum en maximum allocatie van de beleggingscategorieën en valuta's. De vermogensbeheerders leveren hierbij tevens een attributieanalyse. Door middel van deze analyse kan de bijdrage van diverse beleidsbeslissingen aan de performanceverschillen met de benchmark worden toegewezen. Tevens wordt door de fiduciair adviseur de performance van de vermogensbeheerders vergeleken met de vooraf vastgestelde benchmarks. Daarbij kan opgemerkt worden dat het actieve risico in de portefeuille in de nieuwe structuur met alle nieuw geselecteerde managers aanzienlijk kleiner is geworden. De meeste beleggingscategorieën worden passief beheerd.

Daarnaast monitort de fiduciair adviseur specifiek de richtlijnen van Pensioenfonds Meubel aan de hand van een kwartaalrapportage. Verder ontvangt het bestuur ieder kwartaal een integrale vermogensbeheerrapportage.

Inflatieafdekking

Het bestuur heeft aandacht voor de gevolgen van inflatie op de aanspraken van deelnemers. In de portefeuille van Pensioenfonds Meubel zitten bewust beleggingscategorieën die een bepaalde mate van inflatiebescherming bieden. Dit zijn met name vastgoed en grondstoffen. Inflatiebescherming heeft de aandacht van het fonds, al heeft het zoveel mogelijk veiligstellen van de nominale aanspraken van deelnemers momenteel de grootste prioriteit.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt door de verschillen in gevoeligheid voor renteontwikkelingen van de beleggingen enerzijds en de (nominale) verplichtingen anderzijds. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Voor de beheersing van het renterisico wordt gebruik gemaakt van (langlopende) obligaties en renteswaps. Vanaf 2016 hanteert het pensioenfonds een dynamisch renteafdeckingsbeleid. Bij een lagere rente wordt minder renterisico afgedekt en bij een hoge rente wordt meer renterisico afgedekt. Ultimo 2019 bedroeg de strategische mate van afdekking van het renterisico 50% in een marktwaarde omgeving.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen, commodities, en vastgoed) verandert door veranderingen in de marktprijzen van deze waarden. Het structurele marktrisico wordt eveneens beheerst binnen het ALM-proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. Het belangrijkste middel hiervoor is diversificatie binnen en over verschillende beleggingscategorieën. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de strategische beleggingsmix uit de ALM.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen wijzigt door veranderingen in valutakoersen. Het bestuur is van mening dat op lange termijn vreemde valuta geen rendement genereren. Vreemde valuta geven enige diversificatie in een beleggingsportefeuille, maar het bestuur acht de korte termijn volatiliteit van vreemde valuta te hoog en vindt het van belang om grote koersschommelingen van de beleggingen door veranderingen in de koersen van vreemde valuta te voorkomen. Daarom worden de wisselkoersrisico's geheel afgedekt, met uitzondering van de valuta waar dit niet efficiënt voor mogelijk is (valuta van opkomende landen). Het valutaafdeckingsbeleid is tevens in de benchmarks van de betreffende beleggingen verwerkt. De valutarisico's worden binnen de aandelen en obligatie beleggingsfondsen afgedekt met behulp van valutaderivaten, voornamelijk valuta termijncontracten.

Kredietrisico

Dit risico hangt samen met de beleggingen in verhandelbaar schuld papier en met tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbaar schuld papier wordt beschouwd als prijsrisico. De uitgangspunten voor de beheersing van deze vorm van kredietrisico is vastgelegd in het beleggingsplan. Daarnaast zijn er binnen de beleggingsfondsen waarin belegd wordt richtlijnen opgesteld over de maximale beleggingen per kredietklasse.

Tegenpartijrisico

Het tegenpartijrisico voor derivaten transacties wordt beheerst door een zorgvuldige selectie, screening en monitoring van tegenpartijen. Tegenpartijen dienen minimaal een investment grade rating te hebben. In de ISDA contracten met tegenpartijen zijn clausules opgenomen om het contract te kunnen beëindigen in geval van een verlaging van de kredietwaardigheid van een tegenpartij. In geval van vorderingen op tegenpartijen wordt het

kredietrisico geminimaliseerd door het opvragen van zekerheidstellingen in de vorm van liquide middelen of liquide, kredietwaardige staatsobligaties.

Vanaf 2020 zal het pensioenfonds nieuwe derivaten afsluiten via een centrale tegenpartij. De vereisten ten aanzien van het benodigde onderpand zijn hierbij strenger, waardoor het tegenpartijrisico kleiner zal worden. Hier staat tegenover dat dit ook de behoefte van het pensioenfonds aan liquide middelen groter wordt, waardoor het liquiditeitsrisico stijgt.

Concentratierisico

Concentratierisico houdt verband met het concentreren van bijvoorbeeld beleggingen in één beleggingscategorie. Het meest aansprekende voorbeeld hier is dat het totale vermogen in één aandeel wordt belegd. Een belangrijke aanname in het standaardmodel is dat de scenario's uitgaan van goed gediversifieerde portefeuilles van zowel beschikbare activa als voorzienbare verplichtingen.

De beleggingsportefeuille kent een goede spreiding over beleggingscategorieën (aandelen, obligaties, vastgoed, hypotheek en grondstoffen). Binnen de beleggingscategorieën is er spreiding naar regio's en subcategorieën. Per subcategorie worden er portefeuilles samengesteld. Deze portefeuilles bestaan uit effecten van de betreffende beleggingscategorie en kennen een uitstekende spreiding over titels, sectoren etc. Om het concentratierisico te minimaliseren zijn er binnen de beleggingsfondsen waarin belegd wordt richtlijnen opgesteld voor maximale afwijkingen van de benchmark per sector/subcategorie en maximale omvang van beleggingen in één emittent. Gezien het beleid om concentratierisico te beperken achten wij dit risico zeer laag en wordt in het standaardmodel dit risico op dit moment gelijk aan nul verondersteld. Voor het fonds geldt dat voor de beleggingen fondsbeleggingen en mandaten zijn ingericht, waarbij het beheer gespreid is over meerdere speciaal hiervoor geselecteerde vermogensbeheerders. Vandaar dat ook voor deze vorm van concentratierisico kan worden geconcludeerd dat dit risico als beperkt mag worden gekwalificeerd en binnen het standaardmodel op nul kan worden gesteld.

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico dat ontstaat als gevolg van het falen of tekortschieten van interne processen, menselijke en technische tekortkomingen en onverwachte externe gebeurtenissen.

Voor het fonds geldt dat de complete uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed. De partijen waaraan het fonds onderdelen van de uitvoering van de pensioenregeling heeft uitbesteed beschikken allen over een ISAE 3402 verklaring met betrekking tot de beheersing van hun processen. Hiermee zijn voldoende waarborgen aanwezig om het operationeel risico als beperkt te mogen kwalificeren. Vandaar dat ook dit risico binnen het standaardmodel op nul kan worden gesteld.

Liquiditeitsrisico

Aangezien de som van premies, directe beleggingsopbrengsten en aflossingen van beleggingen in vastrentende waarden groter is dan de som van uitkeringen en kosten, is de kans op een liquiditeitstekort op korte termijn beperkt, temeer daar ook altijd de mogelijkheid bestaat beursgenoteerde beleggingen te verkopen.

Omdat in het kader van de renteafdekking op enig moment de verplichting kan ontstaan om grote sommen collateral te storten, wordt in de vastrentende portefeuille een deel discretionair beheerd. In dit deel zitten hoogwaardige staatsobligaties die snel liquide kunnen worden gemaakt. Zodra het pensioenfonds in 2020 derivaten afsluit via een centrale tegenpartij, zal ook rekening worden gehouden met de extra liquiditeitsbehoefte vanuit aanvullende vereisten ten aanzien van het onderpand. Ruim de helft van de portefeuille bestaat uit beleggingen met een hoge of zeer hoge liquiditeit. Van de beleggingen met een

zeer hoge liquiditeit kan gesteld worden dat deze onder normale marktomstandigheden binnen één dag verkocht kunnen worden. Verder wordt qua beleggingscategorieën de illiquiditeit beperkt tot vastgoed en hypotheek, samen 20% van de portefeuille. Deze categorieën bieden een goed verwacht rendement en werken diversifiërend ten opzichte van de andere onderdelen.

Strategisch risico / solvabiliteitsrisico

Dit is het risico dat de ontwikkeling van het vermogen (in de vorm van beleggingen en premies) niet optimaal aansluit op de ontwikkeling van de verplichtingen, waardoor de beoogde pensioenkwaliteit en de beoogde financieringsdoelstelling niet kunnen worden gehaald. Er is een aantal beleidsinstrumenten waarmee de financiële positie kan worden bijgestuurd. Deze beleidsinstrumenten zijn de inhoud van de pensioenregeling, het toeslagbeleid, het premiebeleid, het beleggingsbeleid en het liabilitymanagement-beleid. Met ALM (Asset Liability Management) wordt samenhang aangebracht tussen deze beleidsinstrumenten.

Relatieve marktrisico

Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere de werkelijke wegingen versus de normwegingen en het balansrisico uitgedrukt in termen van tracking error ten opzichte van de verplichtingen. De wegingen en de tracking error worden elk kwartaal gemonitord.

Risico van actief beheer

Het fonds hanteert een "passief tenzij" model. En met de implementatie van de nieuwe mandaten in 2019 heeft het pensioenfonds voor een groot deel van de beleggingscategorieën de overstap gemaakt van actief naar passief beheer. Voor de categorieën High Yield, Credits en obligaties opkomende markten local currency wordt nog actief belegd. Voor die delen van de portefeuille waarbij sprake is van actief beheer wordt in aanvulling op het standaardmodel van DNB een (beperkte) aanvullende buffer S10 aangehouden. Het risicoscenario voor actief beheer risico van het standaardmodel van DNB is vooralsnog alleen op het aandelenrisico (beursgenoteerde aandelen) van toepassing. Voor de fondsen (niet aandelen) waarbij sprake is van actief beheer, geldt dat het risicobudget (tracking error) klein is. Bovendien is het relatieve belang in deze fondsen klein.

2.4.5 Risicobeheer

2.4.5.1 Algemeen

Integraal risicomanagement

De wijze waarop het bestuur om gaat met integraal risicomanagement, het risicoraamwerk en de wijze waarop risicomanagement deel uitmaakt van het besturen van het pensioenfonds is vastgelegd in het beleidsdocument integraal risicomanagement. Een samenvatting van dit beleid is vastgelegd in de ABTN van het pensioenfonds.

Doelstelling en risicobereidheid

Het pensioenfonds heeft financiële doelstellingen en niet-financiële doelstellingen. De financiële doelstellingen zijn gericht op het waarborgen van de opbouw van de pensioenaanspraken, koopkracht, kansen op korting en stabiliteit van de premie. De niet-financiële doelstellingen zijn vormgegeven vanuit de missie, visie en strategie van Pensioenfonds Meubel.

Daarbij heeft het pensioenfonds een risicohouding vastgesteld. De financiële risicobereidheid is vastgesteld conform de vereisten uit artikel 102 van de Pensioenwet. Deze risicohouding voldoet aan de prudent person regel en wordt uitgedrukt in maatstaven voor zowel de korte als de lange termijn. Om dit te concretiseren

hanteert het pensioenfonds maatstaven als maximaal niveau en volatiliteit voor een premiestijging, de realisatie van toeslagen, de ontwikkeling van de dekkingsgraad en het niveau van mogelijke kortingen. De niet-financiële risicohouding is als volgt gedefinieerd:

Tevredenheid:

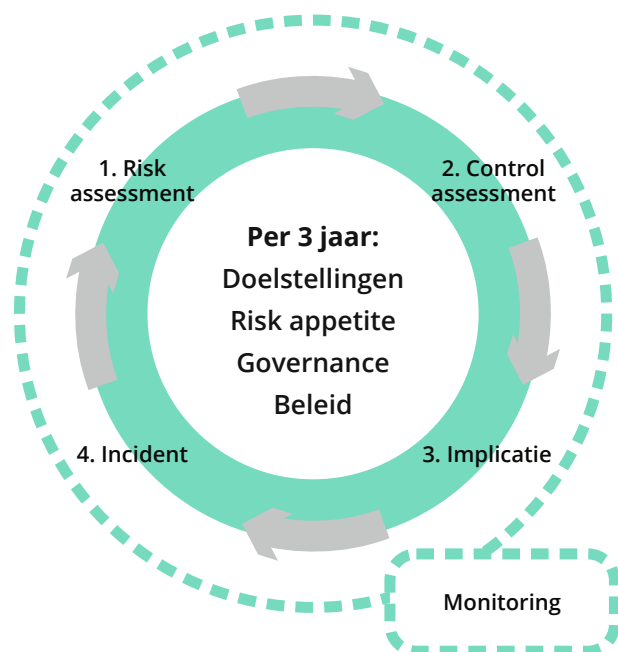
- Het pensioenfonds is niet bereid risico's te lopen, die een behoorlijke daling van de tevredenheid tot gevolg hebben.

Reputatie:

- Het pensioenfonds accepteert alleen risico's die transparant zijn voor het bestuur, in voldoende mate beheerst kunnen worden én uitlegbaar zijn richting stakeholders en toetsbaar aan maatschappelijke ontwikkelingen;
- Het pensioenfonds accepteert in beperkte mate risico's met betrekking tot het niet kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving en gemaakte afspraken in de uitbestedingsovereenkomsten tussen fonds en de uitbestedingspartners;
- Het pensioenfonds accepteert in beperkte mate risico's die de strategische doelstelling van BPF Meubel als magneetfonds kunnen schaden.

Het raamwerk van het risicomanagement

Het raamwerk van het risicomanagement van het pensioenfonds is gebaseerd op een cyclus van het integraal risicomanagement en ziet er als volgt uit:



Het raamwerk bestaat uit de volgende cycli:

1. Eens per drie jaar worden de strategische doelstellingen van het pensioenfonds, de overall risicobereidheid op basis van de context van het pensioenfonds en de risk governance herijkt en vastgelegd in het beleidsdocument. Herijking vindt tevens plaats bij ingrijpende wijzigingen (verplichtstelling, fusie, wijziging wet- en regelgeving).
2. Jaarlijkse vindt een risk assessment plaats. Dit leidt tot de identificatie van risico's, beoordeling van risico's en een prioritering van risico's waar het bestuur mee aan de slag gaat. De laatste risk assessment dateert van 4 maart 2020.

3. Naast het risk assessment vindt een beoordeling plaats van de effectiviteit van de beheersmaatregelen (control assessment).
4. Gedurende het jaar kunnen er beleidsvoorstellen worden gedaan aan het bestuur. Elk beleidsvoorstel zal worden voorzien van een paragraaf van risico-implicaties (3). Daarnaast kunnen zich incidenten voordoen. Beiden kunnen resulteren in aanpassing van het beleid.
5. Ten slotte vindt gedurende het jaar monitoring van de ontwikkelingen van de risico's en de beheersing plaats door middel van risicorapportages. Dit is de buitenste schil van het integraal risicomanagement model.

De risico's en de beheersing daarvan worden inzichtelijk gemaakt door de implementatie van een risico-beheersingsmodel, waarin de risico's zijn opgenomen in de tool 'NARIS'. De tool is een dienstverlening van Achmea Pensioen Services.

Risk assessment

Tijdens het risk assessment bekijkt het bestuur alle risico's in onderlinge samenhang. In het risk assessment worden risico's geïdentificeerd en ingeschat op basis van waarschijnlijkheid en impact. Op basis van de uitkomsten worden de risico's geprioriteerd. Het risk assessment heeft als doel om inzicht te krijgen in de risico's, risicobereidheid per risico te herijken en de risicostrategie te bepalen.

Ontwikkelingen in het systeem van risicomanagement

Hieronder volgen de belangrijkste thema's in 2019:

- IT- en informatiebeveiliging & privacy;
- Herijken risk en control framework in verband met raamwerk eigen risicobeoordeling;
- Uitvoering eigen-risicobeoordeling;
- Invulling IORP II sleutelfuncties;
- Overzicht risico's 2019 vanuit jaarlijkse risk assessment; en
- SIRA.

2.4.5.2 IT- en informatiebeveiliging & privacy

In het eerste kwartaal van 2019 is een IT-risicoanalyse uitgevoerd, waarbij aansluiting is gezocht bij het CobIT framework. Tijdens deze analyse is een aantal nieuwe sub-risico's geïdentificeerd, is een aantal nieuwe of aanvullende beheersmaatregelen vastgesteld (welke reeds zijn geïmplementeerd) en is ten behoeve van de monitoring een set aan IT-KPI's uitgewerkt. Deze zijn grotendeels gedurende 2019 geïmplementeerd, voor het overige vindt dit in 2020 plaats.

Verder is in 2019 veel aandacht besteed aan informatiebeveiliging en privacy, waarbij een belangrijke rol was weggelegd voor de functionaris gegevensbescherming als tweedelijnsfunctie binnen het pensioenfonds. Naast het opstellen van de privacy-rapportage op kwartaalbasis heeft hij door middel van AVG-uitvragen onder uitbestedingspartijen beoordeeld in welke mate wij AVG-compliant zijn en heeft hij nadrukkelijk geparticipeerd in tweedelijns-overleggen van het fonds met uitbestedingspartijen.

Het fonds heeft in 2019 nadrukkelijk veel aandacht moeten besteden aan het beoordelen en analyseren van de status van de informatiebeveiliging en het AVG/privacy compliant zijn van Centric als pensioenadministrateur. Ook in 2020 zal dit nog relatief veel aandacht vragen. Desondanks is het beeld dat Centric in 2019 een aantal belangrijke en materiële stappen heeft gezet om te komen tot het minimaal door het pensioenfonds vereiste volwassenheidsniveau.

2.4.5.3 Herijken risk- & control framework in verband met raamwerk eigen-risicobeoordeling

Als onderdeel van de herziene IORP-richtlijn is Pensioenfonds Meubel wettelijk verplicht in het kader van het risicomanagement ten minste driejaarlijks een eigenrisicobeoordeling (hierna: ERB) uit te voeren. Om een adequate uitvoering te borgen heeft het bestuur in 2019 een ERB-beleid vastgesteld met daarin vastgelegd een aantal uitgangspunten, het ERB-proces, de positie van de ERB in relatie tot onder meer de governance, strategie en financiële opzet en de samenhang met het risk- & control framework (zoals vastgelegd in het IRM-beleid van het fonds).

2.4.5.4 Uitvoering eigen-risicobeoordeling

Het bestuur heeft in 2019 een eigen-risicobeoordeling (ERB) uitgevoerd. Aanleiding was het voornemen tot het ontvangen van een collectieve waardeoverdracht (cwo) van Pensioenfonds Houthandel door Pensioenfonds Meubel. Dit zorgt voor een significante wijziging in het risicoprofiel die, gebaseerd op het ERB-beleid van het pensioenfonds Meubel, het uitvoeren van een ERB triggert. De centrale vraag binnen deze ERB was om vast te stellen hoe het samengaan en de cwo het risicoprofiel van het fonds beïnvloedt en of de risico's en mogelijke consequenties voor de financiële positie van het pensioenfonds en voor de pensioenaanspraken en pensioenrechten in lijn zijn met de risicobereidheid van het fonds.

De uitkomsten van de ERB hebben tot de volgende constatering geleid:

1. De financiële opzet na de voorgenomen cwo is voor alle doorgerekende variabelen haalbaar (zie hiervoor de aanvang haalbaarheidstoets);
2. Vanuit de drie gekozen scenario's die zijn vastgesteld is een impactanalyse gemaakt van de risico's naar aanleiding van de trigger op het risicoprofiel. Op basis hiervan zijn de risico's onderkend en vervolgtacties gedefinieerd;
3. Doorgerekende financiële stress scenario's (exclusief de portefeuille van Bpf Houthandel) met betrekking tot de beleggingsportefeuille van Bpf Meubel tonen aan dat de verwachte dekkingsgraad binnen de bandbreedtes van wet- en regelgeving en het beleid van Bpf Meubel zal blijven. De CWO verandert in financiële zin het risicoprofiel van Bpf Meubel maar zeer beperkt.

Het bestuur heeft op basis van het bovenstaande geconcludeerd dat in geval van een overgang van Pensioenfonds Houthandel naar het pensioenfonds de risico's en mogelijke consequenties voor de financiële positie van het pensioenfonds en voor de pensioenaanspraken en pensioenrechten in lijn zijn met de risicobereidheid van het fonds, aangezien:

1. Alle risico met betrekking tot de CWO zijn transparant voor het bestuur en uitlegbaar richting de deelnemers van het pensioenfonds;
2. De verwachte cwo zal naar verwachting leiden tot kostenreductie per deelnemer.
3. Voor het monitoren en beheersen van de operationele risico's samenhangend met het ontvangen van de waarden en administratie van Pensioenfonds Houthandel door het pensioenfonds een projectorganisatie is ingericht. Uitgaande van een effectieve werking van de beheersmaatregelen zijn geen additionele beheersmaatregelen noodzakelijk.

De tweedelijns risicomanagementfunctie heeft vervolgens een analyse op de uitgevoerde risicoanalyses gedaan en getoetst in hoeverre de cwo past binnen de strategische doelstellingen van het fonds en hier geen significante bevindingen geconstateerd die de voorgestelde CWO zouden blokkeren.

2.4.5.5 Inrichting en invulling IORP II sleutelfuncties

In 2019 is verder invulling gegeven aan de inrichting (governance structuur) en invulling (bemensing) van de actuariële sleutelfunctie, risicobeheerfunctie en interne auditfunctie. Zowel voor de rol van houder als de rol van vervuller. De actuariële sleutelfunctie is inmiddels volledig ingericht en ingevuld en tevens is ook de vervuller van de risicobeheerfunctie aangesteld. Verder heeft het bestuur een besluit genomen over de inrichting en invulling van de rol van houder van de risicobeheerfunctie respectievelijk de interne auditfunctie. Hierover heeft het bestuur periodiek overleg met de toezichthouder DNB. Voor wat betreft de functies die nog niet definitief zijn ingericht heeft het bestuur wel waarnemers, bedoeld om te borgen dat adequaat recht wordt gedaan aan de uitgangspunten van IORP II.

2.4.5.6 Overzicht risico's 2019 vanuit jaarlijkse risk assessment

In het volgende overzicht worden de relevante ontwikkelingen in risico's over 2019 beschreven. Hierbij is relevant dat het jaarlijkse risk assessment in 2019 niet heeft plaatsgevonden maar is verplaatst naar en reeds is uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2020. Aangezien de uitkomsten van het risk assessment voor een belangrijk deel de risico-ontwikkelingen gedurende 2019 weerspiegelen, is het onderstaande overzicht aan de hand van het risk assessment uit 2020 bijgewerkt. Voor de netto-risico's is aangegeven of dit geaccepteerd wordt. Indien het risico niet wordt geaccepteerd zijn aanvullende beheersmaatregelen vastgesteld. In het hoofdstuk 'Vermogensbeheer' worden de financiële risico's nader toegelicht.

	Relevante ontwikkeling risico over 2019	Toelichting	Aanvullende maatregel
Renterisico	Het bestuur accepteert een relatief hoog netto-renterisico.	Tegenover dit netto-risico staat een mogelijk rendement en een potentiële stijging van de dekkingsgraad tegenover.	N.v.t.
Valutarisico	Het bestuur schat de kans en impact van dit risico ongewijzigd ten opzichte van voorgaande analyse in.	Valutaontwikkelingen worden voor wat betreft voorspelbaarheid gelijk ingeschat met renteontwikkelingen.	Nee. De kans van het valuta risico is gelijk getrokken met de kans op het rente risico. Brexit is bewust niet specifiek in het valuta risico meegenomen.

	Relevante ontwikkeling risico over 2019	Toelichting	Aanvullende maatregel
Actief beheer risico	Het bestuur schat de kans van dit risico lager in ten opzichte van de vorige analyse.	De portefeuille is meer passief ingericht.	Ja, het actief beheer risico is dit jaar flink aangepast. Van het actief aandelenbeheer is afscheid genomen (naar gewenst risico geschoven). De return portefeuille (behalve hypotheek en vastgoed) is nu passief ingestoken. Daarnaast nog deels actief op credits en EMD. Binnen dit risico wordt ook de actieve afwijking van de benchmark op basis van MVB (ESG) meegenomen.
Liquiditeitsrisico	Dit risico wordt dit jaar lager ingeschat.	Eerder was regelgeving (EMIR) een reden om dit risico hoog in te schatten.	Nee
Premiemarge	De netto-kans van dit risico is verlaagd.	Eens in de vijf jaar is er een discussie over de veronderstellingen voor de premie. Tussentijds is de invloed hierop beperkt.	N.v.t.
Bedrijfstakingrisico	Dit risico is gelijk gebleven.	Er is wel verhoogde bewaking in verband met COVID 19.	N.v.t.
Pensioensector	De impact van dit risico is gelijk gebleven.	Het Pensioenfonds heeft mediatrainingen gevolgd en heeft een beleid voor omgang met de pers.	N.v.t.
Geschiktheidsrisico	De risico's zijn gelijk gebleven.	Er is sprake van voldoende bestuurlijke bezetting en geschiktheid.	N.v.t.
Beschikbaarheidsrisico	Het netto-risico is verder verlaagd en ligt op het niveau van het gewenste risico.	Het gaat hier met name om de beschikbaarheid van tijd.	N.v.t.
Informatierisico	De impact bij het netto risico is verlaagd.	Om de impact verder te reduceren zijn acties naar uitbesteders uitgezet en is de informatievoorziening verbeterd.	N.v.t.

	Relevante ontwikkeling risico over 2019	Toelichting	Aanvullende maatregel
Verandervermogen-risico	Het netto-risico is gelijk gebleven ten opzichte van de vorige analyse.	Dit zit met name in de nieuwe uitbestedingspartijen, waarmee het Pensioenfonds meer flexibel is geworden.	N.v.t.
Uitbestedingsrisico bestuursondersteuning	De impact bij het gewenst risico is verhoogd.	Bij gewenst risico is impact verhoogd in lijn met andere risicobereidheid op uitbestedingspartners	N.v.t.
IT-strategie en beleid en IT-beveiligingsrisico	Het bruto risico is verder verlaagd.	Als gevolg van een geactualiseerd IT-beleid en aanvullend getroffen beheers-maatregelen.	N.v.t.
Witwassenrisico en terrorismefinanciering en sanctiewetgeving.	De bruto-kans wordt hoger ingeschat.	Dit is ingegeven vanuit wat er nu in de markt gebeurt.	N.v.t. (inschatting netto risico is ongewijzigd)
Handhavingsrisico	De kans en impact (bruto, netto en residu) zijn gelijk aan de vorige analyse.	Het Pensioenfonds heeft een handhavingsbeleid.	N.v.t.

2.4.5.7 SIRA

Oorspronkelijk was beoogd de bestaande SIRA conform planning in het vierde kwartaal van 2019 te actualiseren. Bij de actualisering van de SIRA worden standaard ook de SIRA's van de uitbestedingspartijen meegenomen dan wel wordt een beeld gevormd aan de hand van een SIRA-uitvraag door het pensioenfonds. Aangezien een van de belangrijkste uitbestedingspartijen op dat moment nog geen recente SIRA beschikbaar had, is besloten de SIRA in de tweede helft van 2020 te gaan actualiseren. Dit laat onverlet dat het pensioenfonds ontwikkelingen in de beheersing van de verschillende integriteitsrisico's permanent monitort en het integriteitsrisico als sub-risico bovendien is meegenomen in de in het eerste kwartaal van 2020 doorlopen integrale risicoanalyse.

2.4.6 Governance en compliance

Samengaan met Bpf Houthandel

In 2019 is hard gewerkt om invulling te geven aan de groeistrategie om via schaalvergroting te streven naar een robuuster en toekomstbestendiger pensioenfonds. Sinds 2018 werden gesprekken gevoerd met Bpf Houthandel en de daarbij betrokken sociale partners. Na een zorgvuldig proces heeft dit geleid tot een samengaan van beide fondsen per 1 januari 2020. Vanaf deze datum voert het fonds ook de pensioenregeling uit voor de sector Houthandel. Gedurende de besprekingen over de toetreding van de sector Houthandel zijn afspraken gemaakt over de vertegenwoordiging van deze sector in het bestuur en het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan is per 1 januari uitgebreid met drie leden uit de Houthandel. In het bestuur heeft nu een niet-uitvoerend bestuurder zitting voorgedragen door de werkgeversvereniging Koninklijke VVNH.

Verfijning en evaluatie van het bestuursmodel

Pensioenfonds Meubel (het fonds) heeft sinds 1 juli 2014 een omgekeerd gemengd model met een onafhankelijke voorzitter. In een omgekeerd gemengd model maakt het intern toezicht integraal onderdeel uit van het algemeen bestuur van het fonds. De niet-uitvoerend bestuurders (NUB's) besturen en houden toezicht. Zij staan de uitvoerend bestuurders (UB's) bovendien met raad bij en fungeren in die zin ook als klankbord. Begin 2017 heeft het pensioenfonds vrijwillig deelgenomen aan een onderzoek van DNB naar de inrichting en effectiviteit van dit bestuursmodel.

Geschiktheid

De veranderende wereld betekent dat ook de eisen aan de geschiktheid van bestuursleden kunnen veranderen en dat continue bijscholing nodig is. Pensioenfonds Meubel heeft daartoe een geschiktheidsbeleid vastgesteld met een bijbehorend opleidingsplan. In 2019 heeft het bestuur tijdens twee sessies zich laten bijpraten over vermogensbeheer en over eigen risico beoordelingen (ERB). Onderdeel van geschiktheid is ook dat het bestuur als collectief voldoende divers is samengesteld. Om de diversiteit te bevorderen is een stappenplan diversiteit opgesteld. Dit onderwerp komt ook regelmatig aan bod in overleggen met sociale partners die leden van fondsorganen voordragen. In het najaar van 2019 heeft een collectieve zelfevaluatie plaatsgevonden onder leiding van een externe deskundige. Tijdens de evaluatie is onder meer gesproken over teamwork. Uit de evaluatie zijn geen bijzondere aandachtspunten naar voren gekomen.

Overig

Het bestuur van Pensioenfonds Meubel heeft in 2019 verschillende overleggen gevoerd met de sociale partners, onder andere over de pensioenrichtleeftijd, het samengaan met Houthandel, de minimum premiedekkingsgraad en de premiestelling.

2.5 Wat heeft dit gekost?

2.5.1 Kosten uitvoering pensioenbeheer (x € 1.000,-)

Het fonds maakt voor het uitvoeren van de pensioenregeling diverse kosten. Globaal kunnen deze kosten worden onderverdeeld in kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling en kosten van het vermogensbeheer. Het fondsbestuur vindt het belangrijk open te zijn over deze kosten.

Onderstaand is in dit kader een rapportage over de kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling opgenomen. De kosten worden gepresenteerd met inachtneming van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en AFM. Hierdoor kunnen de kosten die pensioenfondsen maken met elkaar worden vergeleken.

De kosten van pensioenbeheer bedragen voor 2019 € 6.020 (2018: € 4.870). Omgerekend is dit € 129,00 (2018: € 107,44) per deelnemer en gepensioneerde. De kosten pensioenbeheer per deelnemer en gepensioneerde exclusief de eenmalige kosten bedragen voor 2019 € 114,43 (2018: € 102,19).

(Bedragen x € 1.000)	2018	2018
Bestuur, advies en controle		
Accountantskosten	89	84
Controle en advieskosten actuaris	189	272
Kosten adviseurs	346	161
Contributies en bijdragen	230	268
Bestuurskosten	679	639
Overig	38	104
Totaal	1.571	1.528
Administratie		
Kosten deelnemers en pensioengerechtigden	2.558	1.810
Kosten werkgevers	385	377
Kosten financieel beheer	173	170
Kosten diverse éénmalige projecten	80	78
Kosten aanvullende regelingen	38	38
Totaal	3.234	2.473
Kosten bestuursondersteuning	801	638
Kosten uitvoering communicatiebeleid	640	614
Totaal	4.675	3.725
Totaal pensioenbeheerkosten exclusief BTW	6.246	5.253
In rekening gebrachte BTW	679	519
Totaal pensioenbeheerkosten inclusief BTW	6.925	5.772
Allocatie naar kosten vermogensbeheer		
Toezichtskosten DNB en AFM	-111	-111
Bestuurskosten	-128	-128
Beleggingsadministratie	-66	-66
Communicatiekosten	-140	-
Accountant en actuaris	-68	-43
Bestuursondersteuning	-240	-295
Reguliere advieskosten	-78	-253
Incidentele advieskosten vermogensbeheer	-32	-6
Pensioenbeheerkosten na allocatie kosten vermogensbeheer	6.020	4.870
Eénmalige kostenposten		
Implementatie IT beleid	-	45
Implementatie AVG	-	13
Eenmalige overige kosten	95	180
Accountantskosten iz transitie vmb	21	-
Samengaan Houthandel	564	-
Pensioenbeheerkosten exclusief eenmalige kosten	5.340	4.632
Actieve deelnemers	21.038	20.340
Gepensioneerden	25.630	24.988
Totaal	46.668	45.328
Pensioenbeheerkosten in euro per deelnemer (exclusief BTW)	115,34	97,11
Pensioenbeheerkosten in euro per deelnemer (inclusief BTW)	129,00	107,44

Toelichting bij kosten uitvoering pensioenbeheer

Bestuur, advies en controle

De kosten adviseurs zijn toegenomen van € 161 naar € 346. Dit wordt grotendeels verklaard door de eenmalige kosten van diverse adviseurs (Focus Orange, Montae & Partners, Sprenkels & Verschuren, Willis Towers Watson) voor het project samengaan met Bpf Houthandel evenals de inrichting van de sleutelfuncties in het kader van IORP II. Daarnaast is de structurele vergoeding voor het bestuursbureau van Montae & Partners verhoogd als gevolg van het toegenomen aantal vergaderingen van het pensioenfonds. Contributies en bijdragen hebben betrekking op de jaarlijkse contributie / heffing van DNB, AFM, Pensioenfederatie en Pensioenregister. De kosten zijn in vergelijking met vorig jaar ongeveer gelijk gebleven. Bestuurskosten zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar van € 639 naar € 679. Dit wordt met name veroorzaakt door extra vergaderingen in 2019 in verband met het samengaan met Bpf Houthandel. Overige kosten bestaan onder ander uit de kosten Pensioenaangifte, Risicomaat, Pensioen Driedaagse en incassokosten.

Administratie

Kosten deelnemers en pensioengerechtigden: deze kosten hebben betrekking op alle werkzaamheden die de administrateur van het pensioenfonds verricht om de pensioenaanspraken te administreren, de uitkeringen van de pensioengerechtigden te verzorgen en alle deelnemers en gerechtigden te informeren. Te denken valt hierbij aan het verwerken van waardeoverdrachten, het afkopen van kleine pensioenen, het toekennen van pensioenen en de communicatie met alle doelgroepen (helpdesk, website, pensioenplanner, nieuwsbrief, Uniform Pensioenoverzicht, start- en stopbrief). De administratiekosten van de pensioenuitvoering zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar van € 3.725 naar € 4.675. Dit wordt met name veroorzaakt door de verhoging van de tarifiering vanuit de pensioenuitvoerder van € 2.473 naar € 3.234.

Kosten werkgever: deze kosten hebben betrekking op alle activiteiten die voortvloeien uit het beheer van het bestand van aangesloten werkgevers, de aanlevering en verwerking van de werknemersgegevens, het opleggen en innen van de pensioenpremies en het onderhouden van de contacten met die werkgevers.

Kosten financieel beheer en bestuursondersteuning: deze kosten hebben betrekking op het voeren van het secretariaat ten behoeve van bestuur, commissies, werkgroepen en het verantwoordingsorgaan; het opstellen van het jaarverslag en het samenstellen van financiële rapportages en de advies- en controlekosten door de pensioenuitvoerder.

Kosten diverse éénmalige projecten: deze kosten hebben betrekking op diverse éénmalige diensten. In 2019 betreft dit met name het traject van samengaan met Bpf Houthandel en de inrichting van de sleutelfuncties in het kader van IORP II.

Kosten aanvullende regelingen: dit betreft de kosten inzake het voeren van de aanvullende regelingen zoals de excedent-regeling en ANW-hiaat regeling.

Kosten bestuursondersteuning: deze kosten betreft de bestuursondersteuning en is uitbesteed aan Montae & Partners B.V. (tot 1 januari 2020 Montae Bestuurscentrum B.V).

Kosten communicatie: dit betreft de kosten voor het uitvoeren van het communicatiebeleid en bestaan onder andere uit het verzorgen van mailings, drukwerk en de portokosten hiervan. Deze activiteiten zijn uitbesteed aan Keylane B.V. (tot 1 januari 2020 Bridgevest B.V.) en in 2019 als aparte kostenpost vermeld.

Allocatie kosten vermogensbeheer

Het fonds rekent een deel van de kosten toe aan de vermogensbeheerkosten. De volgende kosten worden toegerekend aan kosten vermogensbeheer (inclusief toegepaste verdeelsleutels):

- 50% kosten DNB en AFM
- 35% kosten bestuur
- 30% kosten bestuursondersteuning
- 20% Pensioen & Communicatie voor kosten Keylane + S&V
- 50% Financiële opzet van totale kosten
- 35% Risicobeheer van totale kosten
- 100% kosten beleggingsadministratie
- 100% kosten adviseurs vermogensbeheer

Eénmalige kostenposten

De opgenomen kostenposten maken deel uit de kosten zoals meegenomen in de berekening 'Pensioenbeheerkosten per deelnemer'. Deze posten zijn vanwege hun incidentele karakter separaat toegelicht. Zonder deze incidentele posten zouden de pensioenbeheerkosten per deelnemer gelijk zijn aan € 114,43 (2018: € 102,19).

Aansluiting met de jaarrekening

In de jaarrekening is een totaal van € 7.531 vermeld, het verschil met het totaal van de kosten zoals meegenomen in de berekening 'Pensioenbeheerkosten per deelnemer' (€ 5.340) blijkt uit de tabel alsmede de tekstuele toelichting daarop.

Visie bestuur op pensioenkosten

Pensioenfonds Meubel streeft haar missie en visie na door middel van voldoende schaalgrootte en rekening houdend met evenwichtige belangenafweging proactief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen waarbij kostenbeheersing niet uit het oog wordt verloren. Kosten dienen transparant en herleidbaar te zijn. Het bestuur beziet de pensioenbeheerkosten in relatie tot het serviceniveau, de complexiteit van het fonds met de pensioenregelingen en de communicatiestrategie van het fonds zoals ook door de Pensioenfederatie wordt aanbevolen in de 'Aanbevelingen uitvoeringskosten'. In 2020 gaat het bestuur het kostenniveau benchmarken om te beoordelen of de kosten voldoen aan de verwachtingen van het fonds.

2.5.2 Kosten uitvoering vermogensbeheer

2019 (bedragen x € 1.000)	Beheer- kosten	Performance gerelateerde kosten	Transactie- kosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie				
Vastgoed	1.305	-	363	1.668
Aandelen	2.278	-	3.736	6.014
Vastrentende waarden	3.747	-	3.126	6.873
Overige beleggingen	215	-	189	413
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	7.545	-	7.423	14.968
Overige vermogensbeheerkosten				
Kosten vermogensbeheer pensioenfondsen en bestuursbureau	794			794
Kosten fiduciair beheer	720			720
Custodian	585			585
Advieskosten vermogensbeheer	292			292
Overige kosten vermogensbeheer	604			604
Totaal overige vermogensbeheerkosten	2.996			2.996
Totaal kosten vermogensbeheer	10.541			17.964

2018 (bedragen x € 1.000)	Beheer- kosten	Performance gerelateerde kosten	Transactie- kosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie				
Vastgoed	1.243	-	279	1.522
Aandelen	4.586	-	1.292	5.878
Vastrentende waarden	4.912	-	3.347	8.259
Overige beleggingen	874	-	79	953
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	11.615	-	4.997	16.612
Overige vermogensbeheerkosten				
Kosten vermogensbeheer pensioenfondsen en bestuursbureau	649			649
Kosten fiduciair beheer	862			862
Custodian	266			266
Advieskosten vermogensbeheer	253			253
Overige kosten vermogensbeheer	17			17
Totaal overige vermogensbeheerkosten	2.047			2.047
Totaal kosten vermogensbeheer	13.662			18.659

Overzicht kerncijfers inzake vermogensbeheerkosten	2019	2018
Gemiddeld belegd vermogen*	3.429.165	3.156.273
% van het gemiddeld belegd vermogen		
Beheerkosten inclusief performance gerelateerde kosten	0,31%	0,43%
Transactiekosten	0,22%	0,16%
Totaal	0,53%	0,59%

* Het gemiddeld beheerd vermogen is berekend op basis van de ultimo jaarstanden.

Toelichtingen op de kosten

Beheervergoedingen vermogensbeheerders

De beheerkosten bestaan onder andere uit de gemaakte kosten van:

- het bestuur gerelateerd aan het monitoren van de beleggingen;
- het fiduciair beheer en het portefeuillebeheer;
- de externe beleggingsadviseur.

Een deel van deze kosten wordt direct bij het fonds in rekening gebracht (2019: € 5.595; 2018: € 8.476). Daarnaast bestaat een deel van de kosten uit indirecte kosten welke zijn ingeschat op basis van de Total Expense Ratio van de beleggingsfondsen vermenigvuldigd met het gemiddeld belegd vermogen in deze fondsen (2019: € 4.359; 2018: € 4.267).

Transactiekosten

De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransactie tot stand te brengen en uit te voeren. Deze kosten zijn veelal op basis van een schatting tot stand gekomen, omdat er bijvoorbeeld bij transacties in de categorie vastrentende waarden niet separaat kosten in rekening worden gebracht. Daarnaast is het bij participaties in beleggingsfondsen niet exact te bepalen welke kosten er zijn gemaakt.

De aannames die verder zijn gemaakt bij het berekenen van de transactiekosten zijn afkomstig uit de aanbevelingen uitvoeringskosten 2013 van de Pensioenfederatie. Onderstaand de belangrijkste gehanteerde veronderstellingen:

- Directe beleggingstitels: per aan- verkoop een spread vermenigvuldigd met de transactiewaarde. Spread percentage afkomstig uit de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.
- Transactiekosten voor beleggingsfondsen zijn de daadwerkelijk afgerekende aan- verkoopkosten (in- en uittreedvergoedingen) van de beleggingsfondsen.

Transactiekosten zijn derhalve onderdeel van de aan- en verkooptransacties van de beleggingen. Deze bedragen over 2019 € 7.423 (2018: € 4.997).

Aansluiting met de jaarrekening

De Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie maken expliciet onderscheid tussen de vermogensbeheerkosten en transactiekosten. In de jaarrekening maken de transactiekosten van € 7.423 onderdeel uit van de indirecte beleggingsopbrengsten. Voorts is een deel van de pensioenuitvoeringskosten toegerekend aan kosten vermogensbeheer. Voor een verdere toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting 'Kosten uitvoering pensioenbeheer'.

Visie bestuur op vermogensbeheerkosten

Pensioenfonds Meubel streeft haar missie en visie na door middel van voldoende schaalgrootte en rekening houdend met evenwichtige belangenafweging proactief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen waarbij kostenbeheersing niet uit het oog wordt verloren. Het beleggingsbeleid binnen de verschillende beleggingsfondsen is er op gericht om tegen lage uitvoeringskosten en met een beperkte tracking error, de rendementsontwikkeling van de relevante marktindices (benchmark) te volgen dan wel te verslaan. Kosten staan vast, rendementen zijn onzeker. Bij elke beleggingsbeslissing (zowel beleggingsinhoudelijk als organisatorisch) maakt het fonds een expliciete kosten-baten afweging. Kosten dienen transparant en herleidbaar te zijn.

2.6 Wat willen we bereiken en hoe doen we dat?

2.6.1 Gebeurtenissen na 1 januari 2020 – De coronacrisis

2.6.1.1 Algemeen

In het voorjaar van 2020 is de coronacrisis uitgebroken. Pensioenfonds Meubel heeft direct een crisisteam ingericht. Het crisisteam monitort de ontwikkelingen in de dekkingsgraad wekelijks. Naast de effecten op het vermogensbeheer treft de coronacrisis ook de werkgevers. Werkgevers die een beroep moeten doen op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging te behoeve van Werkgelegenheid (NOW), kunnen zich melden bij het fonds en verzoeken om de betaling van de premies voor maximaal 2 maanden uit te stellen. De overheidssteun betreft ook de betaling van pensioenpremies. Zodra werkgevers de bijdrage van de overheid hebben ontvangen, worden zij verzocht de premies alsnog te voldoen. Het bestuur van het fonds is er voor verantwoordelijk dat kritische processen zoals het verzorgen van uitkeringen en het innen van premies doorlopen. Om dat te kunnen garanderen heeft Pensioenfonds Meubel gecontroleerd en vastgesteld dat de betreffende uitbestedingsrelaties maatregelen hebben getroffen om de continuïteit van de dienstverlening aan het fonds te kunnen waarborgen. Alle primaire processen vinden hiermee onbelemmerd doorgang. Ook voor bestuurlijke processen geldt dat deze op afstand goed uitgevoerd worden.

De coronacrisis heeft dus op verschillende manieren impact op ons pensioenfonds. Indien het coronavirus voor langere tijd impact op de samenleving heeft, zal nauwlettend in de gaten gehouden blijven worden welke impact dit heeft op de (meerjarige) strategische doelstellingen van het fonds.

2.6.1.2 Ontwikkeling financiële positie

Als gevolg van de crisis is er een bijzondere situatie ontstaan. De waarde van de beleggingen in zakelijke waarden is in vergelijking met 31 december 2019 fors gedaald, waardoor ook de dekkingsgraad is gedaald. De financiële markten lieten forse verliezen zien eind februari en begin maart 2020, met aanzienlijk dalende dekkingsgraden als gevolg. Ondanks de schok op de financiële markten voert pensioenfonds Meubel zijn beleggingsbeleid en daarvan afgeleide beleggingsplannen voor 2020 uit. Pensioenfonds Meubel beschikt over voldoende liquide middelen om de uitkering van de pensioenen te verzorgen. Op het moment van het opmaken van de jaarrekening is het te vroeg om de structurele impact van het coronavirus op de financiële positie en eventuele aannames op de langere termijn te bepalen. Voor de korte termijn kan wel worden vastgesteld dat de actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 30 april 2020 van pensioenfonds Meubel een belangrijke daling laten zien ten opzichte van de ultimo stand 2019. Voor actuele informatie wordt naar de website van het pensioenfonds verwezen.

2.6.2 Toekomst van het fonds/samengaan met Bpf Houthandel

2.6.2.1 Algemeen

De pensioenmarkt is al enkele jaren in beweging. Consolidatie, druk op kosten en efficiency worden steeds belangrijker. Pensioenfonds Meubel heeft een groeistrategie. In het vorige jaarverslag vertelden wij dat we in

bespreking waren met Bpf Houthandel over het samengaan van beide fondsen. De twee fondsbesturen en de sociale partners in de bedrijfstakken tekenden op 7 maart 2019 een intentieverklaring over het samengaan van beide fondsen. In 2019 is de samenvoeging, na goedkeuring door toezichthouder De Nederlandsche Bank, verder uitgewerkt. Per 1 januari 2020 is de samenvoeging een feit. Door de samenvoeging is een pensioenfonds ontstaan met circa 125.000 deelnemers, slapers en pensioengerechtigden en een belegd vermogen van ruim 5 miljard euro. De collectieve waardeoverdracht van BPF Houthandel heeft geen invloed gehad op de hoogte van de dekkingsgraad.

2.6.2.2 Situatie na samengaan

Pensioenfonds Meubel wil door het samengaan met name het volgende bereiken:

- versterken robuustheid / toekomstbestendigheid van het fonds door een breder draagvlak; en
- verlagen kosten per deelnemer.

Voor de werkgevers en deelnemers van Pensioenfonds Meubel verandert er weinig, anders dan dat naar verwachting de kosten per deelnemer zullen dalen. De samenvoeging zorgt voor schaalvoordelen voor beide partijen en een robuuste organisatie. Dat draagt bij aan de toekomstbestendigheid van de pensioenregelingen in de betrokken sectoren.

Na het samengaan wordt één pensioenregeling uitgevoerd. Wel kunnen de verschillende sectoren die bij het fonds zijn aangesloten zelf een aantal keuzen maken binnen die regeling, zoals de hoogte van de franchise, het maximum premiepercentage en het opbouwpercentage. De ruimte blijft dus bestaan om als branches op diverse pensioenonderdelen eigen besluiten te nemen.

Het bestuursmodel van Pensioenfonds Meubel blijft ongewijzigd. In het bestuur krijgen de werkgevers uit de Houthandel één zetel. Ook in het verantwoordingsorgaan van het fonds komen vertegenwoordigers uit de Houthandelsector.

Om het samengaan soepel te laten verlopen is een projectorganisatie ingericht. Sociale partners hebben een wijziging van de verplichtstelling aangevraagd. Door het samengaan met Bpf Houthandel is die per 1 januari 2020 uitgebreid met de werkingssfeer van de bedrijfstak Houthandel. De implementatie heeft plaatsgevonden per 1 januari 2020. Het verantwoordingsorgaan heeft positief geadviseerd over het samengaan met Bpf Houthandel.

Onderdeel van het project is ook de overheveling van de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve en gewezen deelnemers en van de gepensioneerden van Pensioenfonds Houthandel naar Pensioenfonds Meubel door middel van een collectieve waardeoverdracht. Het verantwoordingsorgaan heeft ook hierover positief geadviseerd, waarbij het verantwoordingsorgaan vooral heeft gelet op de evenwichtige belangenafweging. Ook De Nederlandsche Bank heeft deze collectieve waardeoverdracht getoetst op onder meer de borging van de pensioenen en evenwichtige belangenafweging en heeft verklaard geen bezwaar te hebben tegen een collectieve waardeoverdracht.

De collectieve waardeoverdracht is inmiddels afgerond.

2.6.3 Wijziging pensioenuitvoerder

Pensioenfonds Meubel heeft besloten haar pensioenuitvoering per 1 januari 2021 onder te brengen bij TKP. Het bestuur van pensioenfonds Meubel voert ten minste elke drie jaar een marktverkenning uit op het gebied van de uitbesteding van hun pensioenadministratie. Voor het pensioenfonds was het aflopende contract met Centric en de voorgenomen migratie naar een nieuw doelplatform een moment van reflectie en aanleiding om over te stappen. Bovendien zocht Meubel naar een partij die beter past bij de strategische ambities op het terrein van consolidatie. TKP kan als grote uitvoerder die ondersteuning beter bieden en is een uitvoerder die samen met Meubel de uitdaging wil aangaan de toekomstontwikkelingen tegemoet te treden. Centric heeft alle medewerking toegezegd voor het vormgeven van de transitie en blijft de samenwerking met Meubel positief ondersteunen tot het einde van het contract.

2.6.4 Nieuw pensioenstelsel

Met de komst van een nieuwe regering in 2017 is ook een nieuw regeerakkoord gepresenteerd. Opvallend aan het regeerakkoord is dat het een groot pensioenhoofdstuk bevat. Dit is niet zonder reden omdat het nieuwe kabinet een stap wil zetten naar een nieuw pensioenstelsel in 2020. De meest opvallende punten hierin zijn het afschaffen van de doorsneesystematiek en nieuwe pensioencontracten met persoonlijke pensioenvermogens. Ook sociale partners zijn overtuigd van de noodzaak van een nieuw type pensioencontract en zoeken al geruime tijd binnen de SER naar een gezamenlijk – zo breed mogelijk gedragen – voorstel. Gegeven alle financiële, juridisch-fiscale, communicatieve en uitvoeringsaspecten is het een complex traject.

Ondanks de noodzaak zijn de pensioenonderhandelingen eind 2018 vastgelopen. Hierop heeft minister Koolmees begin 2019 in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven hoe het kabinet zelf aan de slag gaat met een aantal stappen richting een robuuster en persoonlijker pensioenstelsel.

In juni 2019 is uiteindelijk een pensioenakkoord gesloten. Hierin hebben de politiek, werkgevers- en werknemersorganisaties principe afspraken vastgelegd over de vernieuwing van het huidige pensioenstelsel. Het akkoord omvat onder andere afspraken over een minder snel stijgende AOW-leeftijd, de beëindiging van de doorsneesystematiek en een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.

Of en zo ja in welke vorm en op welke termijn bovenstaande punten worden ingevoerd, is op dit moment nog niet bekend. Zodra de invoering van het nieuwe pensioenstelsel een feit is, zullen wij op tijd, begrijpelijk en duidelijk communiceren wat de gevolgen zijn voor het pensioen of de pensioenopbouw bij pensioenfonds Meubel. Het liefst doen we dat zoveel mogelijk digitaal – ook vanwege de lagere kosten – in de vorm van nieuwsberichten op onze website, persoonlijke e-mails en berichten op de online persoonlijke omgeving.

2.6.5 Het meerjarenbeleidsplan 2018-2021

Pensioenfonds Meubel heeft zijn visie, missie en strategie uitgewerkt in het meerjarenbeleidsplan. Dit plan is eind 2018 geëvalueerd, hetgeen heeft geleid tot actualisering/vaststelling van een aantal (nieuwe) speerpunten voor de komende periode. Dit zijn:

- Toekomstbestendigheid;
- De pensioenmarkt voor zzp'ers;
- Nieuw pensioencontract;
- Klantbediening;

- Fintech-ontwikkelingen in de maatschappij; en
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en -Beleggen (MVB).

Hieronder gaan wij in op enkele van deze punten.

2.6.5.1 Toekomstbestendigheid

Pensioenfonds Meubel heeft een groeiambitie, omdat schaalvergroting zorgt voor een kostenefficiënte uitvoering en een robuustere organisatie. Daar wordt iedereen beter van. Wij blijven voor de langere termijn daarom de opties onderzoeken tot samenwerking met andere potentiële partners (naast Bpf Houthandel) om zo te komen tot een toekomstbestendige en financieel robuuste organisatie. Doel hiervan is om ook in de toekomst een solidair en betaalbaar pensioen te blijven regelen voor iedereen die in onze sectoren werkt.

2.6.5.2 De pensioenmarkt voor zzp'ers

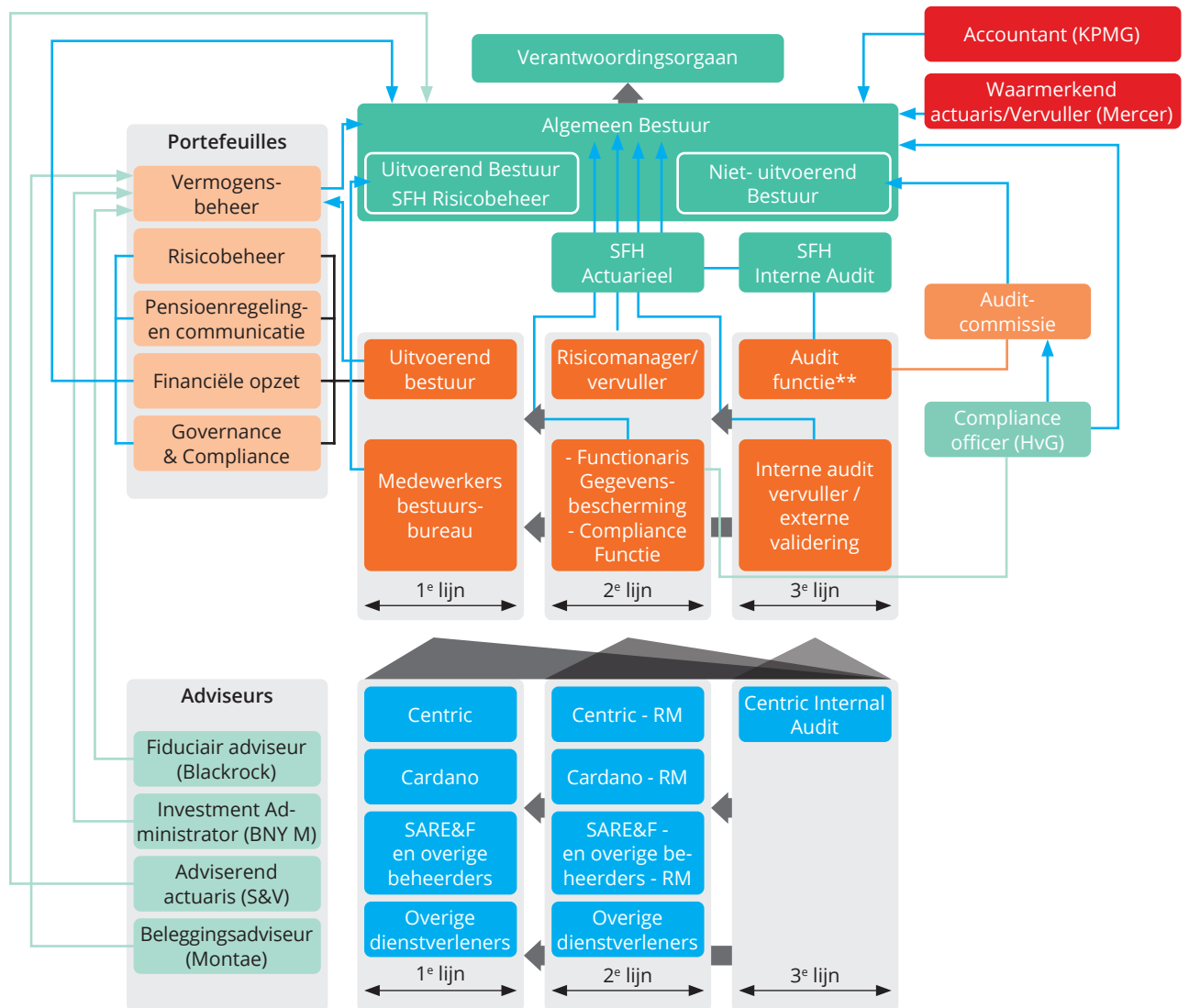
Pensioenfonds Meubel volgt bovendien met interesse de discussie over modernisering van het pensioenstelsel. Wij vinden het van belang dat de verworvenheden van het huidige stelsel overeind blijven. Anderzijds onderkennen wij de noodzaak van een toekomstbestendig systeem dat aansluit bij de arbeidsmarkt van de 21^e eeuw. De politiek heeft nog geen standpunt ingenomen over de manier waarop zij de pensioensituatie van zzp-ers wil verbeteren – een maatschappelijk belangrijke discussie die wij als fonds op de voet blijven volgen.

3 ORGANISATIE EN PROFIEL



3.1 Algemeen

Schematisch zag de structuur van het pensioenfonds er eind 2019 als volgt uit:



De fondsorganen en portefeuille(houder)s worden hierna afzonderlijk besproken, de overige betrokkenen bij het fonds in 10.2.

3.2 Het bestuur

Het bestuursmodel

Pensioenfonds Meubel hanteert het omgekeerd gemengd bestuursmodel. In dit model bestaat een duidelijke scheiding tussen de inhoud van de pensioenregeling (vast te stellen door sociale partners), beleidsvorming door het pensioenfondsbestuur (het algemeen bestuur), de uitvoering van het beleid (door de uitvoerend bestuursleden) en het intern toezicht waarin de pariteit is vertegenwoordigd (de niet-uitvoerend bestuursleden).

Er is sprake van één orgaan waarin de verantwoording en medezeggenschap is ondergebracht, zijnde het verantwoordingsorgaan. De pariteit is in dit model gewaarborgd door de vertegenwoordiging van de geledingen in het intern toezicht. De regie ligt bij de pariteit.

Sociale partners

Sociale partners bepalen de inhoud van de pensioenovereenkomst (voorheen: de pensioentoezegging). Zij dragen ook de niet-uitvoerend bestuursleden (met uitzondering van de onafhankelijk voorzitter en het bestuurslid namens pensioengerechtigden) voor.

De betrokken sociale partners (werkgevers en werknemers) zijn:

- Koninklijke CBM (meubelindustrie en interieurbouw);
- CLC Vecta (tentoonstellingsbouw);
- VON (vereniging van orgelbouwers in Nederland);
- Koninklijke VNH (Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen) per 1 januari 2020;
- FNV;
- CNV Vakmensen.

Samenstelling bestuur

Pensioenfonds Meubel kent twee onafhankelijke uitvoerend bestuurders en zeven niet-uitvoerend bestuurders, waaronder de voorzitter. De onafhankelijke uitvoerend bestuurders en de voorzitter zijn ervaren professionals. Vijf niet-uitvoerend bestuurders worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties en een niet-uitvoerend bestuurder wordt voorgedragen door de leden van het verantwoordingsorgaan die de pensioengerechtigden vertegenwoordigen. De voorzitter is een niet-uitvoerend bestuurder en is onafhankelijk. Het bestuur is op 31 december 2019 als volgt samengesteld.

Uitvoerend bestuurder	Geboren	Portefeuille	Lid sinds	Einde zittings-termijn
De heer P. Priester	1964	<ul style="list-style-type: none">• Pensioenregeling & communicatie• Risicobeheer	01-07-2014	01-07-2020
De heer R.G.A. van Dijk	1978	<ul style="list-style-type: none">• Financiële opzet• Vermogensbeheer	01-07-2014	01-07-2022

Niet-uitvoerend bestuurder	Geboren	Portefeuille	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittings-termijn
Mw. P.A. de Bruijn - Nooteboom	1960	Zie Toezicht-verslag in hoofdstuk 4	Onafhankelijk voorzitter	16-05-2014	01-07-2021
De heer S.M.J. Custers	1954		Werknemer	01-10-2011	01-07-2020
De heer H.J. Wuijten	1956		Werknemer	05-08-2013	01-07-2021
De heer L.C.M. Leisink	1960		Pensioengerechtigden	01-07-2014	01-07-2022
De heer D.A. Roodenrijs	1960		Werkgever	11-07-2016	11-07-2020
De heer P.W. de Geus	1963		Werkgever	23-05-2017	01-07-2021
Vacature			Werkgever		

Per 31 december 2019 was er een vacature in het bestuur. Deze is in januari 2020 ingevuld met een bestuurslid, de heer F. de Boer, vanuit de sector Houthandel.

Herbenoemingen en actuele ontwikkelingen

Er zijn in 2019 geen herbenoemingen geweest.

De heer S.M.J. Custers heeft na tijdelijke afwezigheid in de loop van 2019 zijn werkzaamheden als niet-uitvoerend bestuurslid hervat. Daarop heeft mevrouw E. te Paske-Liestro die als aspirant-niet-uitvoerend bestuurslid was benoemd, zich teruggetrokken.

Benoeming

Het bestuur heeft in de statuten vastgelegd langs welke procedure bestuursleden worden benoemd, geschorst of ontslagen.

Bestuursleden worden voor vier jaar benoemd. Benoeming vindt plaats op basis van het voor het desbetreffende bestuurslid geldende functieprofiel en na goedkeuring door DNB. Bij de voordracht en/of de benoeming zijn diversiteit in de samenstelling naar leeftijd en geslacht en complementariteit in geschiktheid belangrijke uitgangspunten. Geschiktheid gaat daarbij voor diversiteit.

Niet-uitvoerend bestuursleden (NUB's)

De vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersleden worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties. De vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden wordt door het bestuur benoemd op voordracht van de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan. De onafhankelijk voorzitter wordt benoemd en ontslagen door de niet-uitvoerend bestuursleden. De onafhankelijk voorzitter is geen vertegenwoordiger van de belanghebbenden bij het fonds.

Uitvoerend bestuursleden (UB's)

De uitvoerend bestuursleden worden benoemd door de niet-uitvoerend bestuursleden. Een uitvoerend bestuurslid kan worden ontslagen door de niet-uitvoerend bestuursleden, na het horen van het desbetreffende lid en het tweede uitvoerend bestuurslid.

Stemmen

Alle bestuursleden hebben een stem, met dien verstande dat de aanwezige werkgeversbestuursleden gezamenlijk evenveel stemmen uitbrengen als de aanwezige werknemersbestuursleden gezamenlijk uitbrengen. Tot 1 januari 2020 had het werknemersbestuurslid dat is voorgedragen door de vakorganisatie FNV 4/3 stemmen en het bestuurslid dat was voorgedragen door de vakorganisatie CNV Vakmensen 2/3 stemmen. Alle overige bestuursleden hebben één stem.

Onafhankelijkheid en integer handelen

Het bestuur stelt zich bij het uitoefenen van haar taak onafhankelijk op en zorgt dat het fonds uitsluitend handelt ten behoeve van al haar belanghebbenden. Het bestuur inventariseert daartoe jaarlijks de (neven) functies van de bestuursleden. Hierover wordt gerapporteerd in het jaarverslag. De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn bepaald in de statuten en het bestuursreglement van het fonds.

Vergaderdata, studiedagen en overige bijeenkomsten

Het bestuur heeft in 2019 tien keer vergaderd inclusief drie thema- en opleidingsdagen die gewijd waren aan diverse onderwerpen alsmede een zelfevaluatie.

Daarnaast kwam het bestuur in wisselende samenstellingen in operationele-, portefeuille- en werkgroepoverleggen bijeen en vond er telefonisch overleg door middel van conference calls plaats. Voorts waren er door het jaar heen talrijke informele contactmomenten.

In 2019 hebben drie bijeenkomsten met het verantwoordingsorgaan plaatsgevonden.

3.3 Portefeuilles en dagelijks bestuur

Het bestuur maakt gebruik van portefeuilles. De uitvoerend bestuursleden voeren het beleid van het pensioenfonds uit ten aanzien van een portefeuille. De niet-uitvoerend bestuursleden houden toezicht op de uitvoering door de uitvoerend bestuursleden en de werkzaamheden die door of namens het pensioenfonds worden uitgevoerd. Zij staan de uitvoerend bestuurders bovendien met raad bij en fungeren in die zin ook als klankbord.

Zie hiervoor tevens het Toezichtverslag van de niet-uitvoerend bestuurders.

Aan de portefeuilles zijn portefeuillehouders (niet-uitvoerend en uitvoerend bestuursleden) gekoppeld. Pensioenfonds Meubel kende in 2019 vijf portefeuilles:

- Financiële opzet;
- Governance en compliance;
- Pensioenregeling en communicatie;
- Risicobeheer; en
- Vermogensbeheer.

Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen deel uitmaken van een portefeuille.

DB-overleg

Het DB-overleg bestaande uit de onafhankelijke voorzitter en de uitvoerende bestuurders is verantwoordelijk voor procesbewaking, regievoering en coördinatie.

3.4 Overige werkgroepen, commissies en Breed beraad

Overige werkgroepen

Afhankelijk van het onderwerp kan het bestuur een (tijdelijke) werkgroep instellen die een besluit voor het bestuur voorbereidt. Deze werkgroep kan zich laten bijstaan door externe deskundigen.

Het fonds kende in dit kader in 2019 de volgende (tijdelijke) werkgroepen:

- Stuur- en werkgroepen samengaan Bpf Houthandel: deze stuur- en werkgroepen bestonden uit bestuursleden uit beide pensioenfonds en Centric, onder begeleiding van Focus Orange en Willis Towers Watson;
- Werkgroep Beloningsbeleid: deze werkgroep evalueert jaarlijks de beloning van het bestuur.

Breed Beraad

Daarnaast kent het pensioenfonds het zogenoemde Breed beraad. Dit is een platform dat met name bedoeld is om op periodieke basis tussen alle belanghebbenden van het pensioenfonds informatie uit te wisselen over alle lopende pensioengerelateerde zaken. In 2019 is drie keer een Breed beraad georganiseerd.

3.5 Intern toezicht

Het intern toezicht is in het omgekeerd gemengd model belegd bij het niet-uitvoerend deel van het bestuur.

De niet-uitvoerend bestuursleden houden toezicht op:

- de uitvoering van het beleid van het bestuur;
- de algemene gang van zaken in het fonds;
- adequate risicobeheersing door het bestuur;
- evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

De niet-uitvoerend bestuurders worden hierin ondersteund door een onafhankelijke auditcommissie.

Onafhankelijke auditcommissie

De onafhankelijke auditcommissie fungeert als sparringpartner van de niet-uitvoerend bestuurders op in ieder geval drie expertisegebieden: risicobeheersing, beleggingsbeleid en financiële informatieverschaffing. Om haar functie op een goede manier te kunnen uitoefenen heeft de auditcommissie meerdere bevoegdheden:

- zelf onderzoek doen in het kader van haar faciliterend toezicht of in opdracht van de niet-uitvoerend bestuurders;
- de niet-uitvoerend bestuurders gevraagd en ongevraagd adviseren;
- toegang tot alle informatie die nodig is voor uitoefening van haar taken; en
- het jaarlijks opstellen van een auditplan met voor het toezicht relevante thema's.

De auditcommissie bestaat per 31 december 2019 uit drie onafhankelijke externe deskundigen:

- Drs. H.L. Kirchner, voorzitter
- Drs. L.A. van Eerden en
- Drs. B.N. Smith.

Het lidmaatschap van de auditcommissie eindigt na maximaal vier jaar. Herbenoeming is maximaal twee keer mogelijk voor telkens vier jaar. Alle leden van de auditcommissie zijn per 1 juli 2018 voor de eerste maal herbenoemd. Om continuïteit (van de expertise) binnen de commissie te borgen, is besloten om vanaf dat moment getrapte termijnen in te voeren. Dit betekent dat de tweede zittingstermijn van de heren Van Eerden (1 juli 2020), Smith (1 juli 2021) en Kirchner (1 juli 2022) nu op uiteenlopende momenten eindigt.

De auditcommissie kwam in 2019 vier keer bijeen met de niet-uitvoerend bestuursleden. Daarnaast stemde de auditcommissie onderling af via e-mail en telefonisch.

3.6 Verantwoordingsorgaan

In het verantwoordingsorgaan is de verantwoording en medezeggenschap belegd. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgevers vertegenwoordigd.

Het verantwoordingsorgaan bestond in 2019 uit 12 leden, waarvan:

- 4 namens de deelnemers;
- 4 namens de pensioengerechtigden; en
- 4 namens de werkgevers.

Het verantwoordingsorgaan bestaat per 31 december 2019 uit de volgende leden:

Leden	Geboortejaar	Organisaties	Vertegenwoordiger
De heer C. Kuipers	1968	CBM	Werkgever
De heer D. Leenheer	1966	CBM	
De heer E. Winkel	1971	VON	
De heer C.J.P. Zwetsloot	1962	CBM	
De heer D.J.L. Jansen	1974	FNV	Werknemer
De heer G.A. Meerdink	1959	CNV Vakmensen	
De heer H.J.M. Ter Meer	1950	FNV	
Vacature		FNV	
De heer J. Boester	1947		Pensioengerechtigde
De heer H. de Groot	1949		
De heer J.I. de Smit	1950		
De heer M.J. Wijlens	1951		

Ontwikkelingen 2019

Door het toetreden van de bedrijfstak Houthandel per 1 januari 2020, is het verantwoordingsorgaan per die datum uitgebreid met drie leden, 1 namens elke geleding. De drie leden zijn mevrouw I. van Gerwen-Gooskens, de heer F. van Anrooy en de heer H. Brinkhaus.

Algemeen

Het bestuur heeft de inrichting (onder meer samenstelling en stemverhouding), de taken en de bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan vastgelegd in de statuten van het fonds. Het bestuur heeft een reglement voor het verantwoordingsorgaan opgesteld en gepubliceerd op de website van het fonds.

Voor de verkiezingen van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan is een verkiezingsreglement opgesteld. Het verkiezingsreglement maakt onderdeel uit van het reglement van het verantwoordingsorgaan.

De belangrijkste taak van het verantwoordingsorgaan is het geven van een oordeel over het handelen van het bestuur ten aanzien van het beleid, het toekomstige beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan geeft jaarlijks schriftelijk zijn oordeel. Het verantwoordingsorgaan baseert zijn oordeel op het jaarverslag van het fonds, de jaarrekening en overige informatie. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan tezamen met de schriftelijke reactie van het bestuur is onderdeel van de jaarverslagcyclus.

Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan verschillende adviestaken. Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit over:

- het beleid inzake beloningen;
- de vorm en inrichting van het intern toezicht;
- het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- het wijzigen van het reglement van het verantwoordingsorgaan (bovenwettelijk);
- de jaarlijkse toeslagverlening (bovenwettelijk);
- vermindering van de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten (bovenwettelijk);
- gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
- liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
- het sluiten, wijzigen of beëindigen van een (model) uitvoeringsovereenkomst;
- de samenstelling van de feitelijke premie en de premiecomponenten; en
- het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm.

3.7 De geschillencommissie

Pensioenfonds Meubel is aangesloten bij een gezamenlijke klachten- en geschillencommissie waarbij verschillende pensioenfondsen zijn aangesloten. De geschillencommissie is bevoegd geschillen te behandelen met de primaire doelgroep, bestaande uit de deelnemer, de gewezen deelnemer, de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde alsmede met de werkgever, met uitzondering van vrijstellingskwesties.

Van een geschil is sprake als een belanghebbende zich niet kan verenigen met een inhoudelijk (uitsluitend) jegens hem genomen besluit van het bestuur van het pensioenfonds.

Een geschil wordt in eerste instantie door de uitvoerder in behandeling genomen. Indien de klacht of bezwaar in stand blijft, wordt de pensioencommissie c.q. het bestuur ingeschakeld. Daarna is het mogelijk beroep in te stellen bij de geschillencommissie. Wanneer men het niet eens is met het niet bindende advies van de geschillencommissie, kan altijd de civiele rechter of de Ombudsman Pensioenen worden ingeschakeld.

Het bestuur beschouwt een beslissing van de gezamenlijke geschillencommissie als een niet bindend advies.

In 2019 zijn er geen zaken geweest die aan de gezamenlijke geschillencommissie moesten worden voorgelegd.

De geschillencommissie wordt ondersteund door een secretaris, de heer A.G. Wentink, en bestond op 31 december 2019 uit vier onafhankelijke leden:

- Dhr. A.Th.M. van Hulst
- Dhr. D.A.J. Kamp
- Dhr. N. Ruiten
- Dhr. A.W. van Vliet

3.8 Beloningsbeleid

Beloning 2019

Bestuur

De vergoedingen worden bepaald aan de hand van een inschatting van het feitelijke tijdsbeslag – uitgedrukt in FTE – en de vervangingswaarde voor een middelgroot fonds op een marktconform niveau.

Het bestuur heeft voor 2019 de volgende tijdsbeslagen vastgesteld:

- 0,25 FTE voor een niet-uitvoerend bestuurslid (NUB), m.u.v. de onafhankelijk voorzitter;
- 0,5 FTE voor de onafhankelijk voorzitter die tevens niet-uitvoerend bestuurslid is;
- 0,6 FTE voor het uitvoerend bestuurslid (UB) met de portefeuilles Vermogensbeheer en Financiële opzet;
- 0,6 FTE voor het uitvoerend bestuurslid (UB) met de portefeuilles Pensioenregeling & communicatie en Risicobeheer.

De vervangingswaarde 2019 is vastgesteld op € 132.964,- en geldt voor alle bestuurders. Van uitvoerend bestuurders en de onafhankelijk voorzitter verlangt Pensioenfonds Meubel een expertniveau op onderdelen. Zij ontvingen daarom tevens een experttoeslag van € 10.228,- (op voltijdbasis). Alle bestuurders hadden recht op een kilometervergoeding van € 0,28 en een vaste jaarlijkse verblijfskostenvergoeding van € 1.000,-.

De bestuursleden hebben in 2019 in totaal € 467.933 aan vergoedingen ontvangen (2018: € 411.373,-). De vacatiegelden bestuur zijn in 2019 hoger dan in 2018. Dit wordt veroorzaakt door de indexatie van de structurele beloning en doordat het bestuur in 2019 extra werkzaamheden heeft verricht in het kader van het samengaan met Houthandel.

Het pensioenfonds betaalt geen andere emolumenten aan de bestuursleden. Kosten voor pensioenopbouw, kantoorkosten e.d. dienen zij uit de bestuursvergoeding te betalen.

Auditcommissie

Leden van de auditcommissie ontvingen in 2019 een vaste jaarlijkse beloning van € 6.000,- per lid. Daarnaast kregen zij tijdelijk in 2019 een extra beloning van € 3.400 per lid, in verband met het bijwonen van een aantal extra vergaderingen.

Verantwoordingsorgaan

Leden van het verantwoordingsorgaan ontvingen een vergoeding in lijn met de SER-vacatiegeldregeling, echter zonder een minimumvergoeding per jaar. De beloning bestaat uit € 410 per bijeenkomst van het verantwoordingsorgaan, plus een kilometervergoeding van € 0,28 en een vaste verblijfsvergoeding van € 25,- per vergaderdag.

Evaluatie beloningsbeleid

In 2019 heeft het bestuur van Pensioenfonds Meubel het beloningsbeleid herijkt. Het beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- in lijn met de richtlijnen die in de pensioenbranche van kracht zijn (DNB, Code Pensioenfondsen 2018 en Pensioenfederatie), moedigt de beloning niet aan tot het nemen van meer risico's dan voor het fonds aanvaardbaar is;
- de beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag;
- het beloningsbeleid is passend gelet op de bedrijfstakken waarvoor het pensioenfonds de pensioenregeling uitvoert;

- Het beloningsbeleid is afgestemd om de omvang (vermogen, aantal deelnemers) en organisatie van het fonds, en op de aard, omvang en complexiteit;
- Pensioenfonds Meubel kent geen prestatie gerelateerde beloningen voor leden van fondsorganen.
- De beloning mag een kritische opstelling niet belemmeren;
- Bij ontslag van een bestuurslid wordt geen ontslagvergoeding verstrekt.

De beloning voor de uitvoerende bestuursleden wordt bepaald door de niet uitvoerende bestuursleden. Het algemeen bestuur bepaalt de beloning van de niet-uitvoerende bestuursleden, de auditcommissie, en het verantwoordingsorgaan. De vergoeding voor de niet-uitvoerende bestuursleden wordt in de meeste gevallen betaald aan de voordragende organisatie. Daarnaast is in het beloningsbeleid opgenomen dat het bestuur een vergoeding kan toekennen voor tijdelijke (niet langer dan een jaar) extra werkzaamheden, zoals het deelnemen aan een werkgroep.

De vergoedingen worden bepaald aan de hand van een inschatting van het feitelijke tijdsbeslag – uitgedrukt in FTE – en de vervangingswaarde voor een middelgroot fonds op een marktconform niveau.

Indexatie beloningen

De beloningen (vervangingswaarde en experttoeslag) worden sinds 2019 jaarlijks geïndexeerd op basis van de CBS cao-loonindex Nederland.

Beloning 2020

Bestuur

Het bestuur heeft per 1 januari 2020 de volgende tijdsbeslagen vastgesteld:

- 0,25 FTE voor een niet-uitvoerend bestuurslid (NUB), m.u.v. de onafhankelijk voorzitter;
- 0,5 FTE voor de onafhankelijk voorzitter die tevens niet-uitvoerend bestuurslid is;
- 0,7 FTE voor het uitvoerend bestuurslid (UB) met de portefeuilles Vermogensbeheer en Financiële opzet;
- 0,6 FTE voor het uitvoerend bestuurslid (UB) met de portefeuilles Pensioenregeling & communicatie en Risicobeheer.

De vervangingswaarde is vastgesteld op € 137.447,- en geldt voor alle bestuurders.

Van uitvoerend bestuurders en de onafhankelijk voorzitter verlangt Pensioenfonds Meubel een expertniveau op onderdelen. Zij ontvangen daarom tevens een experttoeslag van € 10.494,- (op voltijdbasis).

Alle bestuurders hebben recht op een kilometervergoeding van € 0,28. Er worden geen verblijfkostenvergoedingen meer betaald.

Het pensioenfonds betaalt geen andere emolumenten aan de bestuursleden. Kosten voor pensioenopbouw, kantoorkosten e.d. dienen zij uit de bestuursvergoeding te betalen.

Auditcommissie

Leden van de auditcommissie ontvangen per 1 januari 2020 een vaste jaarlijkse beloning van € 9.400,- per lid. De beloning van de voorzitter van de auditcommissie bedraagt €11.280.

Verantwoordingsorgaan

Leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen een vergoeding in lijn met de SER-vacatiegeldregeling, echter zonder een minimumvergoeding per jaar. De beloning bestaat uit € 422,50 per bijeenkomst van het verantwoordingsorgaan, plus een kilometervergoeding van € 0,28. In de vacatievergoeding is ook een verblijfkostenvergoeding begrepen.

Advies verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de vernieuwing van het beloningsbeleid. In grote lijnen was het advies positief. Het verantwoordingsorgaan heeft eind 2019 een negatief advies uitgebracht over enkele delen van het beloningsbeleid, waaronder de mogelijkheid om tijdelijke extra beloningen toe te kennen, zonder daarvoor steeds een adviesaanvraag in te dienen. Het bestuur heeft bij aanvang 2020 besloten om het beloningsbeleid toch ongewijzigd vast te stellen.

3.9 Gedragscode / compliance

Naleving Gedragscode

De Compliance Officer heeft over boekjaar 2019 per kwartaal de naleving van de Gedragscode door verbonden personen beoordeeld en daarover gerapporteerd aan het bestuur. De Compliance Officer heeft geconstateerd dat aanbevelingen die aan het begin van 2019 zijn gedaan gedurende het jaar goed zijn opgepakt. In de rapportage over het laatste kwartaal van 2019 is door de Compliance Officer een nieuwe aanbeveling gedaan die ziet op het tijdig melden van nevenfuncties door verbonden personen.

Monitoring beleid inzake integriteit en compliance

Op verzoek van het bestuur heeft de Compliance Officer over 2019 gemonitord hoe het beleid van het pensioenfonds inzake integriteit en compliance is nageleefd en daarover gerapporteerd aan het bestuur. Het doel van die rapportage is te zorgen dat het beleid van het pensioenfonds actueel en effectief is en blijft.

De Compliance Officer heeft in haar rapportage geconstateerd dat het pensioenfonds een redelijk actueel beleid heeft dat regelmatig wordt aangepast aan gewijzigde wet- en regelgeving en externe ontwikkelingen.

In de rapportage zijn verder onder meer de volgende bevindingen/aanbevelingen gedaan:

- De SIRA is eind 2019 aangepast en onze aanbevelingen die omtrent de SIRA waren opgenomen in de integriteitsrapportage over 2018 zouden in de aangepaste versie moeten zijn opgenomen.
- Het Geschiktheidsbeleid bevat (nog) geen bepalingen inzake de geschiktheid van sleutelfunctiehouders en sleutelfunctievervullers. Door de implementatie van IORP II zal het pensioenfonds het Geschiktheidsbeleid hierop moeten aanpassen.
- Het Klachtenreglement dateert van 2009 en dient geactualiseerd te worden. Het pensioenfonds heeft aangegeven reeds bezig te zijn met de actualisatie.
- De beoordeling of in geval van datalekken tevens sprake is van een incident in de zin van de Klokkenluiders- en incidentenregeling vindt plaats en wordt vastgelegd in het datalekkenregister. Het pensioenfonds heeft aangegeven de Klokkenluiders- en incidentenregeling hierop aan te passen en is reeds bezig met de actualisatie hiervan.

4 VERSLAG NIET-UITVOEREND BESTUURDERS



Inleiding

Pensioenfonds Meubel kent een omgekeerd gemengd model met een onafhankelijke voorzitter. In een omgekeerd gemengd model maakt het intern toezicht, naast de uitvoerend bestuurders (UB's) integraal onderdeel uit van het algemeen bestuur van het fonds. De niet-uitvoerend bestuurders (NUB's) besturen en houden toezicht. Zij worden bij het toezicht houden ondersteund door een onafhankelijke auditcommissie (AC). Om de activiteiten van de NUB's te kunnen plaatsen volgt eerst een toelichting op de taken en rollen van de NUB's en AC. Aansluitend komt het toezichtverslag van de NUB's over 2019 aan de orde. In dit verslag leggen de NUB's verantwoording af over de uitvoering van de toezichtstaken en de uitoefening van de bevoegdheden in 2019.

§ 1 Taken en rollen in het governance model

§ 1.1 De NUB's

De NUB's oefenen – naast hun bestuurstaken – primair het intern toezicht uit. Dit toezicht richt zich conform artikel 104 van de Pensioenwet onder meer op:

- de uitvoering van het beleid door de UB's;
- de algemene gang van zaken van Pensioenfonds Meubel;
- een adequate risicobeheersing; en
- evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

De UB's leggen verantwoording af aan de NUB's over de uitvoering van het vastgestelde beleid en werkzaamheden door of namens het fonds. De NUB's beoordelen periodiek – met name in portefeuille-overleggen – het functioneren van de UB's. Zij doen dit per portefeuille aan de hand van de jaarplannen en voortgangsrapportages van de UB's over de uitvoering hiervan. In de jaarplannen staan de activiteiten van Pensioenfonds Meubel in enig jaar; zij vormen de basis voor de toezichthoudende rol van de NUB's.

De NUB's stellen zelf ook jaarlijks een toezichtplan op waarin staat op welke thema's zij gedurende het jaar toezicht willen houden. De bevindingen en opvolgingen worden periodiek besproken in de NUB-bijeenkomsten op basis van voortgangsrapportages van de NUB-portefeuillehouders.

Daarnaast staan de NUB's de UB's met raad ter zijde. Dit kan bij de beleidsvoorbereiding reflecterend van aard zijn en zowel betrekking hebben op de inhoud als het proces.

§ 1.2 De auditcommissie (AC)

De aandachtsgebieden van de onafhankelijke AC zijn risicobeheersing, het beleggingsbeleid en de financiële informatieverstopping door Pensioenfonds Meubel. De AC faciliteert en ondersteunt de NUB's bij hun toezicht-taak en kan de UB's daarvoor zo nodig volgen bij de uitoefening van een bepaalde taak. In dat kader kan de AC zelf en/of in opdracht van de NUB's onderzoek doen. Om haar functie op een adequate manier te kunnen uitoefenen heeft de AC meerdere bevoegdheden:

- zelf onderzoek doen in het kader van haar faciliterend toezicht of in opdracht van de NUB's;
- de NUB's gevraagd en ongevraagd adviseren; en
- toegang tot alle informatie die nodig is voor uitoefening van haar taken.

§ 1.3 Code Pensioenfondsen

Het intern toezicht neemt bij de uitvoering van zijn taak te allen tijde de Code Pensioenfondsen 2018 in acht (norm 47). De Code is in 2018 bekort tot 65 normen en ingedeeld naar acht thema's: vertrouwen waarmaken, verantwoordelijkheid nemen, integer handelen, kwaliteit nastreven, zorgvuldig benoemen, gepast belonen, toezicht houden, inspraak waarborgen en transparantie bevorderen. Voor het intern toezicht zijn de normen 28, 46, 47 en 48 van toepassing.⁵

§ 2 Toezichtjaar 2019: algemeen

§ 2.1 Aantal bijeenkomsten

In 2019 heeft viermaal een reguliere NUB-bijeenkomst plaatsgevonden en viermaal een bijeenkomst van de NUB's en de AC samen. Het voorzitterschap en de inhoudelijke regie van zowel de NUB-bijeenkomsten als die van de NUB's en AC waren in handen van mevrouw De Bruijn. Er heeft in 2019 geen overleg tussen AC en de UB's plaatsgevonden. Tijdens de vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan (VO) met het bestuur wordt voldoende ruimte gemaakt om toezichtvragen van het VO te beantwoorden.

§ 2.2 Het intern toezicht in 2019: organisatie en personele bezetting

Met ingang van 1 januari 2018 werken de NUB's en UB's in een portefeuille-overlegstructuur, waarbij voor iedere portefeuille met een jaarplan en een begroting wordt gewerkt. Binnen deze portefeuilles wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de taken van de UB's en de NUB's. De invulling van de portefeuilles voor de NUB's was in 2019 zoals beschreven in het overzicht op de volgende pagina.

⁵ Concreet betekent dit dat de toezichttaak van de NUB's deel uitmaakt van de integrale bestuurstaak (norm 46) en wordt geëvalueerd (norm 28). De NUB's stellen zich bij de uitoefening van de toezichttaak onafhankelijk op (norm 48) en rapporteren in het jaarverslag op welke wijze de Code binnen Pensioenfonds Meubel wordt nageleefd en toegepast (norm 47).

Portefeuille ⁶	Dick Roodenrijs	Paul de Geus	Steeph Custers	Henk Wuijten	Leon Leisink	Petra de Bruijn	Vacature ⁷
Financiële opzet (waaronder jaarwerk)		x		x			
Governance en Compliance	x		x			x	
Pensioenregeling en Communicatie	x				x		
Risicobeheer			x		x		
Vermogensbeheer		x		x			

De heer Steeph Custers was wegens persoonlijke omstandigheden in de eerste helft van 2019 afwezig. Voor de NUB's betekende dit dat de heer Wuijten gedurende deze periode zowel Risicobeheer als Vermogensbeheer in portefeuille had.

De auditcommissie bestaat uit de heren Kirchner (voorzitter), Van Eerden en Smith. In paragraaf 4 ('Innovaties in intern toezicht 2019') wordt verder ingegaan op de rolverdeling binnen de AC.

§ 2.3 Samenvatting toezichtjaar 2019 (hoofdpunten)

In 2019 hebben de NUB's (en AC) onder meer vergaderd over de volgende onderwerpen:

- de rollen van NUB's en AC en de samenwerking tussen beide organen;
- de actualisatie reglement auditcommissie;
- het beloningsbeleid; evaluatie tijdsbesteding en beloning UB's, NUB's en AC;
- de uitbesteding van de pensioenadministratie aan Centric;
- de kwetsbaarheids-indicatoren en strategische risico's;
- de collectieve waardeoverdracht van Bpf Houthandel aan Pensioenfonds Meubel;
- het proces consolidatie Pensioenfonds Meubel en Bpf Houthandel;
- het toezichtverslag over 2018;
- het toezichtplan NUB's 2019;
- de voortgangsrapportages toezicht NUB's per portefeuille (periodiek);
- de invulling van de vacature die ontstaat door het vertrek van de heer Van Eerden als lid van de AC per 1 juli 2020.

Ook hebben de NUB's toezicht gehouden op diverse andere gebieden.

⁶ De uitbesteding van werkzaamheden valt onder de portefeuille waarvoor ze worden verricht. Het risicomanagement van de uitbesteding valt onder de portefeuille Risicobeheer. Bijvoorbeeld, de evaluatie van het vermogensbeheer gebeurt door de portefeuillehouders vermogensbeheer, maar de toetsing van de daarmee samenhangende risico's gebeurt door risicobeheer.

⁷ De vacature is in 2020, na het definitief worden van de collectieve waardeoverdracht van Bpf Houthandel naar Pensioenfonds Meubel, ingevuld. De vacature is in 2019 tijdelijk ingevuld door de andere NUB's.

§ 3 Toezichtjaar 2019: belangrijkste zaken naar toezichtsthema

De NUB's hebben voor 2019 een aantal toezichtsthema's vastgesteld en deze gekoppeld aan de verschillende portefeuilles:

Toezichtsthema	Portefeuille				
	P&C ⁸	RB ⁹	VB ¹⁰	G&C ¹¹	FO ¹²
Toezicht op uitgevoerd beleid zoals vastgelegd in de jaarplannen	x	x	x	x	x
Toezicht op overige stappen uit de beleidscyclus	x	x	x	x	x
Implementatie/evaluatie strategie en meerjarenbeleidsplan	x	x	x	x	x
Uitvoering	x				
Evaluatie/verfijning omgekeerd gemengd model en jaarwerkproces				x	x
Vermogensbeheer			x		
Vorbereiding op nieuwe pensioencontract		x		x	x
Implementatie IORP II/three lines of defence	x	x		x	
Duurzaam beleggen / implementatie ESG-beleid		x	x		
Financiële positie en voorbereiden kortingen					x
Cyberbrisico's en datakwaliteit in een digitaliserende omgeving		x			
Integriteitstoezicht en Gedrag & Cultuur toezicht		x			
Algemene AFM-thema's 2019		x	x		
Samengaan Bpf Meubel en Bpf Houthandel	x	x	x	x	x

Toezicht op uitgevoerd beleid zoals vastgelegd in de jaarplannen

Er is periodiek overleg tussen NUB's en uitvoerend bestuurders, waarin de uitvoerend bestuurders (schriftelijk) rapporteren over de voortgang. Het beeld van de NUB's is dat de uitvoerend bestuurders het jaarplan volgen, de SLA-rapportages van uitbestedingspartijen kritisch beoordelen, knelpunten tijdig signaleren en waar nodig actie ondernemen. Met de pensioenuitvoerders gemaakte afspraken worden vervolgens goed gemonitord. In aanvulling op het periodiek overleg is er waar nodig tussentijds per e-mail contact tussen NUB's en uitvoerend bestuurders als er vragen zijn met betrekking tot knelpunten in de uitvoering. Ook beschikken de NUB's over alle relevante informatie, onder meer via de online bestuurdersportal, zodat zij op gedegen wijze invulling kunnen geven aan hun toezichtstaak.

De NUB's doen de aanbeveling om duidelijke afspraken met de pensioenuitvoerder te maken over mate van STP (Straight Through Processing) en de uitvoering hiervan zodat de afgesproken KPI's (Kwaliteits Prestatie Indicatoren) kunnen worden gehaald.

8 Pensioenregeling & Communicatie

9 Risicobeheer

10 Vermogensbeheer

11 Governance & Compliance

12 Financiële opzet

Toezicht op overige stappen uit de beleidscyclus

Bij dit thema is vooral aandacht besteed aan de evenwichtige belangenafweging bij beleidskeuzes en het doorlopen van de beleids- en beleggingscyclus. Het bestuur hanteert voor de besluitvorming een in te vullen beslisdocument, waarin standaard aandacht wordt besteed aan de evenwichtige belangenafweging bij het betreffende besluit. Voor adviesplichtige besluiten geldt voorts dat ook het verantwoordingsorgaan in haar advies op deze evenwichtige belangenafweging toetst. Daarmee is het aspect van de evenwichtige belangenafweging naar de mening van de NUB's afdoende gewaarborgd. Een voorbeeld en belangrijk besluit dat afgelopen jaar genomen is betreft het premiebeleid. Daar waar het fonds als beleid heeft dat de premiedekkingsgraad minimaal 90% moet zijn, is onder afweging van alle belangen aan de sociale partners meegegeven dat voor dit jaar 80% aanvaardbaar is voor het bestuur. Dit is terug te vinden in diverse bestuursverslagen en gaf de sociale partners de mogelijkheid tot nieuwe afspraken voor de regeling te komen. De beleids- en beleggingscyclus zijn vastgelegd in de fondsdocumenten en uitgewerkt in o.a. genoemd beslisdocument.

Implementatie/evaluatie strategie en meerjarenbeleidsplan

In het kader van het samengaan met Bpf Houthandel is door het fonds een eigen risicobeoordeling uitgevoerd. Daarbij hebben zowel de uitvoerend bestuurder als de risicomanager een check gedaan op de consistentie in strategie en (meerjaren)beleid. Hieruit zijn geen inconsistenties gebleken. Pensioencommunicatie, wat ook onder dit thema valt, is een gebied dat constant in verandering is en daardoor de permanente aandacht van de NUB's heeft. Ontwikkelingen op dit gebied worden gevolgd en de prestaties van het fonds worden gemonitord door middel van KPI's. Uit de KPI-score blijkt dat de mate waarin we onze deelnemers (digitaal) bereiken achterblijft bij onze ambitie. De UB signaleert dit ook en is hierover in gesprek met Keylane. De NUB's doen op dit punt de aanbeveling te bekijken middels deelnemersonderzoek hoe we onze ambities m.b.t. het (op relevante momenten) terzijde staan van onze deelnemers het beste kunnen bereiken. Zo nodig kunnen de communicatie-inspanningen dan daarop aangepast worden.

De pensioenwereld is constant in verandering. Verandervermogen is nu dan ook essentieel en heeft daarom de aandacht van zowel uitvoerend als niet-uitvoerend bestuurders, vooral wat het nieuwe pensioencontract betreft. Bij de keuze voor Centric als pensioenuitvoeringsorganisatie heeft het vermogen om tijdig op nieuwe ontwikkelingen in te kunnen spelen een belangrijke rol gespeeld. Hoewel er nog veel onduidelijk is over het nieuwe pensioencontract is het een terugkerend onderwerp van gesprek tussen de voorzitter en uitvoerend bestuurders enerzijds en Centric anderzijds. Daarbij worden niet alleen de ontwikkelingen besproken, maar ook welke keuzes fonds en uitvoeringsorganisatie daarin kunnen en willen maken. Die keuzes liggen voor wat het fonds betreft ook grotendeels bij sociale partners; zij worden door middel van het breed beraad meegenomen in het traject en de voorliggende opties.

Pensioenfonds Meubel was voornemens in 2019 een onderzoek te houden naar zzp'ers in de sector. Dit onderzoek heeft nog niet structureel plaatsgevonden. Wel zijn er contacten met sociale partners om in beeld te krijgen in welke mate zzp'ers actief zijn in de sector. De NUB's adviseren de uitwerking van het pensioenakkoord te volgen en de pilots in het kader van zzp'ers en pensioenopbouw als input te gebruiken voor mogelijk eigen beleid.

Tenslotte hebben de NUB's dit verslagjaar aandacht besteed aan de vaststelling van de kwetsbaarheidsindicatoren.

Uitvoering

De NUB's constateren dat de reguliere operationele uitvoering van grote processen correct gebeurt. Mede door het onderzoek van DNB bij Bpf Houthandel was er veel aandacht voor niet-geautomatiseerde

processen, tijdigheid en tweedelijns controle op de juiste werking van processen. De opzet van het control en risicoframework is in overleg met de pensioenuitvoerder verder uitgebouwd en ingericht. De uitvoerend bestuurders en de onafhankelijk risicomanager hebben hier veel aandacht aan besteed. Ook is er overleg geweest met de andere pensioenfondsen bij de uitvoerder en dat heeft bijgedragen aan een betere opzet en werking. De NUB's beoordelen dat dit adequaat en met urgentie is opgepakt.

Na de problemen met de ISAE 3402-verklaring 2018 is er dit verslagjaar extra aandacht geweest voor de ISAE-verklaring 2019. Daarbij is verbinding gelegd met de door DNB gemaakte opmerkingen in het kader van het administratieonderzoek bij Bpf Houthandel. Zowel de uitvoerend bestuurders als het 2e lijns risico-management hebben een bijdrage geleverd om de inrichting en rapportages op orde te krijgen. In de eerste helft van 2020 moet dit naar wens zijn ingericht.

Evaluatie/verfijning omgekeerd gemengd model en jaarwerkproces

Sinds 2017 kent het fonds een omgekeerd gemengd model. In de afgelopen drie jaar zijn bestuur en overige gremia bezig geweest dit model in de praktijk verder uit te werken en te verfijnen. In het verslagjaar is er onder andere aandacht geweest voor de rol van de Auditcommissie. Daarbij is verdere invulling gegeven aan de ondersteuning van de NUB's door de commissieleden. Hierop wordt nader ingegaan onder paragraaf 4 van dit verslag. In 2019 is ook de tijdsbesteding van de bestuursleden geëvalueerd met daaraan gekoppeld het beloningsbeleid. Dit heeft aanleiding gegeven tot aanpassing van het beloningsbeleid voor de uitvoerend bestuurders en is ter advies voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan. Helaas is het verantwoordingsorgaan van mening dat het bestuur hen onvoldoende kwantitatieve gegevens verstrekt om de adviesaanvraag te kunnen beoordelen en hebben zij een negatief advies gegeven. Hier doet zich een fundamenteel verschil van inzicht voor tussen bestuur en verantwoordingsorgaan: het verantwoordingsorgaan meent dat zij kwantitatieve gegevens nodig heeft om de besluiten van het bestuur te kunnen controleren, terwijl het bestuur op basis van de Code Pensioenfondsen kiest voor een beloningsbeleid gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie. Daarnaast is het bestuur van mening dat het verantwoordingsorgaan niet tot taak heeft het bestuur te controleren. Vooralsnog blijven bestuur en verantwoordingsorgaan op deze punten van mening verschillen.

Conform de Code Pensioenfondsen dient het bestuur eenmaal per drie jaar een zelfevaluatie uit te voeren onder externe begeleiding. Deze evaluatie heeft in december 2019 plaatsgevonden onder leiding van Nathalie Boudrie. De nadruk bij de zelfevaluatie lag op de groepsdynamica. Aandachtspunten uit de zelfevaluatie zijn: elkaar feedback blijven geven, de communicatie met het verantwoordingsorgaan vlottrekken, de communicatiestrategie onder de loep nemen, de werkdruk van het bestuursbureau bewaken, voldoende afstand houden tot de uitvoeringsorganisatie, het proces samengaan met Bpf Houthandel evalueren en aandacht houden voor het toekomstperspectief van het fonds.

Vermogensbeheer

Na alle transitie van beleggingen die nog in SEI fondsen zaten is de portefeuille nu volgens plan ingericht en wordt de beleggingscyclus goed doorlopen. In het rapportageproces zijn meerder partijen actief: Blackrock voor de risicorapportage en de manager monitoring (vanaf dit jaar), BNY Mellon voor de portefeuillestanden en rendementen en performance rapportage en Cardano voor de LDI portefeuille. Montae maakt een overzicht van de rapportages en een dashboard. Een integrale rapportage over alle aspecten van het vermogensbeheer inclusief ESG uitvoering is op bestuursniveau nog niet tot stand gekomen. Aanbevolen wordt om dit in 2020 verder vorm te geven.

De majeure exercitie van managerselecties als gevolg van de nieuwe inrichting van de portefeuille is zeer zorgvuldig doorlopen. De transitie en inrichting van nieuwe aandelenmandaten en mandaten voor spreadproducten is zeer gedegen en volgens planning uitgevoerd tegen zeer aanvaardbare kosten, die gemiddeld binnen een jaar zijn terugverdiend door lagere beheervergoedingen.

Vorbereiding op nieuw pensioencontract

Dat er nog veel onduidelijk is over het nieuwe pensioencontract maakt het lastig erop te anticiperen. De NUB's constateren dat de ontwikkelingen door het bestuur gevolgd worden en aandacht krijgen in de betreffende portefeuilles. Zodra er concrete aanknopingspunten zijn zal de discussie over dit onderwerp worden gestart met sociale partners en overige betrokkenen, waaronder ook de deelnemers, zodat er tijdig keuzes gemaakt kunnen worden.

Implementatie IORP II/three lines of defence

De juiste werking van de three lines of defence is nog niet geheel gerealiseerd. Het pensioenfonds heeft de implementatie van de IORP II maatregelen op tijd in gang gezet. De implementatie is echter nog niet succesvol afgerond door bezwaren van de DNB bij de door Pensioenfonds Meubel voorgestane invulling. De uitzondering hierop is de inrichting van de sleutelfunctie Actuarieel. Deze is door DNB goedgekeurd en functioneert en doet daarvan verslag middels periodieke rapportage. Alhoewel de invulling van de sleutelfunctie Risicobeheer nog niet is goedgekeurd door DNB, werkt de operationele inrichting van (de sleutelfunctie) Risicobeheer (ook) naar tevredenheid van de NUB's. Zo worden elk kwartaal 2e-lijns risicorapportages opgeleverd en is een Eigen Risicobeoordeling (ERB) vastgesteld i.v.m. het samengaan met BPF Houthandel. De 2e lijns risicorapportage wordt opgesteld door de onafhankelijk risicomanager (vervuller van de sleutelfunctie) onder verantwoordelijkheid van de beoogd sleutelfunctiehouder. De beoogd sleutelfunctiehouder Risicobeheer is ook de uitvoerend bestuurder P&C. Er zijn diverse beheersmaatregelen om te zorgen dat de (mogelijke) risico's op dit portefeuillegebied goed in beeld worden gebracht door de sleutelfunctiehouder Risicobeheer. De NUB's hebben erop toegezien dat deze beheersmaatregelen worden uitgevoerd en het beoogde effect sorteren.

Door de sleutelfunctiehouder Interne Audit is een auditplan opgeleverd en door het bestuur vastgesteld. Door de discussie met DNB over de invulling zijn de werkzaamheden onder deze sleutelfunctie nog niet operationeel. De formele invulling van de three lines of defence bij Pensioenfonds Meubel zal in 2020 worden vastgesteld en aan DNB worden voorgelegd.

In het kader van het samengaan met BpF Houthandel is een ERB opgesteld, door het bestuur besproken en vastgesteld. Deze ERB is vastgesteld in het kader van de CWO en om de risicobereidheid concreet te maken. De geplande jaarlijkse risico-analyse is uitgesteld tot het eerste kwartaal van 2020, omdat dan een betere inschatting gemaakt kan worden van de risico's voor het samengegane fonds. De risicobereidheid van het fonds is met behulp van de risicomanager uitgewerkt en eind 2019 door het bestuur vastgesteld.

In 2019 is tevens de toegevoegde waarde van de (functie van) risicomanager geëvalueerd, wat geleid heeft tot een positief oordeel.

Duurzaam beleggen (ESG-beleid)

Bij de inrichting van de beleggingsportefeuille is rekening gehouden met duurzaam beleggen, maar de implementatie van het beleid is nog niet doorgevoerd. Dit is een meerjarenplan en zal in 2020 verder opgepakt worden. Aanbevolen wordt om de in het ESG-beleid opgenomen ambities concreter uit te werken en het gebruik van de verschillende ESG-instrumenten door te voeren in de daarvoor geschikte beleggingscategorieën.

Ter toetsing van het beleid op het gebied van duurzaam beleggen aan de uitgangspunten van het IMVB-convenant en de wensen van de deelnemers is er een uitvraag gedaan onder deelnemers. Hieruit is onder meer een aanvulling op de geselecteerde Sustainable Development Goals (SDG's) naar voren gekomen. De uitwerking hiervan naar de beleggingen en de verder uitwerking van de tooling uit het IMVB convenant wordt in 2020 verder uitgevoerd.

Voor het bestuur zijn de ESG elementen nog niet zichtbaar in de rapportages van de vermogensbeheerders. Aanbevolen wordt om samen met Blackrock, in lijn met concreet gemaakte ambities, een rapportage over de resultaten van het ESG-beleid te ontwikkelen.

Financiële positie en voorbereiden kortingen

De NUB's hebben de financiële positie van het fonds op de voet gevolgd. Daarbij is speciale aandacht geweest voor de evenwichtigheid van de premiestelling, de hoogte van de premiedekkingsgraad en de evaluatie van het herstelplan, vooral vanuit het oogpunt van risicobeheersing. Genoemde punten hebben geen aanleiding gegeven tot opmerkingen en/of aanbevelingen.

Cyber risico's en datakwaliteit in een digitaliserende omgeving

Door de operationele problemen is er in 2019 wellicht minder aandacht geweest voor de (wijze van) monitoring van de IT-risico's door de uitvoerend bestuurders en de pensioenuitvoeringsorganisatie dan gewenst. Dit punt zal daarom in 2020 in de toezichtsagenda van de NUB's opgenomen blijven.

Pensioenfonds Meubel heeft een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld. Bij de belangrijkste uitbestedingsrelaties kijkt deze of de uitvoering is ingericht en wordt uitgevoerd conform de AVG-vereisten. M.n. bij de pensioenuitvoeringsorganisatie zijn daar diverse aandachtspunten. De UB Risicobeheer heeft daarover contact. De NUB's adviseren om met Centric duidelijke afspraken te maken over hoe en in welke planning zij aan de AVG-verplichtingen gaat voldoen zodat Pensioenfonds Meubel ook zelf daarin aan haar verantwoordelijkheid kan voldoen.

Algemene AFM-thema's 2019

Aan de volgende AFM-thema's is voldoende aandacht gegeven in de uitvoering van de beleggingscyclus:

- Voorbereiding verschillende brexit-scenario's, incl. 'no deal' (beleggingsmarkten, bankwezen en toegang tot Britse (uitbestedings)partijen);
- Aanpak van marktrisico's in de kapitaalmarkten.

Samengaan Pensioenfonds Meubel en Bpf Houthandel

Wellicht het belangrijkste toezichtsthema in 2019 was het samengaan met Bpf Houthandel. Dit was een langdurig en complex traject, met implicaties op het gebied van risicomanagement, vermogensbeheer en governance. De NUB's hebben dit proces nauwlettend gevolgd en geconstateerd dat het projectplan conform planning is afgerond. De risico's m.b.t. het samengaan met Bpf Houthandel waren bij de stuurgroep samengaan belegd en zijn op een adequate manier beheerd. De transitie van de beleggingen van Houthandel naar Meubel is in 2019 goed voorbereid, onder andere door met een transitie manager een gedetailleerd plan te maken. Hierdoor is de transitie van het vermogensbeheer begin 2020 uitstekend verlopen. De transitie van de administratie kende enkele problemen, die nadere aandacht vereisten.

§ 4 Innovaties in intern toezicht 2019

De NUB's werkten in 2019 opnieuw met een toezichtplan. Ook de AC kende vanaf 2019 een eigen jaarplan over de wijze waarop zij de NUB's wil ondersteunen. Dit jaarplan sluit aan op de algemene en fondsspecifieke toezichtthema's in het toezichtplan 2019 van de NUB's. In 2019 is bovendien geëxperimenteerd met een nieuwe werkwijze: het bijwonen van de portefeuille-overleggen tussen de NUB's en UB's door een lid van de AC. Per portefeuille sluit het AC-lid met bijbehorend expertisegebied aan om de NUB-portefeuillehouders te faciliteren.

De AC hanteert de volgende portefeuillevindeling:

1. Financiële opzet: dhr. Kirchner
2. Governance & Compliance: dhr. Kirchner
3. Pensioenregeling & Communicatie: n.v.t.
4. Risicobeheer: dhr. Smith
5. Vermogensbeheer: dhr. Van Eerden

Binnen de portefeuille Pensioenregeling & Communicatie heeft geen ondersteuning van de NUB's door de AC plaatsgevonden.

Doel van deze nieuwe werkwijze is het optimaliseren van het intern toezicht en de ondersteuning vanuit de AC. Tijdens de overleggen nemen de AC-leden een gereserveerde rol in. Zij letten op het intern toezicht en de toezichtvragen die worden gesteld. Voorafgaand aan het portefeuillevierleg is er een voorbereidende call waarin het AC-lid de NUB's proactief adviseert. De bevindingen worden periodiek besproken in de bijeenkomsten van NUB's en AC.

Deze ondersteuning door de AC is aan het eind van 2019 geëvalueerd. Zowel NUB's als AC hebben de ondersteuning als prettig en constructief ervaren. Door het voorbereiden en bijwonen van de overleggen heeft de AC meer inzicht gekregen in het bestuurlijk proces en zijn zij beter aangesloten op de besluitvorming. De voorbereidende calls hielpen de NUB's om invulling te geven aan hun toezichtstaak. In 2020 s willen NUB's en AC in samenspraak komen tot een praktische manier van werken, waarbij er een goede balans is tussen de voor het toezicht benodigde afstand van en betrokkenheid bij het bestuur. Voorafgaand aan elk portefeuillevierleg zal er een voorbereidende call zijn. De AC-leden zullen jaarlijks één portefeuillevierleg bijwonen.

Tot besluit is in 2019 verder invulling gegeven aan een nieuwe overlegstructuur met het VO. Hierbij komen de NUB-portefeuillehouders per portefeuille twee maal per jaar in informele werkgroepen samen met enkele vertegenwoordigers van het VO om inhoudelijke vragen vanuit het VO te beantwoorden. Het aantal plenaire vergaderingen van het VO en bestuur is uitgebreid; bestuur en VO vergaderen nu viermaal per jaar gezamenlijk.

5 VERSLAG VERANTWOORDINGSORGAAN



Het Verantwoordingsorgaan heeft in haar vergadering van 3 juni 2020 het concept jaarverslag 2019 besproken en oordeelt als volgt:

Algemeen

De taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan (VO) zijn opgenomen in paragraaf 3.6 van het bestuursverslag. Het VO heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede de beleidskeuzes voor de toekomst. Via de verklaring van het VO in het jaarverslag wordt dit oordeel schriftelijk vastgelegd.

Werkzaamheden

In 2019 heeft het verantwoordingsorgaan zesmaal vergaderd, waarvan tweemaal gedeeltelijk samen met het bestuur. Daarnaast heeft de voorzitter van het bestuur tweemaal een agenda-afstemmingsoverleg gehad met de voorzitter van het VO en is een afvaardiging van het VO vertegenwoordigd geweest in het Breed Beraad. Dit is een overlegplatform dat actuele ontwikkelingen op pensioengebied informatief deelt met de betrokken stakeholders van de drie sectoren Meubelindustrie, Tentoonstellingsbouw, Orgelbouw en Houthandel. Zodoende wordt men in staat gesteld om op een verantwoorde wijze keuzes te maken voor o.a. het premie-beleid en de pensioenregeling. Er is driemaal een Breed Beraad vergadering geweest in 2019.

In 2019 is ook achtmaal informeel overleg geweest met NUB-ers. Het VO heeft de taken verdeeld onder haar leden en ingericht per portefeuillewerkgroep. De informele bijeenkomsten worden door het VO gewaardeerd en daardoor zijn we in staat om onze taak te kunnen vervullen. Het aantal vergaderingen per thema bedroeg als volgt:

Datum	Vergadering van
19 februari	Werkgroep Pensioen & communicatie
19 februari	Werkgroep Risicobeheer
12 maart	Pensioengerechtigden
22 mei	Werkgroep Financiële opzet
29 mei	Werkgroep Vermogensbeheer
15 oktober	Werkgroep Risicobeheer
15 oktober	Werkgroep Pensioen & communicatie
14 november	Werkgroep Vermogensbeheer

Het VO volgt de beleidsagenda van het bestuur. Maar daarnaast benoemt het VO ook zelfstandig een aantal speerpunten.

Adviesaanvragen

In de VO-vergaderingen werd het gevoerde beleid van het bestuur en de keuzes die het bestuur maakte beoordeeld en zijn de volgende adviesaanvragen voorgelegd en besproken aan de hand van een bepaald normenkader. De volgende adviesaanvragen zijn in 2019 aan de orde geweest.

Datum	Adviesaanvraag	Advies
28 mei	Premiebeleid	Positief
5 september	Inkomende collectieve waardeoverdracht vanuit Bpf Houthandel	Positief
8 oktober	Beloningsbeleid, vervangingswaarde	Positief ¹
8 oktober	Beloningsbeleid, tijdsbeslag	Negatief ¹
8 oktober	Beloningsbeleid, tijdelijke werkzaamheden	Negatief ¹
8 oktober	Reglement VO	Positief
28 november	Model uitvoeringsovereenkomsten	Positief
3 december	Premie 2020	Positief
3 december	Toeslagverlening 2020	Positief ²

Evenwichtige belangenafweging

Het VO heeft vastgesteld dat de Beleidsdekkingsgraad ultimo 2019 is gedaald van 108,6% naar 104,5% en daardoor het fonds zich nog steeds in een situatie van een reservetekort bevindt. Wij hebben vastgesteld dat de certificerend actuaaris heeft beoordeeld dat de hoogte van de Technische Voorziening adequaat en toereikend is vastgesteld. Echter zijn er verschillen geconstateerd bij het reserveren voor toekomstige verhogingen (indexatie) bij arbeidsongeschikte deelnemers (5,2 miljoen euro), conversie van Ouderdomspensioen met ingangleeftijd 67 jaar naar 68 jaar (1,5 miljoen euro), verevende pensioenen (-0,6 miljoen euro) en toeslag per 1 januari 2019 van toekomstige opbouw voor arbeidsongeschikten (0,3 miljoen euro). Het bestuur heeft besloten dit totaal verschil van 6,4 miljoen euro niet te corrigeren. Hoewel dit binnen de grenzen van de materialiteit valt stellen wij vast dat dit een negatieve impact van 0,2% op de dekkingsgraad zou hebben. De dekkingspositie zou hierdoor ook dalen tot dicht bij het minimaal vereist eigen vermogen waardoor een dekkingstekort zou ontstaan. Wij hebben van het bestuur vernomen dat zij deze ontwikkeling nauwlettend blijft volgen.

1 In 2018 is een adviesaanvraag over het beloningsbeleid aanleiding geweest tot een fundamentele discussie tussen bestuur en VO. Het VO is van mening dat het bestuur onvoldoende verantwoording aflegt over haar eigen beloningsbeleid door de (kwantitatieve) omvang van de tijdsbesteding kwalitatief te benaderen. Ook bij de adviesaanvraag van 28 oktober 2019 blijft het bestuur bij deze benadering, ondanks de eerder door het VO aangegeven bezwaren. Deze adviesaanvraag omvatte onder andere een mandaat voor het bestuur om het tijdsbeslag te verhogen binnen een bepaalde marge zonder advies van het VO en de mogelijkheid om bestuursleden zonder advies van het VO een tijdelijke extra vergoeding toe te kennen voor tijdelijke extra werkzaamheden. Door het gebrek aan onderbouwing van de tijdsbesteding zag het VO zich genooddaakt op beide onderdelen negatief te adviseren. Er is wel positief geadviseerd op de aanpassing van de vervangingswaarde en de vergoeding voor de VO-leden.

2 De adviesaanvraag inzake de toeslagverlening 2020 bestond uit een tweetal onderdelen: het voorgenomen besluit om per 1 januari 2020 geen toeslag te verlenen en het verzoek van het bestuur aan het VO om af te zien van hun adviesrecht op de jaarlijkse toeslagverlening wanneer het verlenen van toeslag wettelijk niet is toegestaan. Hoewel het VO begrip heeft voor de praktische overwegingen die aan dit verzoek ten grondslag liggen, hechten wij sterk aan onze adviesrechten. Als VO willen wij immers afwegen of het bestuur in redelijkheid tot een besluit heeft kunnen komen en of alle belangen daarin zijn afgewogen. Dit vereist dat wij in het (besluitvormings)proces worden betrokken en niet slechts achteraf worden geïnformeerd. Om deze reden hebben wij het verzoek van het bestuur afgewezen. Het VO heeft wel positief geadviseerd op het voorgenomen besluit geen toeslag te verlenen per 1 januari 2020.

De reële dekkingsgraad is procentueel 4,6% verder gedaald tot 83,9% en de minimaal vereiste dekkingsgraad is procentueel met 0,2% gedaald tot 104,2%. De premiedekkinggraad bedraagt ultimo boekjaar 2019 93,5% en is gestegen met 4,3%. Wij hebben met het bestuur gesproken over de hoogte van de premiedekkinggraad in relatie tot de hoogte van de dekkingsgraad en daarbij is tevens een evenwichtige belangenafweging aan de orde geweest. Omdat op basis van een herzien herstelplan de vereiste dekkingsgraad binnen de gestelde wettelijke termijnen gehaald kan worden zonder aanvullende maatregelen acht het VO dit aanvaardbaar en evenwichtig naar alle belanghebbenden.

Gedurende het boekjaar hebben zich geen ingrijpende wijzigingen, anders dan het indienen van een herstelplan, voorgedaan die aan DNB gecommuniceerd dienden te worden. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds, namelijk het nakomen van pensioentoezeggingen, lijkt op langere termijn te worden gerealiseerd. Echter, op basis van de beleidsdekkingsgraad ultimo 2019 en de ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad zal naar verwachting op korte termijn een uitvoering van het toeslagbeleid niet haalbaar zijn. Het VO is positief over het feit dat de beleidsdekkingsgraad voldoende betrouwbaar is vastgesteld en er in 2019 niet gekort hoefde te worden in pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Risicobeheersing

Eind mei 2019 is via het informele overleg in de werkgroep Financiële Opzet met het VO door het bestuur aangegeven dat er een probleem is met het opleveren van een ISAE3402 verklaring door Centric. De ISAE3402 verklaring moet duidelijkheid geven hoe Centric als Pensioenuitvoerder de processen beheerst en welke interne controle- en beheersingsmaatregelen er zijn genomen en zijn vastgelegd. Processen die uitgevoerd worden door een serviceorganisatie hebben vaak invloed op financiële en operationele processen en IT die vervolgens ook effect hebben op de jaarrekening van het Pensioenfonds. De accountant heeft vanwege het meermaals ontbreken van het zgn. 4-ogenprincipe aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd en geen onvolkomenheden van materiele aard vastgesteld.

Bij de uitvoering van onze rol hebben wij vastgesteld dat het bestuur het toezicht op dit soort bedrijf kritische processen bij de Pensioenuitvoerder nauwgezet heeft gemonitord en er op heeft toegezien dat de vereiste ISAE3402 verklaring wel tijdig is aangeleverd.

Het bestuur heeft in 2019 veel aandacht besteed aan de inrichting van IORP II en de inrichting en invulling van de voorgeschreven sleutelfuncties. Hier is in de werkgroepen uitgebreid bij stilgestaan. Wij stellen vast dat nagenoeg alle functies zijn ingevuld en dat het bestuur in overleg is met DNB over de invulling van de sleutelfunctie Risicobeheer. Dat zal naar verwachting voor 1 september 2020 afgerond zijn.

Het bestuur heeft het jaarlijkse risk assessment 2019 voor de beoordeling en prioritering van de risico's uitgesteld en heeft deze op 4 maart 2020 uitgevoerd. De risico's en de beheersing daarvan worden inzichtelijk gemaakt in een risicobeheersingsmodel en de tool "Naris". In 2019 is men gestart met de implementatie en het VO adviseert het bestuur gezien de huidige omstandigheden de monitoring adequaat en tijdig te laten plaatsvinden.

Vermogensbeheer

Het beleid duurzaam beleggen van het fonds is in 2019 beoordeeld door de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO). Het beleid zelf krijgt een positief oordeel; implementatie, verantwoording en management zijn negatief beoordeeld. Daardoor heeft Bpf Meubel een lage totaalscore. Het VO begrijpt van het bestuur dat ESG-beleid bij o.a. Bpf Houthandel en het aanstellen van een nieuwe vermogensbeheerder en de Collectieve Waarde Overdracht (CWO) in 2019 wel een rol heeft gespeeld en dat het bestuur voor 2021 een forse verbetering wil bereiken. Naar de mening van het VO zou het vastgestelde beleid voor 2020 al meer ambitie mogen uitstralen.

Het bestuur heeft de aanbevelingen vanuit het DNB-onderzoek goed opgevolgd en heeft veel aandacht besteed aan een veranderde inrichting van het Vermogensbeheer. Zo zijn er in 2019 andere vermogensbeheerders aangesteld voor de verschillende beleggingscategorieën. Dat heeft geleid tot veel transacties en daarmee ook meer éénmalige kosten. Maar daartegenover staat ook een beter beleggingsresultaat in 2019. In samenspraak met Black Rock zijn en worden continue betere rapportages ontwikkeld en wordt zodoende meer grip verkregen op het vermogensbeheer.

Pensioenregeling en Communicatie

In 2019 is door Sociale Partners besloten om de pensioenrichtleeftijd met ingang van 1 januari 2020 te verhogen van 67 jaar naar 68 jaar. Daarnaast hebben Sociale Partners uitgebreid overleg gehad over de pensioenregeling voor 2020. Daarbij is de premie met 1% verhoogd (van 22,7% naar 23,7%) en is het opbouwpercentage verlaagd van 1,75% naar 1,72%. Door het bestuur is het VO uitgebreid geïnformeerd en heeft het bestuur de overwegingen goed uitgelegd. Net als de overwegingen voor de éénmalige verlaging van de premiedekkingsgraad van 90% naar 80% als gevolg van de marktomstandigheden. Het VO heeft in haar advies dan ook voldoende argumenten gekregen om vast te stellen dat deze besluiten vanuit een evenwichtige belangenafweging zijn gemaakt. De “pijn” wordt nu min of meer door iedereen in verhouding gedragen. Het VO is content dat Sociale Partners en bestuur op een goede manier invulling geven aan de regeling en de uitvoering hiervan.

Het bestuur heeft met de overgang naar de nieuwe pensioenadministrateur Centric beoogd om ook scherper te gaan kijken naar het handhavingsbeleid om de risico's van geen premie wel recht te beperken. Het VO heeft onvoldoende inzicht of in 2019 dit beleid conform de doelstellingen van het bestuur is gerealiseerd. Het VO wordt in 2020 graag geïnformeerd over de kwantitatieve resultaten van deze inspanningen.

Naar de mening van het VO voert het bestuur een helder communicatiebeleid, waarbij wordt gestuurd op digitale communicatie en modern bedieningsconcept. Het VO heeft geconstateerd dat er in het nieuwe beleid customer journeys worden uitgerold en de deelnemers worden geïnformeerd over belangrijke zaken zoals, de ontwikkeling van de dekkingsgraad, bijna met pensioen, het vervallen van minipensioenen en automatische waardeoverdracht kleine pensioenen. Dit is ook overlegd met het VO en het VO ondersteunt dit beleid. Het VO constateert daarentegen ook dat de deelnemers (actief, slapend of gepensioneerd) nog niet helemaal klaar zijn voor een volledige digitalisering. Dat blijkt uit het feit dat de jaaropgaven 2019 voor gepensioneerden weer per post zijn verstuurd.

Het VO heeft in de portefeuillewerkgroep besproken dat men op bedrijfsniveau (bij werkgevers) aandacht zou gaan vragen voor digitalisering teneinde de relatief beperkte hoeveelheid geregistreerde e-mailadressen te vergroten. Het is goed om na te denken hoe er naar de toekomst toe een zo'n breed mogelijk digitaal bereik is te realiseren.

Financiële opzet

De financiële positie van het fonds is niet voldoende. Het eigen vermogen is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen. Het bestuur heeft geen invloed op de blijvend dalende rente en UFR. Het VO heeft met het bestuur gesproken over de effecten hiervan op de toekomstige ontwikkeling van de dekkingsgraad. De verwachting is dat de per 1 januari 2021 beoogde invoering van de nieuwe UFR-methodiek zelfs een daling van de startdekkingsgraad gaat inhouden van 5%-8%. Het bestuur heeft aangegeven het VO, Sociale Partners en Breed Beraad tijdig te informeren en te voorzien van actuariële uitgangspunten voor het vaststellen van het premiebeleid voor 2021.

De waarmede actuaris heeft geconstateerd dat een aantal aanbevelingen, waarvan sommigen ook vorig jaar al waren opgenomen, niet verwerkt worden in de ABTN en het advies is om het beleid aangaande die punten

vast te leggen. Het bestuur heeft hier kennis van genomen en zal in overleg met de waarmerkend actuaaris de relevante aanbevelingen in haar beleid en vastlegging in de ABTN meenemen. Overigens waren deze items volgens de actuaaris niet materieel. Ook de accountant doet een aantal aanbevelingen omtrent rapportages voor Vermogensbeheer.

Het VO heeft de indruk dat de aanbevelingen uit het jaarwerk 2018 voldoende zijn opgevolgd en men ook met evenveel voortvarendheid de aanbevelingen uit het jaarwerk 2019 zal opvolgen en verwerken in haar beleid.

Eind 2018 heeft het bestuur, na een uitgebreide inventarisatie en fit gap analyse, een strategisch besluit genomen om per 1 januari 2020 samen te gaan met het BPF Houthandel. In 2019 zijn hier veel voorbereidende werkzaamheden in verricht. Op 7 maart 2019 is hiertoe een intentieovereenkomst getekend door beide partijen. Er zijn tijdig verzoeken voor aanpassing van de verplichtstelling gedaan. Eind december 2019 is de goedkeuring verkregen van DNB. De samenvoeging draagt bij tot schaalvoordelen en tot een robuuster fonds met een breder draagvlak en een grotere toekomstbestendigheid. Uiteindelijk zal dit ook moeten leiden tot lagere uitvoeringskosten per deelnemer en voorts om ook in de toekomst een gezond pensioen te behouden.

Het VO is door het bestuur regelmatig geïnformeerd en meegenomen in dit traject en betrokken bij de keuzes. Het VO is dan ook positief over de wijze waarop de Collectieve Waardeoverdracht (CWO) van Bpf Houthandel naar Bpf Meubel is voorbereid en in 2020 is uitgevoerd en de relatief geringe kosten en korte terugverdientijd waartegen dat is gelukt. De feitelijk overdracht van het vermogensbeheer is succesvol afgerond. Bij de pensioenadministratie is dit nog niet het geval. Het bestuur geeft aan extra aandacht te besteden in 2020 aan de correcte afhandeling van dit proces en handmatige mutatieverwerkingen. Hierbij zal men t.o.v. 2019 meer duidelijke afspraken moeten maken over het voldoen aan de AVG-verplichtingen en monitoring van de IT-risico's.

Het VO is teleurgesteld dat, ondanks de inspanningen van het bestuur, de pensioenuitvoeringskosten aanmerkelijk zijn gestegen. De beoogde doelstelling om de kosten per deelnemer te verlagen is in 2019 niet gerealiseerd. Het bestuur heeft uitgelegd waardoor deze kostenstijgingen (met name in de pensioenadministratie en de éénmalige kosten voor het samengaan met Houthandel) zijn veroorzaakt. De verantwoording in de jaarrekening 2019 is zodanig dat het bestuur de pensioenuitvoeringskosten in 2020 kan gaan benchmarken met andere fondsen om daardoor tot een betere kostenbeheersing te komen. Het VO adviseert het bestuur, mede door de Coronacrisis en het besluit om per 1 januari 2021 naar een andere pensioenuitvoerder (TKP) te gaan, hier strak op te monitoren.

Governance en Compliance

Het Pensioenfonds kent een omgekeerd gemengd bestuursmodel. De afgelopen jaren is het bestuur bezig geweest dit model verder te verfijnen. Het VO heeft geconstateerd dat er een andere invulling is gegeven aan de taken van de Auditcommissie. Hierbij is een grotere rol toebedeeld aan de ondersteuning van de Niet Uitvoerende Bestuursleden. Het VO is positief dat zij ook in de gelegenheid worden gesteld om minstens 1 keer per jaar een overleg te hebben over de uitvoering van de Audittaken en verantwoordelijkheden. Een eerste gesprek heeft plaatsgevonden op 10 maart 2020.

Overig

Het VO heeft vastgesteld dat de door het bestuur gemaakte keuzes gebaseerd zijn op risicoanalyses en een ALM-studie en dat daarbij, op basis van ingediende herstelplannen, de keuzes aanvaardbaar zijn geacht door de waarmerkend actuaaris en DNB. Tevens laten de uitkomsten van de in 2019 uitgevoerde jaarlijkse haalbaarheidstoets zien dat met het beleid van het pensioenfonds het gewenste pensioenresultaat naar verwachting wordt gerealiseerd en de uitkomsten nog steeds aansluiten bij de oorspronkelijk afgesproken ambities en risico's. Het hanteren van een gedempte kostendekkende premie op basis van verwacht rendement

met als peildatum 30 september 2016 blijkt een voldoende realistisch en haalbaar premiebeleid. Dat draagt bij aan een stabiele regeling waar de lasten voor werkgevers en werknemers voorzienbaar en aanvaardbaar zijn. Daar ligt volgens het VO wel een uitdaging te wachten voor het beleid 2021.

Zoals in het bestuursverslag is vermeld veroorzaakt de verspreiding van het Coronavirus een aanzienlijke ontwrichting van de samenleving. Dat heeft uiteraard ook gevolgen voor het fonds, de deelnemers, de werkgevers en de uitvoeringsorganisatie. Het VO is door het ingestelde crisisteam vanaf begin maart periodiek op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen en acties die het bestuur heeft uitgevoerd om de risico's van de crisis te beperken. Het VO is positief over de wijze waarop dit is opgepakt en merkt dat het bestuur de ontwikkelingen volgt en daar naar handelt.

Het bestuur heeft half mei 2020 besloten het contract met de huidige pensioenuitvoerder Centric niet te verlengen en onder te brengen bij een andere pensioenuitvoerder TKP. Het VO begrijpt deze keuze en heeft de argumenten in een extra vergadering van 19 mei 2020 vernomen. Het bestuur heeft toegezegd het VO in het transitieproces mee te nemen en periodiek te informeren.

Oordeel

Het VO heeft haar oordeel gevormd op basis van de voorgelegde concept vergaderstukken in de vergadering van 3 juni 2020. Het oordeel is gebaseerd op hetgeen vermeld is in:

- Concept Bestuursverslag 2019 v0.11
- Concept Jaarrekening 2019 v0.3
- Concept Actuarieel rapport 2019 (Centric)v2.0
- Concept Rapport waarmerkend actuaris 2019 (Mercer) v20-05
- Concept accountantsverslag 2019 (KPMG) v260520

Wij hebben kennisgenomen van bovenstaande rapporten en verslagen over 2019 en begrijpen dat partijen, ondanks de "niet voldoende" vermogenspositie (niet voldoen aan artikel 132 van de pensioenwet), voornemens zijn goedkeurende verklaringen af te geven. Het bestuur heeft aangegeven de aanbevelingen in deze rapporten in ogenschouw te nemen en daaraan waar noodzakelijk en mogelijk opvolging te geven.

Het VO constateert dat het bestuur de pensioenontwikkelingen, waaronder het nieuwe pensioencontract, op de voet volgt en deze heeft beoordeeld. Het VO is van oordeel dat het bestuur in 2019 op evenwichtige wijze is omgegaan met de belangen van alle belanghebbenden en in die geest de beleidskeuzes voor de toekomst heeft gemaakt.

Het VO hoopt op continuering van overleg, tijdige communicatie met en raadpleging van het VO. Ook ziet het VO een grotere mate van transparantie tussen bestuur en VO als belangrijke pijler voor succesvoller en resultaatgericht samenwerken. Zonder daarbij de positie, zeggenschap en verantwoording van de diverse gremia binnen het fonds daarbij uit het oog te verliezen. De informele werkgroepen hebben al sterk bijgedragen aan een verbeterde situatie. Echter, er zijn nog verbeterpunten mogelijk. Het bestuur heeft aangegeven hier met het VO in 2020 verdere invulling aan willen geven.

Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan:

Het bestuur heeft met waardering kennis genomen van het verslag van het Verantwoordingsorgaan (VO). De uitgebreide en constructieve feedback en de grote betrokkenheid van het VO bij het fonds stelt het bestuur zeer op prijs. Het bestuur is verheugd met het positieve totaaloordeel van het verantwoordingsorgaan.

Op de verklaring van het VO heeft het bestuur de volgende reactie:

- Het bestuur onderschrijft het belang van een grote mate van transparantie om succesvol en resultaatgericht samen te werken. Het bestuur is wederom blij te constateren dat de informele werkgroepen hieraan hebben bijgedragen het afgelopen jaar. We gaan ervan uit dat de nieuwe werkafspraken die we met het VO begin juni 2020 hebben besproken tot een nog beter resultaat leiden;
- Volgens de Code Pensioenfondsen verankerd in de Pensioenwet dient Pensioenfonds Meubel een verantwoord en beheerst beloningsbeleid te voeren, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie. Het bestuur is van mening dat haar beloningsbeleid daaraan voldoet en is blij dat het VO het eens is met bovengenoemde uitgangspunten. Daarnaast geeft het VO aan onvoldoende kwantitatieve informatie te ontvangen over de werkzaamheden (tijdsbesteding) van de bestuurders. Het bestuur beziet de invulling van het beloningsbeleid vanuit een kwalitatieve benadering en heeft een eigen verantwoordelijkheid m.b.t. het nader invullen van de afgesproken tijdsbesteding. Op alle portefeuilles is een jaarplanning, waarin per kwartaal is gespecificeerd welke acties uitgevoerd moeten worden. Deze planning wordt periodiek – middels rapportages en middels bijeenkomsten tussen het toezicht en de uitvoerende bestuurder- geëvalueerd. Het VO heeft inzicht in deze jaarplanningen en daarmee in alle acties die gepland staan. Daarnaast heeft het VO ook inzicht in het volledige vergaderschema van het bestuur. Over het toezicht door de niet uitvoerende bestuursleden legt het bestuur vervolgens verantwoording af aan het VO.
- De certificerend actuaris heeft in de actuariële verklaring over 2019 beoordeeld dat de hoogte van de Technische Voorziening adequaat en toereikend is vastgesteld. Het bestuur neemt de aanbevelingen vanuit de certificerend actuaris over met betrekking tot de vaststelling van de reservering voor de arbeidsongeschikte deelnemers en de correctiefactoren op de sterftekansen. In 2020 staat een onderzoek gepland naar de gehanteerde correctiefactoren op de sterftekansen. De beoordeling en mogelijke opvolging van de aanbevelingen uit het jaarwerk vanuit de diverse partijen (accountant, certificerend actuaris en VO) is geborgd in het jaarwerkproces. De uitkomsten en voortgang wordt door het bestuur gemonitord in de portefeuille financiële opzet en deze informatie wordt ook gedeeld met alle betrokken partijen.
- Het bestuur heeft besloten de correctieverschillen in de technische voorziening niet te corrigeren, omdat het totale verschil binnen de grenzen van de materialiteit valt en het jaarwerkproces zich al in een vergevorderd stadium bevindt. De conclusie van het VO dat hierdoor de dekkingpositie van het fonds zou dalen tot dicht bij het minimaal vereist eigen vermogen, waardoor een dekkingstekort zou ontstaan is niet aan de orde. De correcties zouden namelijk op de 106,5% feitelijke dekkinggraad plaatsvinden en slechts voor 1/12 van 0,2% doorwerken in de beleidsdekkinggraad. Dit is vanuit de accountant van het fonds bevestigd.
- In 2019 heeft het bestuur in het kader van het ESG-beleid de volgende stappen gezet: het duurzaam beleggingsbeleid maakt expliciet onderdeel uit van alle selectietrajecten, het uitvoeren van een deelnemersenquête en het verwerken van de uitkomsten van de deelnemersenquête in beleid (goede gezondheid en welzijn zijn toegevoegd als thema), aanscherping doelstelling CO₂-uitstoot en verdere aanscherping van het beleid conform de vereisten van het IMVB-convenant. Met betrekking tot het duurzaam beleggingsbeleid zijn de opvattingen van het bestuur over verantwoord en duurzaam beleggen niet statisch. Zowel het beleid als de implementatie hiervan ontwikkelt zich de komende jaren door.
- In de afgelopen twee jaren zijn goede stappen gezet in de afhandeling van een aantal langlopende aansluitingskwesties. Het aantal langlopende aansluitingsdossiers is verminderd en een langlopend dossier van een grote werkgever is met gunstige uitkomst voor het fonds opgelost. Het bestuur is in gesprek met Centric en met de nieuwe administrateur over een verdere actieve handhaving van de verplichtstelling. Daarnaast heeft

het fonds in 2020 een pensioenconsulent aangesteld. Bij de overgang naar de nieuwe pensioenadministrateur TKP per 2021 heeft het bestuur ruim aandacht voor het voldoen aan de AVG-verplichtingen evenals de IT-risico's. Inmiddels heeft het bestuur een IT deep-dive onderzoek uitgevoerd bij TKP en beoordeeld.

- Het bestuur verwachtte in 2019 geen verlaging van de kosten per deelnemer. Er was sprake in 2018 van een substantieel lagere fee bij de nieuwe pensioenuitvoerder Centric ten opzichte van de vorige pensioenuitvoerder. In 2019 is de fee vanuit de huidige pensioenuitvoerder verhoogd (o.a. voor het innovatiebudget) en wordt vanaf 2020 een aparte fee voor de pensioenuitvoering van de deelnemers vanuit Bpf Houthandel betaald. In combinatie met de verdere invulling van IORPII en de uitwerking van het verwachte pensioenakkoord verwacht het bestuur voorlopig nog geen daling van de uitvoeringskosten. Het bestuur heeft besloten om vanaf 2020 een benchmarkonderzoek uit te voeren naar de pensioenuitvoeringskosten, om beter inzicht te krijgen in de ontwikkeling van deze kosten in relatie tot vergelijkbare pensioenfondsen (peer group). Het bestuur blijft de kosten zoals ieder jaar nauwlettend in de gaten houden.
- Het bestuur monitort sterk op het aantal deelnemers dat digitaal bereikbaar is. Met name bij pensioengerechtigden blijkt dat nog niet altijd het geval te zijn. Het fonds communiceert richting de deelnemer digitaal, tenzij deze daartegen bezwaar maken. Bij pensioengerechtigden is besloten dat de jaaropgaven alleen digitaal worden verstrekt, indien de pensioengerechtigde daadwerkelijk digitaal bereikbaar is. Het bestuur bedenkt continu hoe een breed digitaal bereik kan worden gerealiseerd met inachtneming van de privacy regelgeving.

De adviezen en aanbevelingen van het VO worden meegenomen in het komende jaar. Het bestuur bedankt het VO voor de verrichte werkzaamheden en kijkt uit naar een verdere goede en constructieve samenwerking in 2020.

6 JAARREKENING



In dit hoofdstuk presenteert het bestuur van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven, statutair gevestigd te Amsterdam, de jaarrekening over boekjaar 2019 eindigend op 31 december 2019. In hoofdstuk Overige gegevens volgen de verklaringen van de certificerend actuaaris en van de accountant van het pensioenfonds.

De in dit hoofdstuk vermelde bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

6.1 Balans per 31 december

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(x € 1.000)	Toelichting*	2019	2018
ACTIVA			
Vastgoedbeleggingen		420.250	254.172
Aandelen		1.287.360	970.926
Vastrentende waarden		1.848.592	1.745.199
Derivaten		201.253	100.503
Overige beleggingen		274.185	261.377
Beleggingen voor risico fonds	6.4.1	4.031.840	3.332.177
Vorderingen en overlopende activa	6.4.2	7.953	7.853
Overige activa	6.4.3	5.070	1.957
		4.044.863	3.341.987
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves	6.4.4	234.566	147.070
Technische voorziening voor risico fonds	6.4.5	3.511.263	2.976.328
Technische voorziening			
Overige voorzieningen	6.4.6	1.160	1.148
Spaarfonds gemoedsbezwaarden			
Overige schulden en overlopende passiva	6.4.8	297.874	217.441
		4.044.863	3.341.987

* De nummering verwijst naar de toelichting

Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)	2019	2018
Actuele dekkingsgraad	106,5	104,8
Beleidsdekkingsgraad	104,5	108,6

Staat van baten en lasten		Toelichting*	2019	2018
(x € 1.000)				
BATEN				
Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)	6.5.1		83.773	70.653
Beleggingsresultaten risico fonds	6.5.2		606.104	-75.238
Overige baten	6.5.3		-	4.318
			689.877	-267
LASTEN				
Pensioenuitkeringen	6.5.4		60.590	59.184
Pensioenuitvoeringskosten	6.5.5		7.531	5.772
Mutatie technische voorzieningen:				
Pensioenopbouw	6.5.6		81.644	72.750
Indexering en overige toeslagen	6.5.6		-3	-3
Rentetoevoeging	6.5.6		-7.083	-7.660
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	6.5.6		-60.118	-58.546
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	6.5.6		1.009	-3.416
Wijziging marktrente	6.5.6		522.098	140.997
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	6.5.6		1.440	-76.006
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	6.5.6		-4.052	-7.473
			534.935	60.643
Saldo overdrachten van rechten	6.5.7		-776	3.472
Overige lasten	6.5.8		101	141
			602.381	129.212
Saldo van baten en lasten			87.496	-129.479

Bestemming van het saldo van baten en lasten		2019	2018
(x € 1.000)			
Algemene reserve		24.927	-76.287
Bestemmingsreserve 58-plus regeling		742	4.318
Reserve Pensioen risico		61.827	-57.510
Sado van baten en lasten		87.496	-129.479

6.2 Kasstroomoverzicht

Bestemming van het saldo van baten en lasten (x € 1.000)	2019	2018
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	83.154	64.645
Ontvangen waardeoverdrachten	4.291	2.236
Betaalde pensioenuitkeringen	-60.507	-59.105
Betaalde waardeoverdrachten	-4.018	-6.111
Betaalde premies herverzekering	-70	-111
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-7.192	-5.636
Overige baten en lasten	-	555
Totale kasstroom uit pensioenactiviteiten	15.658	-3.527
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	4.579.378	3.363.382
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	28.388	47.378
Aankopen beleggingen	-4.698.961	-3.570.994
Overige ontvangsten en uitgaven inzake beleggingen	88.661	171.073
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-10.011	-12.061
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-12.545	-1.222
Mutatie geldmiddelen	3.113	-4.749
Geldmiddelen per 1 januari	1.957	4.452
Mutatie geldmiddelen	3.113	-2.495
Geldmiddelen per 31 december	5.070	1.957

6.3 Algemene toelichting

6.3.1 Inleiding

Het doel van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41199580, statutair gevestigd te Amsterdam (hierna 'het fonds') is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Het fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in branche Meubelindustrie verplicht gestelde aangesloten werkgevers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van het fonds. Het vestigingsadres van het fonds is Verrijn Stuartlaan 1f, 2288 EK te Rijswijk.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610. De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Het bestuur heeft op 10 juni 2020 de jaarrekening opgemaakt.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

6.3.2 Algemene grondslagen

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31 december 2019	31 december 2018
USD	€ 1,12	€ 1,15
JPY	€ 126,99	€ 126,22
GBP	€ 0,85	€ 0,90
CHF	€ 1,09	€ 1,13

6.3.3 Specifieke grondslagen

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Beleggingen voor risico fonds

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering. Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

Reële waarde

De beleggingen van het fonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Bepaalde instrumenten, zoals participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van een beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in indirect vastgoed worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief transactiekosten, vervolwaardering geschiedt tegen de reële waarde. De onderliggende reële waarde wordt gebaseerd op taxatiewaarde. De taxaties worden verricht door onafhankelijke deskundigen. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord. De gehanteerde waarderingmethodiek door de beleggingsfondsen is als volgt. Elk kwartaal wordt circa 25% van de vastgoedportefeuille extern getaxeerd door een erkende taxateur conform de richtlijnen van de vermogensbeheerder. Deze richtlijnen sluiten aan bij de ROZ/IPD-index. Het overige deel van de portefeuille wordt per kwartaal gewaardeerd op basis van interne indexering. Deze is gebaseerd op externe taxaties per sector per kwartaal. Ten aanzien van de waardering per 31 december is voor de objecten die niet extern getaxeerd zijn, in het laatste kwartaal een update van de externe taxateur ontvangen.

Overige vermogensbestanddelen van het fonds worden gewaardeerd volgens algemeen aanvaarde verslaggevingsgrondslagen. De internationale beleggingen zijn allemaal in een fund-of-fund structuur opgezet en afhankelijk van het onderliggende fonds wordt de taxatie 1x per kwartaal, 1x per jaar, of anders uitgevoerd. Hier is geen algemene afspraak over. Wel analyseert de vermogensbeheerder te allen tijde de waarde mutaties elk kwartaal en zal bij grote sprongen altijd navraag doen bij het betreffende onderliggende fonds. De actuele waarde van de vastgoedfondsen die in internationaal vastgoed beleggen worden gewaardeerd op basis van de door de Onderliggende Vastgoedfondsen opgegeven beleggingswaarden van die fondsen, zoals deze op het moment van waardering aan de Beheerder ter beschikking staan.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor beursgenoteerde aandelen is dit de beurswaarde. Voor niet-beursgenoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor beursgenoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen. Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Securities lending

Het fonds participeert niet direct in securities lending. Binnen de beleggingspools kan sprake zijn van securities lending.

Herverzekeringen

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hier-tegenover staande voorziening voor pensioenverplichtingen. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als kapitaalcontracten worden gewaardeerd voor de waarde van het verzekerde risico op basis van de grondslagen van het contract.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

WIA-excedent en ANW-hiaat

Het fonds kent naast de verplichte basisregeling ook twee facultatieve regelingen, waarbij de werknemers van aangesloten werkgevers op vrijwillige basis dekking kunnen verkrijgen voor WIA-excedent en/of ANW-hiaat. Deze dekkingen zijn volledig herverzekerd bij Elips Life.

Deze overeenkomst loopt vanaf 1 januari 2012 en wordt steeds voor drie jaar verlengd. De huidige termijn loopt eind 2020 af. Jaarlijks wordt op basis van een gewenste dekking, opgegeven wat het overlijdensrisicokapitaal is. Dit is gewaardeerd op de fondsgrondslagen op 1 januari van het jaar. Deze risicokapitalen worden vermenigvuldigd met de risicopremie zoals door Elips Life is vastgesteld.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Hieronder worden de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemeen

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds en overige voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

In de toelichting wordt opgenomen het krachtens de Pensioenwet minimaal vereiste eigen vermogen volgens de in het Besluit Financieel Toetsingskader (FTK) voorgeschreven berekeningsmethodiek als het surplusvermogen.

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de vereiste reserves, op het gewenste niveau zijn gebracht. Er is geen sprake van een maximering van de algemene reserve.

Reserve pensioenrisico's

De reserve pensioenrisico's wordt aangehouden als buffer voor neerwaartse koersfluctuaties van beleggingen. De omvang van deze reserve is gelijk aan het vereiste eigen vermogen in de evenwichtssituatie, op basis van het Financieel Toetsingskader.

Bestemmingsreserve 58-plusregeling

De pensioenopbouw die uit hoofde van de 58-plus regeling ten laste komt van het fonds, wordt gefinancierd uit deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve 58- plusregeling is gevormd uit het overschot van de VPL-gelden.

Technische voorziening

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde) conform de grondslagen van het fonds. De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslag)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds is uitgegaan van het op de balansdatum geldende actuariële en bedrijfstechnische nota (Abtn) en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of op de opgebouwde pensioen-aanspraken toeslagverlening kan worden toegepast. Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2019:

Overlevingstafels

Prognosetafels AG2018 waarbij de sterftekansen zijn vermenigvuldigd met een leeftijdsafhankelijke factor die zijn gebaseerd op de ervaringssterfte van het fonds.

Partnerfrequentie

Bij de berekening van de contante waarde van het uitgesteld partnerpensioen naast uitgesteld ouderdomspensioen wordt gebruik gemaakt van partnerfrequenties. Bij de berekening van de contante waarde van uitgesteld partnerpensioen naast ingegaan ouderdomspensioen wordt gebruik gemaakt van het bepaalde systeem, waarbij alleen voor aanwezige partners een contante waarde wordt berekend.

Leeftijdsverschil man-vrouw

Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 3 jaar ouder dan de verzekerde vrouw.

Voorziening voor uitgesteld wezenpensioen

De lasten van nog niet ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op 4,0% van de lasten van het nog niet ingegaan partnerpensioen; bij de vaststelling van de lasten van ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd, waarbij geen rekening wordt gehouden met sterftekansen.

Voorziening voor toekomstige excassokosten

Kostenopslag ter grootte van 3,0% van de technische voorziening in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.

Voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten

Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers en ingegaan AOP is niet uitgegaan van een revalidatiekans.

Onvindbaren

Niet opgevraagd pensioen: Voor pensioen dat nog niet is ingegaan omdat de deelnemer onvindbaar is of niet reageert wordt de reservering 5 jaar volledig in stand gehouden en vervolgens op nul gesteld.

Voorziening uitlooprisico Premievrije deelnemer (PVD)

In de TV is een voorziening uitlooprisico PVD (IBNR) verantwoord. Deze wordt jaarlijks berekend als 2 maal de in de doorsneepremie begrepen opslag voor premievrijstelling en AIP van het lopende boekjaar.

Overige voorzieningen

Spaarfonds gemoedsbezwaarden

Het bestuur kan individuele vrijstelling van deelneming aan de verplichte pensioenregelingen aan een werknemer verlenen, indien deze gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekeren. Dit ontslaat zijn werkgever noch betrokkene van de verplichting tot afdracht van de reguliere bijdragen aan het fonds. Deze bijdragen worden op een individuele spaarrekening gestort, waaraan jaarlijks intrest wordt toegevoegd. De gespaarde bijdragen van de gemoedsbezwaarde worden na het bereiken van de 67-jarige leeftijd in termijnen uitgekeerd.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De (nominale) dekkingsgraad van het fonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden, minus de bestemmingsreserve 58-plusregeling en minus het spaarfonds gemoedsbezwaarden te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

Onder het FTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen voor risico fonds (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De premiebaten in het boekjaar zijn gebaseerd op de definitieve loonsomopgaven van de werkgevers, tenzij deze nog niet beschikbaar zijn. In dat geval zijn de premiebaten gebaseerd op voorlopige loonsomopgaven.

Beleggingsresultaten

(In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde

waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen, e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Toeslagen

De verhoging van de technische voorzieningen uit hoofde van indexering, wordt in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment waarop de toezegging wordt gedaan.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. De interesttoevoeging wordt tegen de rekenrente primo boekjaar berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar. De verplichting met betrekking tot nabestaandenpensioen en de arbeidsongeschiktheidspensioen worden opgenomen in de periode waarin zij ontstaan. De (gedeeltelijk) premievrije opbouw arbeidsongeschikten wordt ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin de ziekte is ontstaan.

Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de technische voorziening. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode.

Jaarlijks wordt 3,0% (2018: 3,0%) van de pensioenopbouw en de inkomende waardeoverdrachten toegevoegd aan de technische voorziening ten behoeve van de pensioenuitvoeringskosten. Daarnaast valt 3,0% (2018: 3,0%) van de uitkeringen, afkopen en uitgaande waardeoverdrachten vrij uit de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten).

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt hieronder verantwoord.

Wijziging actuariële uitgangspunten

In 2019 zijn er geen grondslagwijzigingen doorgevoerd. Per 1 januari 2020 wordt de pensioenrichtleeftijd verhoogd naar 68 jaar.

Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen

De onder deze post opgenomen mutaties van de voorziening hebben betrekking op de kanssystemen. De overige mutaties worden toegekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Saldo overdrachten van rechten voor risico fonds

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen en worden in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

De overige baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

6.3.4 Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

6.4 Toelichting op de Balans

6.4.1 Beleggingen voor risico fonds

Verloopoverzicht van belegde waarden per beleggingscategorie

Ultimo 2019 (x € 1.000)	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	254.172	970.926	1.745.199	47.678	261.377	3.279.352
Aankopen	169.200	1.202.539	3.285.590	19.611	22.021	4.698.961
Verkopen	-11.453	-1.134.943	-3.235.184	-171.628	-26.170	-4.579.378
Overige mutaties	-1.253	1.475	660	-	3.844	4.726
Waardemutaties	9.784	247.363	52.327	265.083	13.113	587.670
Stand per 31 december 2019	420.450	1.287.360	1.848.592	160.744	274.185	3.991.331
Bij: Derivaten met een negatieve waarde gepresenteerd onder Overige schulden (6.4.8)						40.509
						4.031.840

Ultimo 2018 (x € 1.000)	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2018	240.359	1.105.173	1.595.957	80.270	256.639	3.278.398
Aankopen	8.130	179.071	1.984.682	21.791	1.377.320	3.570.994
Verkopen	-12.846	-195.972	-1.746.560	-49.642	-1.358.362	-3.363.382
Overige mutaties	-952	-	-86.561	-1.142	-8.400	-97.055
Waardemutaties	19.481	-117.346	-2.319	-3.599	-5.820	-109.603
Stand per 31 december 2018	254.172	970.926	1.745.199	46.678	261.377	3.279.352
Bij: Derivaten met een negatieve waarde gepresenteerd onder Overige schulden (6.4.8)						52.825
						3.332.177

In de beleggingen voor risico fonds zijn inbegrepen de beleggingen in verband met de bestemmingsreserve 58 plusregeling € 5.060.

De overige mutaties betreft de mutatie in de beleggingsdebiteuren, beleggingscrediteuren, liquide middelen en het (cash) collateral.

Door de wijziging van de lookthrough waardering van het liquiditeitenfonds van € 497.327, is deze in 2019 gepresenteerd onder de vastrentende waarde, in 2018 was dit fonds gepresenteerd onder de overige beleggingen.

Onderpand met betrekking tot derivaten

Het fonds belegt in derivaten. Afhankelijk van de waarde van de derivaten ontvangt of verstrekt het fonds onderpand. Bij een positieve waarde van de derivaten ontvangt het fonds onderpand, bij een negatieve waarde verstrekt het fonds onderpand. Het fonds heeft ultimo 2019 € 162,7 miljoen (2018: € 159,5 miljoen) aan onderpand ontvangen in de vorm van liquiditeiten. Dit ontvangen onderpand is verantwoord in de beleggingscategorie overige beleggingen. De terugbetalingsverplichting is als schuld onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord. De behaalde rendementen zijn verantwoord als (in)directe beleggingsopbrengsten.

Binnen de hypotheekfondsen wordt eveneens gebruik gemaakt van Interest Rate Swaps en is sprake van collateral management. In 2019 is er uitstaand collateral van € 205 (2018: € -). In 2019 is er geen sprake van ontvangen collateral (2018: € -).

Securities lending binnen de beleggingsfondsen

Het fonds participeert niet direct in securities lending. Binnen de beleggingspools worden aandelen en obligaties uitgeleend. De waarde van de uitgeleende aandelen bedraagt ultimo 2019 € - (2018: € -).

Reële waarde

Schattingen en oordelen

Afgezien van de beleggingsvorderingen en -schulden zijn de beleggingen van het pensioenfonds gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum. Het is over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde per balansdatum.

Voor de meerderheid van de beleggingen van het fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Echter, bepaalde beleggingen zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van onafhankelijke taxaties, netto contante waarde berekeningen dan wel andere methoden.

- Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld aan een effectenbeurs of betreffen beleggingsvorderingen en -schulden alsmede liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties.
- Onafhankelijke taxaties worden toegepast voor de waardering van onroerend goed in bezit van het fonds. Alle vastgoedobjecten worden jaarlijks getaxeerd door externe taxateurs waarvan de onafhankelijkheid ten opzichte van de waardering onbetwist is. De juistheid en volledigheid van de gebruikte informatie voor de taxatie wordt gecontroleerd.
- De netto contante waarde methode wordt bepaald door de te ontvangen kasstromen contant te maken op basis van de geldende marktrente. In de waardering is rekening gehouden met het oninbaarheidsrisico.
- Andere methode: voor de waardering van participaties in indirecte vastgoedbeleggingen wordt gebruik gemaakt van de Intrinsieke waarde, zoals door de fondsbeheerder gepubliceerd.

Indeling naar waarderingsniveau

(x € 1.000)	Genoteerde marktprijzen	Onafhanke- lijke taxaties	Andere methode	Totaal
Actief per 31 december 2019				
Vastgoedbeleggingen	3.682	416.768	-	420.450
Aandelen	1.287.360	-	-	1.287.360
Vastrentende waarden	1.575.877	-	272.715	1.848.592
Derivaten	160.744	-	-	160.744
Overige beleggingen	90.738	-	183.447	274.185
Totaal	3.118.401	416.768	456.162	3.991.331

(x € 1.000)	Genoteerde marktprijzen	Onafhanke- lijke taxaties	Andere methode	Totaal
Actief per 31 december 2018				
Vastgoedbeleggingen	4.935	249.237	-	254.172
Aandelen	970.926	-	-	970.926
Vastrentende waarden	1.467.008	-	278.191	1.745.199
Derivaten	47.678	-	-	47.678
Overige beleggingen	113.064	-	148.313	261.377
Totaal	2.603.611	249.237	426.504	3.279.352

Schatting van reële waarde

Vastgoed

Zoals bij de grondslagen staat vermeld is de waarde gebaseerd op de taxatiewaarde. De eerste waardering is verkrijgingsprijs inclusief transactiekosten. Deze taxaties worden verricht door verscheidene externe erkende taxateurs. Iedere externe taxateur hanteert binnen de algemene richtlijnen, zoals binnen de branche gelden, eigen uitgangspunten. De richtlijnen binnen de branche geven aan dat voor de waardebepaling in dit geval moet worden uitgegaan van de verkoopwaarde van een object met als doelstelling om met het object huurinkomsten te genereren. Als basis wordt hiervoor een contante waardeberekening gebruikt van de toekomstige kasstromen. Beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op basis van NAV en worden opgenomen onder de andere methoden.

Vastrentende waarden

Het deel van de vastrentende waarden waarvan de reële waarde op basis van schatting wordt vastgesteld, betreft leningen op schuldbekentenis en hypotheek. De marktwaardeberekening van de hypotheek in de beleggingsfondsen is gebaseerd op de verdisconteerde kasstromen van de hypotheek. De kasstromen bestaan uit de hypothecaire aflossing en rentebetalingen waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheid tot vervroegde aflossing. Iedere hypotheek wordt verdisconteerd met de bijbehorende credit spread plus swaprente die hoort bij de gemiddelde looptijd van de betreffende hypotheek. De credit spread wordt bepaald per risicocategorie waarbij de loan to value van de hypotheek in ogenschouw wordt genomen. De basis voor het bepalen van de credit spread zijn de hypotheektarieven zoals afgegeven door de verscheidene hypotheekverstrekkers per looptijd en per risicocategorie. Hypotheken worden gewaardeerd op basis van een top down benadering waarbij het uitgangspunt de hypotheekrente is.

Derivaten

De interest rate swaps, inflatie derivaten en de fx forwards worden gewaardeerd op basis van contante waarde

berekeningen. Voor interest rate swaps en inflation linked swaps zit het voornaamste schattingselement in de gehanteerde rentecurve, dit schattingsrisico is echter relatief beperkt.

Belegde waarden in vastgoed

(x € 1.000)	2019	2018
Indirect vastgoed	416.768	249.237
Beleggingsdebiteuren vastgoed	3.682	4.935
Stand per 31 december	420.450	254.172

Belegde waarden in aandelen

(x € 1.000)	2019	2018
Aandelenbeleggingsfondsen	1.285.885	970.926
Beleggingsdebiteuren aandelen	1.475	-
Stand per 31 december	1.287.360	970.926

Belegde waarden in vastrentende waarden

(x € 1.000)	2019	2018
Indirecte vastrentende waardenbeleggingen:		
Obligatiebeleggingsfondsen	1.118.819	942.864
Participaties in hypotheekfondsen	272.715	278.191
Liquiditeitsfondsen	429.583	497.327
Beleggingsdebiteuren / liquide middelen	10.183	10.988
Leningen op schuldbekentenissen	34	35
Kortlopende vorderingen op banken	17.352	15.794
Beleggingscrediteuren	-94	-
Stand per 31 december	1.848.592	1.745.119

Belegde waarden in derivaten

(x € 1.000)	2019	2018
Rente derivaten	150.377	50.149
Valuta derivaten	10.296	-2.471
Futures	71	-
Stand per 31 december	160.744	47.678

Positieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar zijn gepresenteerd onder derivaten bij de beleggingen. Negatieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar zijn gepresenteerd onder de overige schulden.

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De

portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten voornamelijk om het valutarisico, renterisico en inflatierisico af te dekken. Eén van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. Bovendien geldt dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met onderpand.

Gebruik wordt gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Renteswaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.
- Een inflatie swap is een derivatencontract waarbij op jaarbasis de op dit moment verwachte inflatie wordt uitgeruild tegen (in de toekomst) gerealiseerde inflatie. Inflatie swaps worden door pensioenfondsen gebruikt om zich tegen het risico van hoge inflatie te beschermen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2019:

Type contract (Bedragen in €)	Contractomvang	Actuele waarde activa	Actuele waarde passiva
Interest rate swaps	1.508.300	188.383	38.006
Futures	25.307	145	74
Valuta Forward	1.112.097	12.725	2.429
	2.645.704	201.253	40.509

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2018:

Type contract (Bedragen in €)	Contractomvang	Actuele waarde activa	Actuele waarde passiva
Interest rate swaps	1.619.928	100.503	50.354
Valuta Forward	161.936	-	2.471
	1.781.864	100.503	52.825

Overige beleggingen

De overige beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(x € 1.000)	2019	2018
Commodities	183.447	148.313
Liquide middelen	598	-
Ontvangen collateral	90.140	113.064
Stand per 31 december	274.185	261.377

6.4.2 Vorderingen en overlopende activa

Specificatie vorderingen en overlopende activa

(x € 1.000)	2019	2018
Vordering op werkgevers	7.901	7.815
Vordering op werknemers	23	38
Nog te factureren premie	29	-
Stand per 31 december	7.953	7.853

Bij de waardering van vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid door hiervoor een voorziening in aftrek te brengen op het saldo van de uitstaande vorderingen. Voor gelijksoortige posten met gelijksoortige risico's wordt gezamenlijk een schatting gemaakt van verliezen en risico's op balansdatum. Deze systematiek om de voorziening vast te stellen wordt gerekend tot de statische methode.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Nadere specificatie 'Vorderingen op werkgevers'

(x € 1.000)	2019	2018
Werkgevers	9.821	12.147
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.920	-4.332
Stand per 31 december	7.901	7.815

In 2019 is een bedrag van € 2.328 vrijgevallen van de voorziening (2018: gedoteerd € 2.692). Er werd een bedrag van € 84 aan premies over voorgaande jaren als oninbaar afgeschreven (2018: € 167).

De daling van de voorziening ultimo 2019 ten opzichte van 2018 wordt veroorzaakt door een grote werkgever die in 2018 met terugwerkende kracht is aangesloten.

6.4.3 Overige activa

(x € 1.000)	2019	2018
Liquide middelen	5.070	1.957
Stand per 31 december	5.070	1.957

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Bankrekeningen die beheerd worden door de vermogensbeheerder zijn onder de overige beleggingen opgenomen.

De Liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

Er zijn geen kredietfaciliteiten van toepassing.

6.4.4 Stichtingskapitaal en reserves

Mutatieoverzicht eigen vermogen 2019

(x € 1.000)	Bestemmings- reserve 58-plus regeling	Reserve- pensioen- risico's	Algemene reserve	Totaal
Stand per 31 december 2018	4.318	511.462	-368.710	140.070
Uit bestemming saldo van baten en lasten	742	61.827	24.927	87.496
Stand per 31 december 2019	5.060	573.289	-343.783	234.566

Bestemmingsreserve 58-plusregeling

De pensioenopbouw die uit hoofde van de 58-plusregeling ten laste komt van het fonds, wordt gefinancierd uit deze bestemmingsreserve.

Mutatieoverzicht eigen vermogen 2018

(x € 1.000)	Bestemmings- reserve 58-plus regeling	Reserve- pensioen- risico's	Algemene reserve	Totaal
Stand per 31 december 2017	-	568.972	-292.423	276.549
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-4.318	57.510	-76.287	-129.479
Stand per 31 december 2018	4.318	511.462	-368.710	147.070

Solvabiliteit

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	ln %	x € 1.000	ln %
Aanwezig vermogen	3.740.769	106,5	3.119.080	104,8
Af: technische voorzieningen op FTK-waardering	3.511.263	100,0	2.976.328	100,0
Eigen vermogen	229.506	6,5	142.752	4,8
Af: vereist eigen vermogen	573.289	16,3	511.462	17,2
Vrij vermogen	-343.783	-9,8	-368.710	-12,4
Minimaal vereist eigen vermogen	147.473	4,2	129.839	4,4
Actuele dekingsgraad		106,5		104,8
Beleidsdekingsgraad		104,5		108,6

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het fonds gebruik van het standaardmodel. Het bestuur acht het gebruik van het standaardmodel passend voor de risico's van het fonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen onder toelichting Risicobeheer.

De dekkingsgraad is als volgt berekend: (Totale activa -/- kort- en langlopende schulden -/- spaarfonds gemoedsbezwaarden -/- bestemmingsreserve 58-plus regeling) / Technische voorzieningen * 100%.

Het pensioenvermogen is als volgt berekend (Pensioenvermogen = Pensioenverplichtingen + Reserve pensioenrisico's + Algemene reserve) en bedraagt € 3.740,8 miljoen.

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddeld van de dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden. Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, bevindt het fonds zich in een situatie van dekkingstekort. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad, maar wel tenminste gelijk is aan de minimaal vereiste dekkingsgraad, bevindt het fonds zich in een situatie van reservetekort.

De solvabiliteit van het fonds is niet toereikend. Er is sprake van een reservetekort.

Herstelplan

Per 1 januari 2019 was de beleidsdekkingsgraad 108,6% en lag daarmee onder het vereist eigen vermogen. Er was sprake van een reservetekort en het fonds was verplicht om op uiterlijk 1 april 2019 een update van het herstelplan in te dienen bij DNB. Het fonds heeft in maart 2019 het herstelplan ingediend bij DNB.

In het nieuwe herstelplan heeft het fonds aangegeven welke maatregelen worden ingezet om binnen 10 jaar het vereist eigen vermogen te behalen. Het fonds heeft zich ten doel gesteld om eind 2027 een beleidsdekkingsgraad van ongeveer 131,5% te hebben (en boven de vereiste dekkingsgraad uit te komen). Bij het opstellen van het herstelplan heeft het bestuur zich laten ondersteunen door externe adviseurs. De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- Aanpassing premiebeleid;
- Aanpassing beleggingsbeleid;
- Aanpassing toeslagbeleid.

In 2019 heeft de dekkingsgraad zich ten opzichte van het herstelplan zich als volgt ontwikkeld:

(in %)	Werkelijk 2019	Herstelplan 2019
Dekkingsgraad per 1 januari	104,8	104,8
Premie	-0,3	-0,4
Uitkeringen	0,1	0,1
Verandering van de rentetermijnstructuur	-15,6	0,0
Rendement op beleggingen	20,7	4,4
Overige oorzaken en kruiseffecten	3,2	0,0
Dekkingsgraad per 31 december	106,5	108,9

De dekkingsgraad bedroeg op 31 december 2019 106,5% en liep daarmee achter op het herstelplan (108,9%) op die datum.

De verandering van de rentetermijnstructuur heeft geleid tot een daling van de dekkingsgraad. In het herstelplan is hier geen rekening mee gehouden (impact 2019 -/-15,6%). Het rendement op beleggingen heeft meer positief bijgedragen aan de dekkingsgraad dan verwacht volgens het herstelplan (16,3%).

Het effect bij de overige oorzaken en kruiseffecten wordt voornamelijk veroorzaakt door de resultaten in het boekjaar (sterfte, kosten, mutaties en wijziging grondslagen) en door kruiseffecten van voornamelijk de wijziging

van RTS met in dit geval het beleggingsresultaat. Bij het analyseren van de invloed van verschillende factoren op de dekkingsgraad, wordt het effect van een factor afgezonderd van het effect van de andere factoren, waarbij deze andere factoren constant worden gehouden. Het gecombineerde effect van verschillende factoren kan dan afwijken van de som van de samenstellende delen. Dit verschil wordt veroorzaakt, doordat de factoren niet alleen invloed hebben op het eindresultaat, maar ook op elkaar. Dit verschijnsel wordt kruiseffecten genoemd.

Ultimo 2019 was er nog steeds sprake van een reservetekort. Daarom is in maart 2020 een update van het herstelplan aan DNB verstuurd. Uit dit herstelplan blijkt dat het fonds zonder aanvullende maatregelen binnen de gestelde termijn uit herstel zal zijn. Naar verwachting zal eind 2023 de beleidsdekkingsraad hoger zijn dan de vereiste dekkingsgraad. Het fonds hoeft voorsnog niet te korten. DNB heeft op 4 juni 2020 ingestemd met dit herstelplan.

6.4.5 Technische voorzieningen

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

(x € 1.000)	2019	2018
Basisregeling	3.472.440	2.944.223
Premievrijstelling/IBNR	38.823	32.105
Stand per 31 december	3.511.263	2.976.328

Mutatieoverzicht voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

(x € 1.000)	2019	2018
Stand per 1 januari	2.976.328	2.915.685
Pensioenopbouw	81.644	72.750
Indexering en overige toeslagen	-3	-3
Rentetoevoegingen	-7.083	-7.660
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-60.118	-58.546
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.009	-3.416
Wijziging marktrente	522.098	140.997
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	1.440	-76.006
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	-4.052	-7.473
Stand per 31 december	3.511.263	2.976.328

Voor een toelichting op de verschillende posten wordt verwezen naar de toelichting op de verschillende posten uit de staat van baten lasten.

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

	2019		2018	
	Aantal	x € 1.000	Aantal	x € 1.000
Actieve deelnemers	21.038	1.027.353	20.340	823.948
Pensioengerechtigden	25.630	897.200	24.988	820.837
Gewezen deelnemers	61.115	1.484.606	60.294	1.213.684
Overigen	-	-	-	31.319
Netto pensioenverplichtingen	107.783	3.409.159	105.622	2.889.788
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	-	102.104	-	86.540
Stand per 31 december		3.511.263		2.976.328

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Korte beschrijving van de pensioenregeling

Middelloonregeling met na-indexatie op basis van de Cao-loonstijging.

Voor het jaar 2019 bedraagt de reglementaire premie 22,7% van de pensioengrondslag. Pensioeningangsdatum is de datum waarop het pensioen daadwerkelijk ingaat, op zijn vroegst vijf jaar voor de voor hem of haar geldende AOW-leeftijd, uiterste pensioeningangsdatum is 70 jaar.

Partnerpensioen: voor actieve deelnemers bedraagt het partnerpensioen 70% van het (bereikbare) ouderdompensioen. Het partnerpensioen is verzekerd op risicobasis. Voor werknemers jonger dan 21 jaar geldt een risicodekking.

Wezenpensioen: het wezenpensioen bedraagt 14% van het (bereikbare) ouderdompensioen tot 18 jaar of 27 jaar indien de (half)wees een opleiding volgt. Voor volle wezen geldt 28%.

Op de gekozen pensioeningangsdatum kan het opgebouwde partnerpensioen ingeruild worden voor een hoger ouderdompensioen. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kunnen de opgebouwde aanspraken ouderdompensioen op de pensioeningangsdatum of bij beëindiging van de deelneming worden uitgeruild ten behoeve van extra aanspraken op partnerpensioen.

Hoog/laag constructie: Op de pensioeningangsdatum bestaat de mogelijkheid om de eerste 5 of 10 jaar volgend op de pensioenrichtdatum of tot ingang van de AOW, een hoger en vervolgens levenslang een lager ouderdompensioen te ontvangen.

Ingeval van arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA, wordt naar verhouding van de mate van arbeidsongeschiktheid premievrije deelneming verleend.

Deelnemers kunnen vrijwillig bij het fonds verzekerd zijn; het betreft aanvullende regelingen op de verplichte verzekering. Het gaat om een excedentverzekering voor pensioengevende lonen c.q. heffingslonen boven het maximum. Daarnaast kent het fonds een Anw-hiaatverzekering.

Toeslagverlening

De ambitie van het pensioenfonds is de algemene prijsindex te volgen. Het prijsindexcijfer is het percentage (afgerond op 2 decimalen nauwkeurig) waarmee het prijspeil zoals dat valt af te leiden uit het door het CBS vastgestelde "CPI-Alle huishoudens-afgeleid is gestegen in de periode vanaf oktober van het voorafgaande boekjaar tot en met september van het lopende boekjaar. De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. De financiële positie is gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad zoals vastgesteld voorafgaand aan de laatste bestuursvergadering van het jaar. De toeslagverlening is voorwaardelijk en voldoet aan de in artikel 137 van de Pensioenwet gestelde eisen. Er bestaat geen recht op jaarlijkse toeslagverlening. In de afgelopen drie jaren zijn de pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen verhoogd met:

	actieven	niet-actieven
1 januari 2019	0,00%	0,00%
1 januari 2018	0,00%	0,00%
1 januari 2017	0,00%	0,00%

Het bestuur heeft in 2019 besloten om de pensioenaanspraken van de actieven en inactieven per 1 januari 2020 niet te indexeren.

6.4.6 Overige voorziening

Spaarfonds gemoedsbezwaren

Spaarfonds gemoedsbezwaarden (x € 1.000)	2019	2018
Stand per 1 januari	1.148	1.118
Stortingen	29	31
Rentetoevoeging	12	16
Uitkeringen	-29	-17
Stand per 31 december	1.160	1.148

De uitkeringen vanuit het spaarfonds gemoedsbezwaren zijn kortlopend.

6.4.7 Overige schulden en overlopende passiva

Specificatie overige schulden en overlopende passiva

(x € 1.000)	2019	2018
Te verrekenen premies	270	774
Derivaten negatief	40.509	52.824
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.270	1.202
Administratiekosten	672	328
Bestuurskosten	11	41
Advies- en controlekosten	140	109
Beleggingskosten	1.089	2.134
Schulden uit hoofde van collateral management	252.870	159.483
Waardeoverdrachten te verwerken	1.024	521
Overige schulden	19	25
Stand per 31 december	297.874	217.441

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

6.4.8 Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de reële waarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Om het solvabiliteitsrisico te beheersen dient het fonds buffers in het vermogen aan te houden. De omvang van deze buffers (buffers plus de pensioenverplichtingen heten samen het vereist eigen vermogen) wordt vastgesteld met de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets (S toets). Deze toets bevat een kwantificering van de bestuursvisie op de fonds specifieke restrisico's (na afdekking).

De berekening van het vereist eigen vermogen en het hieruit voortvloeiende tekort aan het einde van het jaar is als volgt:

(x € 1.000)	31 december 2019	31 december 2018
Technische voorzieningen (FTK-waardering)	3.511.263	2.976.328
Buffers:		
S1 Renterisico	58.537	93.521
S2 Risico zakelijke waarden	469.608	393.085
S3 Valutarisico	98.621	65.692
S4 Grondstoffenrisico	71.622	61.206
S5 Kredietrisico	88.063	83.057
S6 Verzekeringstechnisch risico	119.387	101.231
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheerrisico	19.169	69.652
Diversificatie effect	-351.718	-355.982
Totaal S (vereiste buffers)	<u>573.289</u>	<u>511.462</u>
Vereist vermogen (artikel 132 Pensioenwet)	4.084.552	3.487.790
Pensioenvermogen (totaal activa - schulden)	<u>3.740.769</u>	<u>3.119.080</u>
Tekort	<u>-343.783</u>	<u>-368.710</u>

Het pensioenfonds heeft ter afdekking van risico's derivatencontracten afgesloten. Hiermee is bij het bepalen van de vereiste buffers rekening gehouden. Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds het standaard model van DNB toe, waarbij uitgegaan wordt van het vereist vermogen in evenwichtssituatie, gebaseerd op de strategische asset mix.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- premiebeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico's (S1 – S4)

Het marktrisico omvat het renterisico, het prijs(koers)risico en het valutarisico. Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en door een verandering van marktfactoren. Marktfactoren kunnen bijvoorbeeld marktprijzen zijn van aandelen, grondstoffen, vastgoed en private equity (prijsrisico), maar ook valutakoersen (valutarisico) of rentes (renterisico).

De mate waarin de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds gevoelig is voor het prijs- en renterisico is in de volgende alinea weergegeven, vervolgens worden de risico's die het pensioenfonds loopt nader toegelicht.

De strategie van het pensioenfonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt op dagelijkse basis beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overallmarktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Renterisico (S1)

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen wijzigen als gevolg van veranderingen in de marktrente.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration geeft aan hoeveel procent bij benadering de reële waarde van een belegging of verplichting verandert bij een parallelle verschuiving van de rentecurve. Een hoge duration geeft een hoge gevoeligheid voor veranderingen in de rente weer.

	31 december 2019		31 december 2018	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
	x € 1.000	in %	x € 1.000	in %
Vastrentende waarden (voor derivaten)	1.848.592	3,2	1.793.420	2,1
Vastrentende waarden (na derivaten)	1.863.536	13,0	1.843.321	11,4
Duration van de technische voorzieningeb	3.511.263	21,7	2.976.328	20,8

Op balansdatum is de duration van de beleggingen aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "duration-mismatch". Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur) daalt, de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het beleid van het pensioenfonds is gericht op het verkleinen van de "duration-mismatch". Dit wordt gerealiseerd door het kopen van meer langlopende obligaties in plaats van aandelen (aandelen hebben per definitie een duration van nul), binnen de portefeuille kortlopende obligaties vervangen door langlopende obligaties of door middel van renteswaps of swaptions.

Bij een renteswap wordt een vaste lange rente geruild tegen een variabele korte rente. Het pensioenfonds ontvangt in dit geval een lange rente, vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie en betaalt daarvoor een variabele korte rente (bijvoorbeeld Euribor). Hierdoor wordt de "duration-mismatch" verkleind, maar het pensioenfonds wordt wel afhankelijk van de ontwikkeling van de korte rente die het pensioenfonds aan de tegenpartij betaalt. Met een swaption kan het pensioenfonds tijdelijk het risico van een verdere rentedaling afdekken. Hiervoor betaalt het pensioenfonds een premie. Bij het afsluiten van een swap of een swaption kunnen dus mismatchrisico's worden afgedekt en worden nieuwe risico's geïntroduceerd die gepaard gaan met dit soort instrumenten (zoals liquiditeit, tegenpartij en juridisch risico). Het pensioenfonds heeft als beleid om 50% van het rentemismatchrisico af te dekken. De bandbreedte van de strategische renteafdekking is 40 - 60%. Dit risico bestaat uit het verschil in rentegevoeligheid tussen beleggingen en verplichtingen. De effecten van een veranderende rente op de verplichtingen zijn dusdanig groot dat het onverstandig zou zijn dit risico open te laten staan. De dekkingsgraad zou dan sterk gaan bewegen. Het risico wordt afgedekt door middel van langlopende obligaties en swaps. Deze instrumenten reageren, sterk op veranderingen in rente, waarbij het effect op de marktontwikkeling tegengesteld is aan het effect op de marktontwikkeling van de verplichtingen, en hebben daardoor een stabiliserend effect op de dekkingsgraad.

Wat betreft het rente afdekkingsbeleid is het percentage afdekking conform het beleggingsplan 2019 gehanteerd op 50% (op basis van marktwaarde).

De samenstelling van de vastrentende waarden (exclusief derivaten) naar looptijd is als volgt (waarbij de beleggingsdebiteuren, -crediteuren en liquide middelen zijn verwerkt in de categorie 'Resterende looptijd < 1 jaar'):

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Resterende looptijd < 1 jaar	879.879	47,6	1.092.748	62,7
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	244.928	13,2	124.575	7,1
Resterende looptijd > 5 jaar	723.785	39,2	527.876	30,2
	1.848.592	100,0	1.745.119	100,0

Risico zakelijke waarden (S2)

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico wordt gemitigeerd door diversificatie.

De segmentatie van vastgoed naar sectoren is als volgt:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Kantoren	173	0,0	1.135	0,4
Winkels	200.036	47,6	69.657	27,4
Woningen	220.241	52,4	154.899	61,1
Participaties in vastgoedmaatschappijen	-	-	14.306	5,6
Overige bedrijfsgebouwen	-	-	9.239	3,6
Beleggingsdebiteuren / liquide middelen	-	-	4.936	1,9
	420.450	100,0	254.172	100,0

De segmentatie van vastgoed naar regio is als volgt:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Europa	384.613	91,5	244.678	96,3
Noord Amerika	19.683	4,7	2.991	1,2
Asia Pacific	16.154	3,8	-	-
Emerging Markets	-	-	1.567	0,6
Beleggingsdebiteuren / liquide middelen	-	-	4.936	1,9
	420.450	100,0	254.172	100,0

De segmentatie van de aandelenportefeuille naar sectoren is als volgt:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	233.023	18,2	183.726	18,9
Nijverheid en industrie	213.611	16,6	152.845	15,7
Handel	335.112	26,0	225.767	23,3
Overige dienstverlening	147.113	11,4	120.908	12,5
Diversen	385.501	27,8	287.680	29,6
	1.287.360	100,0	970.926	100,0

De segmentatie van de aandelenportefeuille naar regio is als volgt:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Europa	414.482	32,1	439.260	45,3
Noord Amerika	518.514	40,3	268.772	27,7
Asia Pacific	328.945	25,6	239.301	24,6
Emerging Markets	25.419	2,0	23.593	2,4
	1.287.360	100,0	970.926	100,0

Valutarisico (S3)

Het valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen. Het totaalbedrag van de gehele beleggingsportefeuille dat buiten de euro wordt belegd, bedraagt ultimo 2019 € 1.448.731 (2018: € 1.162.042). Van dit bedrag is 77% (2018: 82%) afgedekt naar de euro.

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Vóór derivaten	Valuta- derivaten	31 december 2019 Nettopositie (na)	31 december 2018 Nettopositie (na)
EUR	2.279.435	1.120.635	3.400.069	2.914.045
CHF	-	-	-	-15.657
GBP	98.343	-95.308	3.035	-11.153
JPY	150.942	-147.842	3.100	252
USD	1.015.007	-867.189	147.818	118.686
Overige	184.439	-	184.439	113.695
	3.728.166	10.296	3.738.461	3.119.868

Het totaalbedrag is exclusief ontvangen cash collateral ad € 162,7 miljoen (2018: € 46,5 miljoen). Het cash collateral bestaat in zijn geheel uit Euro valuta. Wijzigingen in de valutakoersen zijn van invloed op de ontwikkeling van de dekkingsgraad voor zover deze niet zijn afgedekt. Een restrisico betreft de categorie overige valuta's; deze valuta's betreffen valuta's in opkomende markten en/of valuta's die een correlatie hebben met de USD. Het bestuur heeft besloten om deze risico's niet af te dekken. In de solvabiliteitstoets van het fonds is in de buffers voor het valutarisico rekening gehouden met bovenstaande valutaposities en afdekkingen.

Grondstoffenrisico (S4)

Beleggingen in grondstoffen/commodities moeten als gevolg van het effect van een waardedaling met 30% opgevangen kunnen worden. De grondstoffenpositie bedraagt ultimo 2019 € 183,4 miljoen (2018: € 148,3 miljoen).

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het pensioenfonds; het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten; het hanteren van prudente verstrekkingnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het pensioenfonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlement-systeem functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot OTC-derivaten wordt door het pensioenfonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het pensioenfonds adequaat worden afgedekt door onderpand. Er wordt gebruik gemaakt van dagelijkse waarderingen.

In de onderstaande tabel wordt de verdeling van de vastrentende waarden naar sector weergegeven:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Nederlandse overheidsinstellingen	74.880	4,1	55.099	3,2
Buitenlandse overheidsinstellingen	639.934	34,6	659.799	37,8
Financiële instellingen	961.338	52,0	884.387	50,6
Handel- en industriële bedrijven	127.462	6,9	40.142	2,3
Overige dienstverlening	44.987	2,4	105.772	6,1
	1.848.592	100,0	1.745.199	100,0

De verdeling van vastrentende waarden naar regio is weergegeven in onderstaande tabel:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
Europa	1.521.202	82,3	1.509.593	81,0
Noord Amerika	199.802	6,5	63.263	5,1
Asia Pacific	100.075	5,4	51.810	4,2
Overig	107.513	5,8	120.533	9,7
	1.848.592	100,0	1.745.199	100,0

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille wordt het volgende overzicht gegeven:

	31 december 2019		31 december 2018	
	x € 1.000	in%	x € 1.000	in%
AAA	314.608	17,0	912.103	33,2
AA	600.068	32,5	308.088	24,7
A	126.071	6,8	51.486	4,1
BBB	302.981	16,4	184.760	14,8
< BBB	197.325	10,7	155.381	12,5
Geen rating*	307.539	16,6	133.381	10,7
	1.848.592	100,0	1.745.199	100,0

**Not rated bestaat uit beleggingen in hypotheekfondsen, High Yield beleggingen en overige beleggingen.*

Verzekeringstechnische risico (S6)

Langlevenrisico:

Langlevenrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorziening. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van prognosetafel AG2018 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevenrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Overlijdensrisico:

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico:

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen (schadereserve). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Het beleid van het pensioenfonds is om het overlijden- en arbeidsongeschiktheidsrisico niet te herverzekeren.

Toeslagrisico:

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de ambitie om het pensioen te indexeren. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement, looninflatie en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagtoezegging voorwaardelijk is.

Het beleid en de ambitie inzake toeslagverlening is weergegeven in de toelichting van de post 'Indexering en overige toeslagen'.

In de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het fonds volledige toeslag kan verlenen op basis van de (verwachte) prijsinflatie conform een toekomstbestendig toeslagbeleid. Een toekomstbestendig toeslagbeleid houdt in:

- Toeslag kan verleend worden vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%.
- Toeslagverlening is alleen toegestaan als er voldoende vermogen is om deze toeslag naar verwachting ook in de toekomst te kunnen verlenen.

De reële dekkingsgraad ultimo 2019 bedraagt 83,9%.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen. Hierdoor kan het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er wordt eveneens rekening gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. Inzake het liquiditeitsrisico wordt vermeld dat het fonds in haar beleggingsportefeuille over voldoende obligaties beschikt die onmiddellijk zonder waardeverlies te gelde kunnen worden gemaakt om eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.

Concentratierisico (S8)

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. Concentratierisico is gemeten naar concentratie van een land of bij een tegenpartij. In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van beleggingen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Bij de bepaling van het vereist vermogen past het pensioenfonds het standaardmodel van de DNB toe. In dat model wordt het concentratierisico vooralsnog op nihil gesteld. Op grond hiervan heeft het bestuur geconcludeerd dat er geen sprake is van concentratie in de activa of verplichtingen en dat er daarom geen buffer voor concentratierisico wordt aangehouden.

(x € 1.000)	31 december 2019	31 december 2018
Vastrentende waarden		
Achmea Dutch Residential Fund	157.026	141.675
Achmea Hypotheken Discretionair Particulier	220.149	207.456
Achmea Hypotheken Discretionair Zakelijk	52.565	70.735
Meubel Segregated Account	-	118.000
SEI Emerging Markets Debt Fund Euro	-	171.924
SEI Emerging Markets Equity Fund Euro	-	98.058
SEI European Equity Fund	-	111.193
SEI Golbal Managed Volatility Fund	-	150.218
SEI Japan Equity Fund	-	41.532
SEI Pacific Basin Equity Fund	-	83.071
SEI US Large Companies Fund	-	106.900
SEI US Large Companies Fund II	-	128.027
SSAP Meubel Commodity Fund	-	175.500
Neuberger Berman Emerging Markets Equity Fund	110.590	-
AEAM Dutch Mortgage fund 2	106.170	-
BlackRock Institutional Cash Series Euro Liquidity Fund	429.583	-
Legal & Generes ESG Emerging Markets Government Bonds	109.553	-
Zakelijke waarden		
Northern Trust Developed Real Estate Index	115.728	-
Northern Trust Emerging markets Custom ESG Equity Fund	175.626	-
Overige beleggingen		
Bloomberg Roll Select Commodity Fund	183.447	-

De gepresenteerde concentratierisico's zijn feitelijk beperkter omdat onderliggend in de fondsen wel en zeker spreiding wordt toegepast.

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

De pensioenuitvoering is uitbesteed aan Centric Pension and Insurance Solutions. Met Centric Pension and Insurance Solutions zijn een uitvoeringsovereenkomst en een service level agreement (SLA) afgesloten.

De beleggingsportefeuille is ondergebracht bij Statestreet Global Advisors (40% van de portefeuille), Cardano (30%), Syntrus Achmea Real Estate (16%), Northern Trust (9 %) en Insight Credits (5%). Met deze partijen zijn overeenkomsten en service level agreements gesloten. De afhankelijkheid van deze partijen wordt beheerst doordat de bewaring van de stukken uit de portefeuille is ondergebracht bij BNY Mellon.

Het bestuur beoordeelt jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering van de vermogensbeheerders door middel van performancerapportages, SLA-rapportages en onafhankelijk getoetste internebeheersingsrapportages (ISAE 3402-rapportages).

Aangezien hiermee sprake is van adequate beheersing van de operationele risico's worden door het fonds hiervoor geen buffers aangehouden in de solvabiliteitstoets.

Systeemrisico:

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert waardoor beleggingen van het pensioenfonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar.

Actief beheerisico (S10)

Het fonds kiest voor actief beheer wanneer er gegronde redenen zijn om daar een meerwaarde van te verwachten. Waar dat niet het geval is, wordt voor een passieve oplossing gekozen. Vandaar dat voor die delen van de portefeuille waarbij sprake is van actief beheer in aanvulling op het standaardmodel van DNB een aanvullende buffer S10 wordt aangehouden. Voor de categorie aandelen wordt een opslag voor actief beheer gerekend. Voor de categorieën vastrentende waarden en vastgoed wordt het actief beheer risico afwezig geacht. Voor de berekening van de opslag voor actief beheer wordt uitgegaan van een methodiek waarbij gebruik gemaakt wordt van de tracking error.

Verbonden partijen:

Identiteit van verbonden partijen: er is sprake van een relatie tussen het fonds, haar bestuurders, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders, voor zover zij bestuurder zijn in het fonds.

Transacties met bestuurders: inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de pensioenuitvoeringskosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. Eén bestuurder neemt deel aan de pensioenregeling van het pensioenfonds onder normale voorwaarden. Eén bestuurder geniet een uitkering.

6.4.9 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Met de vermogensbeheerder SAREF is een beheerovereenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan tenzij het fonds de overeenkomst voor het einde van het boekjaar, per aangetekende brief opzegt met inachtneming van een opzegtermijn van 24 maanden. De jaarlijkse kosten variëren en zijn afhankelijk van de hoeveelheid werkzaamheden, maar bedragen circa € 1 miljoen.

Voorwaardelijke verplichtingen

Per jaareinde lopen er geen juridische procedures tegen het pensioenfonds en heeft het pensioenfonds tevens geen juridische procedures aangespannen tegenover derden die mogelijk een materieel effect hebben op de financiële positie van het fonds.

Verstreckte zekerheden en garanties

Per jaareinde is het fonds een investeringsverplichting aangegaan in de volgende beleggingsfondsen; Achmea Dutch Value Added Residential € 4.236.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Coronavirus

Sinds begin 2020 veroorzaakt de verspreiding van het coronavirus een aanzienlijke ontwrichting van de samenleving, zowel nationaal als internationaal. Dit heeft ook gevolgen voor BPF Meubel, haar deelnemers, de aangesloten werkgevers en onze uitvoeringsorganisatie. De financiële markten worden zwaar getroffen door sterke dalingen van rente en koersen in de periode tot de datum van dit verslag. Centrale banken en overheden wereldwijd reageren met omvangrijke crisis maatregelen en verdere ondersteunende maatregelen.

Het bestuur volgt voortdurend de ontwikkelingen en de (potentiële) impact op ons pensioenfonds. Op de datum van dit rapport is het te vroeg om de structurele impact van het coronavirus op onze financiële positie en eventuele aannames op de langere termijn te bepalen. Voor de korte termijn kunnen wij wel vaststellen dat onze actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 30 april 2020 een belangrijke daling laten zien ten opzichte van de ultimo stand 2019. Uiteindelijk is de dekkingsgraad aan het eind van het jaar bepalend voor eventuele verdere maatregelen.

Samengaan met BPF Houthandel

Per 1 januari 2020 is het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Houthandel overgekomen naar het fonds. De pensioenmarkt is al enkele jaren in beweging. Consolidatie, druk op kosten en efficiency worden steeds belangrijker. Pensioenfonds Meubel heeft een groeiestrategie. De twee fondsbesturen en de sociale partners in de bedrijfstakken tekenden op 7 maart 2019 een intentieverklaring over het samengaan van beide fondsen. In 2019 is de samenvoeging, na goedkeuring door toezichthouder De Nederlandsche Bank, verder uitgewerkt. Per 1 januari 2020 is de samenvoeging een feit. De samenvoeging heeft geen belangrijke impact op de dekkingsgraad. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.4.1 Samen gaan met Bedrijfstakpensioenfonds voor de houthandel.

Pensioenuitvoerder

Het bestuur heeft besloten om de pensioenadministratie per 1 januari 2021 onder te brengen bij een andere pensioenuitvoerder. Hiermee stopt de huidige uitbesteding aan Centric Pension and Insurance Solutions per eind 2020.

6.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

6.5.1 Premiebijdragen risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)

(x € 1.000)	2019	2018
Verplichte verzekering	80.879	72.862
Aanvullende verzekering	446	355
Periodieke premies Anw-hiaat	91	97
Bijdragen spaarfonds gemoedsbezwaarden	29	31
Mutatie inzake voorziening premievorderingen	2.412	-2.525
Afschrijving premievorderingen	-84	-167
	83.773	70.653

De bijdrage van werkgever bedraagt 11,35% (2018: 11,35%) van de premiepensioengrondslag en de bijdrage werknemers bedraagt 11,35% (2018: 11,35%) van de premiepensioengrondslag.

De premiedekkingsgraad geeft weer of de premie hoog genoeg is om de nieuw in te kopen aanspraken op basis van de rentetermijnstructuur te kunnen financieren, zonder de vereiste mate van zekerheid. Een premiedekkingsgraad van 100% geeft aan dat er precies voldoende premie wordt geheven om de kosten van nieuwe pensioenopbouw te financieren. De premiedekkingsgraad is in 2019 93,0%.

De kostendekkende en feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

(x € 1.000)	2019	2018
Kostendekkende premie	104.072	93.371
Gedempte kostendekkende premie	62.843	57.167
Feitelijke premie	83.773	70.653

De kostendekkende premie is gebaseerd op de marktrente (nominale rentetermijnstructuur van 31 december 2019 gepubliceerd door DNB).

Het fonds maakt gebruik van de gedempte kostendekkende premie. Hierbij wordt uitgegaan van een vaste rekenrente die maximaal gebaseerd is op het te verwachten rendement.

De feitelijke premie is in 2019 hoger dan de gedempte kostendekkende premie.

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord. De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

(x € 1.000)	2019	2018
Kosten pensioenopbouw	83.922	74.904
Pensioenuitvoeringskosten	5.715	3.861
Solvabiliteitsopslag	14.435	14.606
	104.072	93.171

De samenstelling van de gedempte premie is als volgt:

(x € 1.000)	2019	2018
Kosten pensioenopbouw	34.909	32.582
Pensioenuitvoeringskosten	5.715	3.861
Solvabiliteitsopslag	6.004	6.353
Afslag in verband met toetsing op oude grondslagen	16.215	14.371
	62.843	57.167

Actuarieel benodigd voor inkoop nieuwe, backservice en overige aanspraken. De inkoopkosten bestaan uit de koopsom voor pensioenopbouw in het boekjaar (coming service), pensioenopbouw over vorige boekjaren (backservice) en overige inkoopkosten.

Risicokoopsommen:

De risicokoopsommen zijn gebaseerd op het risicokapitaal binnen het pensioenfonds

Opslag solvabiliteit:

De PW vereist dat de premie een opslag bevat om de reserves in stand te houden. Voor 2019 bedroeg deze opslag 17,2% van de inkoopkosten inclusief risicopremies. De procentuele opslag is gelijk aan het percentage vereist eigen vermogen per 31 december 2018.

Opslag uitvoeringskosten:

De opslag bestaat uit de gemaakte kosten in het boekjaar minus de vrijgevallen excassokosten door het doen van uitkeringen.

Voorwaardelijke onderdelen:

In de premie is sprake van voorwaardelijke onderdelen. De toeslagambitie van het fonds is een toeslagverlening op de pensioenaanspraken van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van maximaal het indexcijfer van de consumentenprijsindex voor alle huishoudens (afgeleid). Hierdoor wordt een toeslagcurve gehanteerd op basis van de (verwachte) prijsinflatie, waarbij rekening is gehouden met een ingroeipad voor de eerste vijf jaar.

De samenstelling van de feitelijke premie is als volgt:

(x € 1.000)	2019	2018
Actuariële inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen	58.648	52.358
Opslag voor premievrijstelling bij invaliditeit	2.850	2.566
Opslag voor kosten	7.994	6.015
Opslag voor solvabiliteit	11.953	11.883
Overige	2.328	-2.169
	83.773	70.653

Overige bestaat uit mutatie voorziening premievorderingen en afschrijving premievorderingen.

6.5.2 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

2019 (x € 1.000)	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	12.387	9.784	-1.688	20.483
Aandelen	13.218	247.363	-2.947	257.634
Vastrentende waarden	21.684	52.327	-4.846	69.165
Derivaten	-18.258	265.083	-195	246.630
Overige beleggingen	-643	13.113	-278	12.192
	28.388	587.670	-9.954	606.104

2018 (x € 1.000)	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Vastgoedbeleggingen	7.932	19.481	-1.393	26.020
Aandelen	1.791	-177.346	-5.138	-120.693
Vastrentende waarden	14.140	-2.139	-5.503	6.318
Derivaten	23.189	-3.599	-	19.590
Overige beleggingen	326	-5.820	-979	-6.473
	47.378	-109.603	-13.013	-75.238

De kosten van vermogensbeheer bedragen in 2019 € 9.954 (2018: € 13.013). De directe kosten van vermogensbeheer bestaan uit gefactureerde kosten 2019 € 5.595 (2018: € 8.476). De indirecte kosten van vermogensbeheer zijn kosten die uit de pools afkomstig zijn en waarmee de directe beleggingsopbrengsten zijn verhoogd. Over 2019 bedragen deze kosten € 4.359 (2018: € 4.537).

Transactiekosten zijn onderdeel van de aan- en verkooptransacties van beleggingen. Deze zijn onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten en bedragen over 2019 € 7.423 (2018: € 4.997).

6.5.3 Overige baten

(x € 1.000)	2019	2018
Andere baten	-	4.318
	-	4.318

Andere baten vorig boekjaar betreft de vrijval van de langlopende schuld in zake VPL. In 2018 hebben sociale partners besloten om het overschot VPL-gelden aan te wenden voor de bestemmingreserve 58-plus regeling.

6.5.4 Pensioenuitkeringen

(x € 1.000)	2019	2018
Ouderdomspensioen	45.590	43.998
Partnerpensioen	11.222	10.905
Wezenpensioen	183	179
Arbeidsongeschiktheid	1.374	2.230
Afkopen	2.321	1.872
	60.590	59.184

De post Afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 484,09 (2018: € 474,11) per jaar (de afkoopgrens) overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

De toeslag op de uitkeringen per 1 januari 2019 zoals vastgesteld door het bestuur bedraagt 0% (2018: 0%).

6.5.5 Pensioenuitvoeringskosten

(x € 1.000)	2019	2018
Administratiekosten	5.354	4.244
Accountantskosten	89	84
Advieskosten	551	433
Bestuurskosten	679	639
Contributies en bijdragen	260	268
Project Samengaan Houthandel	564	-
Overige kosten	34	104
	7.531	5.772

Honoraria accountant

2019 (x € 1.000)	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle van de jaarrekening	89	-	89
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	89	-	89

2018 (x € 1.000)	Onafhankelijke accountant	Overig netwerk	Totaal
Controle van de jaarrekening	78	-	78
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	6	6
Andere niet-controle diensten	-	-	-
	78	6	84

De controlewerkzaamheden zijn zowel in 2019 als 2018 uitgevoerd door KPMG Accountants N.V.

In bovenstaande opstelling is de methode gehanteerd waarbij wordt opgegeven de in het boekjaar ten laste gebrachte totale honoraria voor onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten en de totale honoraria voor andere controleopdrachten, uitgevoerd door de externe accountant.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- het fonds in het boekjaar 2019 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd;
- het fonds in het boekjaar 2019 geen aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet is gegeven;
- in het boekjaar 2019 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld.

Bezoldiging Personeelsleden

Het fonds heeft zowel in 2019 als in 2018 geen personeel in dienst. De beheeractiviteiten worden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenuitvoerder dan wel vermogensbeheerder.

Bezoldiging bestuurders

De transacties met bestuurders hebben betrekking op de vergoedingen voor de werkzaamheden verband houdende met de bestuurs- en commissievergaderingen. De vergoedingen bestaan uit vacatiegeld, vergoeding van reis- en verblijfkosten, overige kosten bestuur, deze bedragen over 2019: € 679 (2018: € 639).

Afgezien hiervan zijn geen bezoldigingen toegekend.

6.5.6 Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuarieel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Indexering en overige toeslagen

In de staat van baten en lasten is de last uit hoofde van indexering en overige toeslagen welke aan het verslagjaar moet worden toegerekend verantwoord.

De ambitie van het pensioenfonds is de algemene prijsindex te volgen. De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. De financiële positie is gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad zoals vastgesteld voorafgaand aan de laatste bestuursvergadering van het jaar.

Het bestuur heeft in het boekjaar besloten per 1 januari 2019 geen toeslagen toe te kennen.

Rentetoevoeging

De voorziening pensioenverplichtingen is in het boekjaar opgerent met -/- 0,235% (2018: -/- 0,260%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2018.

Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte uitvoeringskosten in de verslagperiode.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Onder de toelichting saldo overdrachten en rechten is de wijziging uit hoofde van overdracht van rechten opgenomen.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging actuariële uitgangspunten

De wijziging overige actuariële uitgangspunten betreft de toename van de schadevoorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers als gevolg van de wijziging van de pensioenleeftijd van 67 naar 68 jaar en betreft de toevoeging van de extracomptabele voorziening voor eindejaarsuitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers.

Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Resultaat op kanssystemen (x € 1.000)	2019	2018
Kanssystemen		
Sterfte	1.758	-8.991
Arbeidsongeschiktheid	-796	2.992
Mutaties	-5.014	-1.474
Totaal kanssystemen	-4.052	-7.473

Het resultaat op overige kanssystemen bestaat uit de resultaten op mutaties, zoals flexibilisering, pensioen-correcties en verval rechten.

6.5.7 Saldo overdracht van rechten

(x € 1.000)	2019	2018
Saldo overdrachten van rechten		
Inkomende waardeoverdrachten regulier	-4.291	-2.236
Uitgaande waardeoverdrachten	3.515	5.708
Subtotaal	-776	3.472
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		
Toevoeging aan de technische voorzieningen	4.889	2.363
Onttrekking aan de technische voorzieningen	-3.880	-5.779
Totaal overige resultaten	1.009	-3.416
Saldo overdracht van rechten	223	56

Een inkomende waardeoverdracht betreft de ontvangst van het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de vorige werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. Een uitgaande waardeoverdracht betreft de overdracht aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra pensioenaanspraken.

6.5.8 Overige lasten

(x € 1.000)	2019	2018
Lasten uit hoofde van herverzekeringen	70	111
Dotatie spaarfonds gemoedsbezwaarden	12	30
Andere lasten	19	-
	101	141

6.5.9 Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

6.5.10 Bestemming saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. Het voorstel voor de bestemming van het saldo van baten en lasten over 2019 is opgenomen onder de staat van baten en lasten.

6.5.11 Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van BPF Meubelindustrie heeft de jaarrekening 2019 besproken in de vergadering van 10 juni 2020. Het jaarverslag is vastgesteld op 15 juni 2020.

P.A. de Bruijn – Nootboom
voorzitter

R.G.A. van Dijk
uitvoerend bestuurder

P. Priester
uitvoerend bestuurder

S.M.J. Custers
niet-uitvoerend bestuurder

D.A. Roodenrijs
loco voorzitter /
niet-uitvoerend bestuurder

P.W. de Geus
niet-uitvoerend bestuurder

L.C.M. Leisink
niet-uitvoerend bestuurder

H.J. Wuijten
niet-uitvoerend bestuurder

F.A. de Boer
niet-uitvoerend bestuurder

7 OVERIGE GEGEVENS



7.1 Actuariële verklaring

ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven te Amsterdam is aan Mercer (Nederland) B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een Actuariële Verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2019.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Omdat Mercer (Nederland) B.V. beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Mercer (Nederland) B.V. wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 7,0 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 0,78 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 waaraan niet wordt voldaan omdat het aanwezige eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Op basis van de uitkomsten van de uitgevoerde haalbaarheidstoets in 2019 concludeer ik dat er sprake is van de verwachting dat het pensioenresultaat circa 101% bedraagt. Echter, op basis van de beleidsdekkingsgraad op de balansdatum en de ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad zal het pensioenfonds naar verwachting op de korte termijn niet in staat zijn om een (volledige) toeslag te verlenen.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen. In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Coronacrisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Amstelveen, 15 juni 2020

Drs. K. Kusters-van Meurs AAG
verbonden aan Mercer (Nederland) B.V.

7.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Controleverklaring

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven per 31 december 2019 en van het saldo van baten en lasten over 2019, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Pensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven ('de Stichting') te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019;
3. het kasstroomoverzicht over 2019; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 15,6 miljoen
- Circa 0,5% van het pensioenvermogen

Kernpunten

- Waardering van beleggingen
- Waardering van technische voorzieningen

Oordeel

Goedkeurend

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 15,6 miljoen (2018: EUR 31,9 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen per 31 december 2019 (circa 0,5%, 2018: circa 1%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 780 duizend rapporteren aan het bestuur alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen en de beleggingsadministratie uitbesteed aan BNY Mellon. De pensioenadministratie is uitbesteed aan Centric Pension and Insurance B.V. (Centric PaIS). De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door BNY Mellon en informatie over de technische voorzieningen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door Centric PaIS.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van BNY Mellon en Centric PaIS, zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (Standaard 3402 type II- of SOC 1) rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen en het bespreken van de beheersomgeving bij de dienstverlener met vertegenwoordigers van de

dienstverlener. Op basis daarvan evalueren wij, en bespreken wij, waar relevant, met de andere onafhankelijke accountant, de in de Standaard 3402- of SOC1 rapportages beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2019 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan BNY Mellon en Centric PalS.

Wij hebben eigen gegevensgerichte analyses ten aanzien van premiebijdragen en uitkeringen uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben door middel van deelwaarnemingen beleggingen, beleggingsstromen, mutaties in de pensioen-administratie, premiebijdragen en uitkeringen aan de hand van brondocumentatie bij de dienstverlener onderzocht.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van een andere onafhankelijk accountant. Syntrus Achmea Real Estate & Finance B.V. heeft op grond van de overeenkomst met de Stichting aan een onafhankelijk accountant opdracht gegeven de informatie inzake beleggingen in vastgoed- en hypotheekfondsen ten behoeve van de jaarrekening van de Stichting te controleren.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel bij de jaarrekening zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controlewerkzaamheden van deze accountant. In dit kader hebben wij de accountant schriftelijke instructies gegeven omtrent de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden. De accountant heeft, op onze instructie, de controle uitgevoerd met een materialiteit van 1% van de waarde van de betreffende beleggingen in vastgoed- en hypotheekfondsen en daarbij ook bijzondere aandacht besteed aan het hierna genoemde kernpunt van onze controle voor de waardering van beleggingen met schattingen.

De accountant heeft zijn bevindingen aan ons gerapporteerd. Wij hebben de rapportage geëvalueerd en aanvullende eigen controlewerkzaamheden uitgevoerd waaronder de aansluiting van de vermogensbeheer-rapportage met de financiële administratie en de jaarrekening.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemergegevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de technische voorzieningen, premiebijdragen en uitkeringen verkregen.

Reikwijdte van onze controle inzake fraude

In overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid (maar geen absolute) dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Als onderdeel van onze risico-inschattingswerkzaamheden hebben wij gebeurtenissen en omstandigheden geëvalueerd die wijzen op een prikkel of druk om fraude te plegen of een mogelijkheid bieden om fraude te plegen ('frauderisicofactoren') om op basis daarvan frauderisico's te identificeren, indien relevant.

Het geïdentificeerde frauderisico is besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van fraude gedurende de controle. Op basis van de controlestandaard hebben wij het frauderisico met betrekking tot doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het bestuur (veronderstelde risico) geëvalueerd. Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is niet van toepassing, vooral omdat de mogelijkheden tot het materieel beïnvloeden van de opbrengstverantwoording beperkt zijn.

Onze controlewerkzaamheden omvatten een evaluatie van de opzet en het bestaan alsmede de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van dit risico, een evaluatie van management bias en het identificeren van (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico. Indien wij journaalposten met een verhoogd risico hebben geïdentificeerd, controleren wij deze door middel van validatie van brondocumentatie.

Bij het bepalen van onze controlewerkzaamheden maken wij gebruik van de inschatting en evaluatie van de Stichting met betrekking tot het interne beleid omtrent frauderisico-beheersing (preventie, detectie en respons), inclusief de opzet van ethische standaarden om een open en eerlijke cultuur na te streven.

Als onderdeel van onze evaluatie hebben wij het incidentregister geïnspecteerd.

Wij hebben onze risico-inschatting en controlewerkzaamheden gecommuniceerd aan het bestuur. Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch fraudeonderzoek, welk onderzoek vaak een meer diepgaand karakter heeft.

Onze controlewerkzaamheden om frauderisico's te adresseren hebben niet geleid tot de identificatie van een kernpunt van de controle.

Wij merken op dat onze controle is gebaseerd op de procedures die zijn beschreven in overeenstemming met de toepasselijke controlestandaarden en niet primair zijn ontworpen om fraude te detecteren.

Reikwijdte van onze controle inzake het niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben feiten en omstandigheden geëvalueerd om wet- en regelgeving te identificeren die relevant is voor de Stichting. Wij hebben wet- en regelgeving geïdentificeerd die redelijkerwijs een materieel effect op de jaarrekening kan hebben op basis van onze risico-inschatting en sector kennis, door middel van het bevragen van het bestuur en een evaluatie van het beleid en geïmplementeerde procedures ten aanzien van het voldoen aan wet- en regelgeving.

Geïdentificeerde wet- en regelgeving is besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van het niet voldoen aan wet- en of regelgeving gedurende de controle. De potentiële impact van wet- en regelgeving varieert sterk:

- De Stichting is onderhevig aan wet- en regelgeving die direct van invloed is op de jaarrekening, inclusief de Pensioenwet en verslaggevingstandaarden (inclusief voor de Stichting specifieke wet- en regelgeving). Wij hebben het voldoen aan deze wet- en regelgeving vastgesteld als onderdeel van onze controlewerkzaamheden voor de relevante elementen in de jaarrekening.
- Daarnaast is de Stichting onderhevig aan diverse wet- en regelgeving waarbij niet voldoen aan deze wet- en regelgeving indirect van invloed kan zijn op de jaarrekening ten aanzien van elementen verantwoord of toegelicht in de jaarrekening, of beide, bijvoorbeeld als gevolg van het ontvangen van boetes of claims. Wij hebben de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf 2000) en het Besluit Financieel toetsingskader pensioenfondsen (Bftp) geïdentificeerd als wetgeving die indirect, redelijkerwijs een materiële impact op de jaarrekening zou kunnen hebben.

De Nederlandse controlestandaarden beperken onze controlewerkzaamheden met betrekking tot het identificeren van het niet voldoen aan wet- en regelgeving met een indirecte invloed tot het bevragen van het bestuur en inspectie van correspondentie met toezichthoudende instanties alsmede andere juridische correspondentie. Aanvullend hebben wij kennisgenomen van de kwartaalwijze rapportages van de Compliance officer. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot het identificeren van gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving anders dan wat reeds door de Stichting is geïdentificeerd.

De impact van bekende gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben wij geadresseerd in de controlewerkzaamheden met betrekking tot de relevante elementen zoals verantwoord in de jaarrekening. De uitgevoerde werkzaamheden inzake het adresseren van het risico op het niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben niet geleid tot het identificeren van een kernpunt in onze controleverklaring.

Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch onderzoek naar het voldoen aan wet- en regelgeving. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en voor de opzet van een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude, waaronder het voldoen aan wet- en regelgeving.

Indien de gevolgen voor de jaarrekening van het niet voldoen aan indirecte wet- en regelgeving (onregelmatigheden) minder direct van invloed zijn op gebeurtenissen en transacties die in de jaarrekening tot uitdrukking komen, hoe minder waarschijnlijk het is dat de inherent beperkte controlewerkzaamheden, zoals vereist door de controlestandaarden, dit zouden identificeren. Bovendien bestaat er, zoals bij elke controle, een hoger risico op het niet detecteren van onregelmatigheden indien deze het gevolg zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, opzettelijke onjuistheden, verkeerde representaties of de doorbreking van interne beheersmaatregelen.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij aan het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Ten opzichte van voorgaand jaar is het kernpunt Implementatie bij de nieuwe pensioenuitvoerder niet langer opgenomen omdat de implementatie in 2018 heeft plaatsgevonden.

Waardering van beleggingen

Omschrijving

De beleggingen vormen een significante post op de balans van de Stichting. De beleggingen van de Stichting bedragen circa 99,6% van het balanstotaal. Alle beleggingen dienen conform de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. Uit noot 6.4.1 bij de toelichting op de jaarrekening blijkt dat voor EUR 3.118 miljoen (78%) van de beleggingen van de Stichting de waardering gebaseerd is op marktnoteringen en dat voor EUR 873 miljoen (22%) van de beleggingen van de Stichting de waardering gebaseerd is op (afgeleide) marktnoteringen, onafhankelijke taxaties en andere geschikte waarderingmethoden. Het bepalen van de marktwaarde voor deze laatste beleggingscategorie is complex(er) en bevat subjectieve schattingselementen.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen. Gezien de invloed hiervan op de waardering van de beleggingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de (beleids)dekkingsgraad vormde de waardering van de beleggingen een kernpunt van onze controle.

In de toelichting 6.3 in noot 6.3.3 geeft de Stichting de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In noot 6.4.1 zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van deze beleggingscategorie uiteengezet.

Het evalueren van de waarderingsgrondslagen en het vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormden onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

Wij maken gebruik van de beheersmaatregelen die zijn ingericht bij de vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur en die onderdeel zijn van de SOC 1-rapportage (waarbij een goedkeurend assurancerapport van de accountant is afgegeven). Deze relevante beheersmaatregelen zijn gericht op de aanstelling van betrouwbare fondsmanagers en de betrouwbare aanlevering van, en toereikende evaluatie op, periodieke performancecijfers. Daarnaast hebben wij de aansluiting vastgesteld tussen de financiële administratie en actuele financiële rapportages van fondsmanagers, indien nodig gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum. Een deel van de beleggingen wordt gecontroleerd door de accountant van Syntrus Achmea Real Estate & Finance B.V. De accountant heeft zijn bevindingen met betrekking tot zijn controle op de vermogensrapportages aan ons gerapporteerd. Wij hebben de rapportages geëvalueerd en kennis genomen van de bevindingen. Wij hebben vastgesteld dat de gecontroleerde vermogensbeheerrapportages aansluiten met de financiële administratie en de jaarrekening.

Vervolgens hebben wij de waardering van beleggingen gebaseerd op (afgeleide) marktnoteringen, onafhankelijke taxaties en andere geschikte waarderingsmethoden onderzocht.

De waardering van beleggingen gebaseerd op (afgeleide) marktnoteringen hebben wij onderzocht met gebruikmaking van een eigen waarderingspecialist. Onze waarderingspecialist heeft de gehanteerde waarderingsmethoden vergeleken met zelfstandig bepaalde waarderingsmethoden op basis van zelfstandig verkregen in de markt waarneembare prijzen.

De waardering van beleggingen gebaseerd op overige (afgeleide) marktnoteringen, onafhankelijke taxaties en andere methoden hebben wij getoetst aan de hand van recente, door een andere onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekeningen. Wij hebben hierbij onder meer aandacht besteed aan consistentie met de waarderingsgrondslagen van de Stichting ten opzichte van die van het beleggingsfonds alsmede de strekking van de verklaring van de andere onafhankelijke accountant.

Wanneer niet tijdig een jaarrekening die is voorzien van een goedkeurende controleverklaring beschikbaar is, hebben wij de betrouwbaarheid van de marktwaardering zoals door de fondsmanager is afgegeven, vastgesteld door de inschatting van deze fondsmanagers uit voorgaande jaren te toetsen aan de hand van de later in het jaar beschikbaar gekomen gecontroleerde jaarrekeningen.

Onze observatie

Wij hebben geconstateerd dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen en gehanteerde waarderingsmethodieken voor de beleggingen in overeenstemming zijn met de geldende verslaggevingsregels en geschikt zijn om te kunnen komen tot een marktwaarde van deze beleggingen. Wij hebben eveneens geconstateerd dat de toelichtingen op de beleggingen adequaat zijn.

Wij vinden de waardering van de beleggingen evenwichtig bepaald.

Waardering van technische voorzieningen

Omschrijving

De technische voorzieningen vormen een significante post op de balans van de Stichting en worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De waardering van de technische voorzieningen komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt tegen de marktrente (rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank).

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariel deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de technische voorzieningen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormde de waardering van de technische voorzieningen een kernpunt van onze controle.

Het bestuur heeft in de toelichting 6.3 in noot 6.3.3 de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de technische voorzieningen opgenomen. In noot 6.4.5 is het verloop van de technische voorzieningen gedurende het boekjaar toegelicht. In noot 6.4.8 (risicobeheerparagraaf) is de gevoeligheid van de berekening van de technische voorzieningen voor schattingen uiteengezet.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding ervan afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen aanpak, de aandachtspunten en de uitkomsten.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaris. Wij hebben de actuariële verklaring zoals opgenomen in de overige gegevens en de werkzaamheden van de certificerend actuaris geëvalueerd.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij gebruikgemaakt van een eigen actuaris. Tevens hebben wij de waarderingsgrondslagen en de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd.

Onze observatie

Wij vinden de waardering van de technische voorzieningen evenwichtig bepaald en de toelichting toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit

de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van de genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel

- controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 15 juni 2020

KPMG Accountants N.V.

P. Smit RA

8 BIJLAGEN



8.1 Overzicht implementatie Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid (STAR) en wettelijk verankerd. De Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen ziet toe op de naleving van de Code met als doel de verhoudingen binnen pensioenfondsen transparanter te maken. De Code Pensioenfondsen is in oktober 2018 geactualiseerd.

De Code legt de nadruk op het gedrag van bestuurders, intern toezichthouders en belanghebbenden in de verantwoordingsfunctie. Per orgaan zijn normen opgenomen over taak en werkwijze, samenstelling en zittingsduur, geschiktheid, benoeming, schorsing en ontslag. Daarnaast zijn overkoepelende thema's opgenomen. De thema's gaan zowel over het eigen functioneren van het fonds als van dienstverleners. Voorbeelden hiervan zijn integraal risicomanagement, communicatie en transparantie, verantwoord beleggen, kosten, uitvoering en uitbesteding, geschiktheid, diversiteit, integer handelen en beloningsbeleid.

Pensioenfondsen leven de Code na op basis van het 'pas toe of leg uit-beginsel'. Een pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast.

Inventarisatie Pensioenfonds Meubel

Het pensioenfonds streeft ernaar alle normen uit de Code na te leven. In bepaalde gevallen wijkt het pensioenfonds af van normen uit de Code. In onderstaand overzicht wordt dit per norm toegelicht.

Norm	Omschrijving	Pensioenfonds Meubel: voldoet Ja/Nee
33	In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	<p>Er is in het bestuur een vrouw en het jongste bestuurslid is 41 jaar. In het huidige VO zit een vrouw en geen lid onder de 40 jaar.</p> <p>Zie ook paragraaf 3.2.</p> <p>Diversiteit in het bestuur wordt bevorderd door hier specifiek aandacht aan te besteden bij ontstaan van een vacature. Er is een concreet stappenplan opgesteld om diversiteit in het bestuur te bevorderen.</p> <p>Het VO heeft een competentieprofiel vastgesteld, waarin rekening is gehouden met het diversiteitsbeleid van Pensioenfonds Meubel. Bij de invulling van vacatures voor het VO is diversiteit een aandachtspunt – zowel richting de benoemende cao-partijen als bij verkiezingen voor de zetels namens pensioengerechtigden.</p>

In onderstaande tabel is een aantal normen opgenomen waarover een pensioenfonds verplicht moet rapporteren conform de Code Pensioenfondsen 2018.

Norm	Omschrijving	Pensioenfonds Meubel: voldoet Ja/Nee
5	Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja, in: Jaarverslag en andere communicatie richting belanghebbenden. Zie paragrafen 2.2, 2.3 en 2.4. En paragraaf 2.6.4 over het meerjarenbeleidsplan.
31	De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja, in: Statuten, reglement VO en via de toepassing van modelprofielen die voldoen aan eisen Handreiking Geschiktheid Pensioenfederatie, opgenomen in geschiktheidsplan.
47	Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja, in: Verslag niet-uitvoerend bestuurders (zie bijlage 4 jaarverslag)
58	Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie	Ja, in: Jaarverslag (paragraaf 2.2) en via de website.
62	Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja, in: Jaarverslag (paragraaf 2.4.4.7), ABTN, verklaring beleggings-beginselen, ESG in beleggingsplan en via website.
64	Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur	Ja, in: Jaarverslag, paragraaf 3.9 en 2.4
65	Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja, in: Jaarverslag, paragraaf 2.4.4.2.

8.2 Begrippenlijst

ABTN (Actuariële en bedrijfstechnische nota)

Pensioenfondsen dienen te werken volgens een ABTN. Hierin zijn de financiële opzet van een pensioenfonds en de grondslagen waarop deze berust, gemotiveerd omschreven.

ALM (Asset Liability Management)

Een methode om modelmatig de samenstelling van de strategische beleggingsportefeuille te bepalen, rekening houdend met de pensioenverplichtingen.

Beleidsdekkingsgraad

Vanaf 1 januari 2015 moeten Nederlandse pensioenfondsen bij beleidsbeslissingen gebruikmaken van de beleidsdekkingsgraad. Dit is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse nominale dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad is daardoor stabielere dan de oude dekkingsgraad die de financiële positie van het pensioenfonds aan het einde van iedere maand berekende.

Benchmark

Vergelijkingsmaatstaf. Representatieve herbeleggingsindex waartegen de prestaties van een beleggingsportefeuille worden afgezet.

Bull markt

Een periode waarin de effectenprijzen harder dan gemiddeld stijgen als gevolg van sterke economische groei en/of een optimistische stemming onder beleggers.

Collateral

Een garantie van een in onderpand gegeven zekerheid ter dekking van aangegane verplichtingen. Een clearer is een organisatie (doorgaans één van de grote banken) die lid is van de beurs en als intermediair optreedt tussen kopers en verkopers op de beurs, waarbij de clearer er op toeziet dat de kopers en verkopers aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Dit wordt onder meer afgedwongen door het aanhouden van marginverplichtingen door koper en verkoper bij de clearer.

Dekkingsgraad

De waarde van het pensioenvermogen uitgedrukt als percentage van de waarde van de pensioenverplichtingen. De dekkingsgraad wordt als graadmeter beschouwd voor de mate van zekerheid dat de toegezegde pensioenen ook daadwerkelijk kunnen worden uitbetaald.

Deposito

Tegoed bij een bankinstelling, waarover eerst na verloop van een overeengekomen tijdsduur (maximaal 2 jaar) kan worden beschikt.

Derivaat

Financieel contract waarvan de waarde is afgeleid van een andere (onderliggende) waarde, zoals een aandeel, obligatie of grondstof. Bijvoorbeeld: futures, swaps.

Duration

Gewogen gemiddelde looptijd van een lening. Maatstaf om de prijsgevoeligheid van de lening te bepalen voor renteveranderingen.

DV01

Dit is de waardeverandering van het instrument in euro bij een renteverandering van één basispunt (0,01%).

Fiduciair manager

Een fiduciair manager is een dienstverlener met een coördinerende rol op het gebied van vermogensbeheer. De fiduciair manager draagt zorg voor zaken als selectie en monitoring van vermogensbeheerders, totaal-rapportages, strategisch advies en beheert vaak de renteafdekking. De fiduciair manager is het centrale aanspreekpunt voor het pensioenfonds op het gebied van vermogensbeheer.

Franchise

Vrijgesteld bedrag. Over dit deel van het pensioengevend loon worden geen aanspraken opgebouwd.

FTK (Financieel Toetsingskader)

Stelsel van De Nederlandsche Bank voor in de toekomst te hanteren waarderingsmethoden.

Governance

Goed ondernemerschap; onder andere integer en transparant handelen door het bestuur, alsmede goed toezicht hierop. Ook het afleggen van verantwoording over het uitgevoerde beleid en het toezicht hierop valt eronder.

High Yield

Hoogrenderende obligaties, uitgegeven door ondernemingen met een lage kredietwaardigheid.

Investment administrator

Bedrijf dat de beleggingsadministratie verzorgt van met name institutionele beleggers.

Outperformance

Er wordt een beter resultaat behaald dan de benchmark.

Pensioenvermogen

Pensioenvermogen zijn alle beleggingen van het pensioenfonds, inclusief aandelen, obligaties, vastgoed, derivaten en liquide middelen, onder aftrek van schulden aan derden.

Rekenrente

Fictief rendementpercentage dat het belegde vermogen in de toekomst wordt geacht op te brengen.

Rentedekking

Financieringsvorm waarin de betaalde premies gelijk zijn aan de contante waarde van de aanspraak die in dat jaar begint.

RTS (RenteTermijnStructuur)

Grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Solvabiliteit

Het vermogen dat op langere termijn aanwezig moet zijn om de verplichtingen te kunnen nakomen.

STAR (Stichting van de Arbeid)

Een landelijk overlegorgaan van de centrale organisaties van zowel werkgevers als werknemers in Nederland.

Sterftegrondslag

Berekeningsmethode gebaseerd op een statisch overzicht van sterftekansen per leeftijd van een bepaalde groep personen.

Swap

Ruil van inkomstenstromen gedurende een vastgestelde looptijd. Bijvoorbeeld een vaste 20-jaars rente tegen een variabele 3-maands rente waarbij het contract meer of minder waarde krijgt door de waardeverandering van die inkomstenstroom.

Swaption

Een swaption is een optie op een swap. De eigenaar kan gebruik maken van die optie (dan gaat het swap contract in) of deze laten verlopen.

Tracking error

Tracking error is een in het vermogensbeheer gehanteerd begrip waarmee een indicatie wordt gegeven van de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsfonds en de waardeontwikkeling van een benchmark.

Underperformance

Er wordt een slechter resultaat behaald dan de benchmark.

Vastrentende waarden

Beleggingssoort waarover in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt, zoals obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen.

VPV (Voorziening Pensioen Verplichtingen)

De passiva van het pensioenfonds, gelijk aan de waarde van de pensioenverplichtingen.

Vrijstelling

Vrijstelling van de verplichte deelneming aan de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds.

Waardeoverdracht

Het naar een andere pensioenregeling overdragen van de waarde van een tot zeker moment opgebouwde pensioenaanspraak, in het geval de deelnemer verandert van werkgever of verzekeraar.

Z-score

Mate waarin het werkelijke rendement van een pensioenfonds afwijkt van het rendement van de door het bestuur vastgestelde normportefeuille.

BPF

8.3 Nevenfuncties bestuur Meubel 2019

P.A. de Bruijn – Nooteboom

Bestuurder Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Lid Raad van Toezicht Bpf Slagers
Lid Raad van Toezicht Oosterpoort (JZ)
Lid onderhandelingsdelegatie Cao WMD
Bestuurslid Pensioenfederatie
Bestuurder Sociaal Fonds Hiswa

R.G.A. van Dijk

Bestuurder Stichting Pensioenfonds Recreatie
Eigenaar Holding Rob van Dijk B.V.
Directielid Holding Herperduin B.V. (uit hoofde van deze functie voorzitter Coöperatie Woningeigenaren en Bestuurder Bosduin B.V.)
Lid klantenraad Syntrus Achmea Real Estate & Finance
Eigenaar en zaakvoerder Wijngaard Ontwikkeling BVBA

P. Priester

Uitvoerend bestuurder Bpf Particuliere beveiliging
Voorzitter Raad van Toezicht Bpf Beton
Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Robeco
Aandeelhouder Xudoo B.V.
Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Chemours
Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Thales Nederland

D.A. Roodenrijs

Bestuurslid en werkgeversvertegenwoordiger in het bestuur van de Vakraad, meubelindustrie en meubileringsbedrijven
Jurist bij CBM

S.M.J. Custers

Pensioenbestuurder FNV

H.J. Wuijten

Bestuurder Bpf Beton
Bestuurder Bpf MITT
Vereffenaar Bpf PSL

L.C.M. Leisink

Pensioenbestuurder bij FNV
Bestuurder Bpf Schilders, Afwerkings- en Glaszetbedrijf
Bestuurder Bpf Houthandel

P.W. de Geus

Bestuurder Bpf Banden en Wielen
Bestuurder Xerox Pensioenfonds
Eigenaar Watergeus Consultancy, professionele bestuursactiviteiten

8.4 Andere betrokkenen

8.4.1 Samenwerkende organisaties

De volgende organisaties dragen leden voor het bestuur en/of het verantwoordingsorgaan aan:

Koninklijke CBM (Centrale Bond van Meubelfabrikanten)

Westerhoutpark 10
2012 JM Haarlem
Telefoonnummer: 023 - 515 88 00

FNV

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
Telefoonnummer: 088-3680368

CNV Vakmensen

Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht
Telefoonnummer: 030 - 7511007

CLC Vecta (voorheen Centrum voor Live Communication)

De Corridor 10F
3621 ZB Breukelen
Telefoonnummer: 0346 - 352 444

VON (Orgelbouwbedrijven in Nederland)

p/a CBM
Westerhoutpark 10
2012 JM Haarlem

Koninklijke VVNH (Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen)

Westeinde 6
1334 BK Almere-Buiten

8.4.2 Externe partijen

Onderstaand is de stand per 31 december 2019 weergegeven.

Uitvoeringsorganisatie pensioenbeheer

Het bestuur heeft het pensioenbeheer opgedragen aan Centric Pension and Insurance Solutions B.V. (hierna: Centric). In een dienstverleningsovereenkomst zijn de specifieke werkzaamheden die Centric verricht voor het pensioenfonds vastgelegd, onder te verdelen in de hoofdcategorieën werkgevers, deelnemers, gerechtigden, financiële administratie en verslaglegging en aanvullende verzekeringen (onder andere ANW hiaat en WIA excedent).

Het bepaalde in deze overeenkomst dient als kader voor de werkzaamheden die Centric voor het pensioenfonds uitvoert. Binnen deze kaders heeft het pensioenfonds een nadere invulling gegeven aan de

wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd en de beleidslijnen waarbinnen dit dient te gebeuren. Ook heeft het bestuur aan Centric specifieke bevoegdheden verleend bijvoorbeeld bij de uitvoering van het pensioenreglement. Deze besluiten zijn vastgelegd in de verslagen van de vergadering van het bestuur.

Vermogensbeheer

Het bestuur heeft het vermogensbeheer aan verscheidene partijen uitbesteed.

Beleggingen in de returnportefeuille worden beheerd door State Street, Northern Trust, Neuberger Berman, Legal & General, Insight en T-Row Price. De matchingportefeuille wordt beheerd door Cardano. Beleggingen in hypotheek en vastgoed vinden plaats door middel van participaties in beleggingsfondsen van Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SARE&F) en AEGON Asset Management. De rapportage van de portefeuille is neergelegd bij BNY Mellon. Deze treedt op als custodian. Het bestuur heeft BlackRock aangesteld als fiduciair adviseur. De fiduciair adviseur heeft voornamelijk een adviserende rol op strategisch gebied en verzorgt periodiek de balansrapportage van het pensioenfonds. Tevens adviseert BlackRock bij het Managersselectie- en monitoringsproces. Namens BlackRock zijn de heren T. Houwen en D. Hendrick betrokken bij Pensioenfonds Meubel.

8.4.3 Adviserend actuaaris

De adviserend actuaaris verzorgt alle adviezen op actuariel gebied. Hij vervaardigt jaarlijks een Actuariel Rapport, waarin de financiële positie en de ontwikkeling daarvan centraal staan. Daarnaast verzorgt hij de toereikendheidstoets waarop de waarmerkend actuaaris zijn oordeel baseert. Andere elementen zijn de continuïteitsanalyse, evaluatie van het herstelplan en de consistentietoets. Op 31 december 2019 was de heer mr. R. Dijkstra van Sprengels & Verschuren de adviserend actuaaris van Pensioenfonds Meubel.

8.4.4 Externe adviseurs

Beleggingsadviseur

De beleggingsadviseur heeft als taak zorg te dragen voor een tijdige, juiste en volledige samenstelling van het beleggingsplan inclusief normportefeuille. Voorts verleent zij tussentijds ook adviezen aan het bestuur.

In het verslagjaar was mevrouw N. Houwaart, verbonden aan Montae & Partners, als beleidsadviseur beleggingen werkzaam.

Beleidsadvies

Op pensioengebied wordt het bestuur in de eerste plaats geadviseerd door Montae & Partners B.V. Montae & Partners verzorgt tevens de bestuursondersteuning. Ook maakt het pensioenfonds gebruik van Centric voor verslaggevingstechnische werkzaamheden. In voorkomende gevallen vraagt het bestuur advies aan andere gespecialiseerde functionarissen.

Communicatieadvies

Pensioenfonds Meubel maakt voor communicatieadvies gebruik van de diensten van Keylane B.V.

8.4.5 Waarmerkend actuaris

De waarmerkend actuaris onderzoekt jaarlijks in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Onder het onderzoek vallen:

- een toets of de technische voorzieningen, het minimaal vereist vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- een toets op de kostendekkendheid van de feitelijke premie;
- een oordeel of het beleggingsbeleid voldoende is afgestemd op de prudent-person regel;
- een oordeel, gemeten naar de wettelijke maatstaf, over de vermogenspositie van het fonds.

Mevrouw K. Kusters, verbonden aan Mercer Nederland B.V., heeft als waarmerkend actuaris dit onderzoek voor het boekjaar 2019 uitgevoerd.

8.4.6 Onafhankelijk accountant

De onafhankelijk accountant controleert jaarlijks de onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgestelde jaarrekening. Hij doet dit overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen wordt de controle zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Verder geeft de onafhankelijk accountant een assurance rapport af dat het pensioenfonds tijdig een normportefeuille heeft vastgesteld en controleert hij het feitelijk rendement van de gekozen normportefeuille.

De heer P. Smit van KPMG Accountants N.V., gevestigd te Utrecht, heeft als onafhankelijk accountant deze controle voor het boekjaar 2019 uitgevoerd.

8.4.7 Compliance officer

Het bestuur heeft een gedragscode vastgesteld. De door het bestuur benoemde compliance officer heeft tot taak toe te zien op de naleving van deze code en heeft toegang tot alle geledingen binnen het pensioenfonds. Mevrouw mr. T. Vlamings (vanaf december 2018) – van HVG Law LLP – is gedurende het verslagjaar de compliance officer c.q. vertrouwenspersoon van het pensioenfonds geweest.

8.4.8 Functionaris Gegevensbescherming

Pensioenfonds Meubel heeft per mei 2018 de heer S. Van de Giessen (Montae & Partners) aangesteld als Functionaris Gegevensbescherming.

8.4.9 Tweedelijns en derdelijns risicomanagementfunctie

Pensioenfonds Meubel heeft per juli 2018 de heer C. Lötgerink (PwC) aangesteld als vervuller van de sleutelfunctie risicobeheer. Michel Kee van Mazars is de beoogd sleutelfunctiehouder Interne Audit. Het voornemen is dat Mazars de rol van vervuller op zich zal nemen. Pensioenfonds Meubel heeft per januari 2019 mevrouw K. Kusters aangesteld als actuarieel sleutelfunctiehouder.

